

Skatteutskottets betänkande

1984/85:60

om förenklad självdeklaration m. m. (prop 1984/85:180)

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens förslag om förenklad deklaration och de i anslutning härtill väckta motionerna. Dessutom behandlas ett antal motioner (motionsyrkanden) från den allmänna motionstiden i år och några motioner från allmänna motionstiden vid förra riksmötet avseende inkomst-skattefrågor av varierande slag, exempelvis samtaxering av B-inkomst och förmögenhet, faktisk sambeskattnig, skattelättnader för barnfamiljer, avdrag för adoptionskostnader, beskattningen av vårdbidrag, familjevårds-ersättning och barnpension, beräkning av underlag för tilläggsbelopp och olika skattepliktsfrågor. Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker samtliga motionsyrkanden.

Vid betänkandet har fogats 35 reservationer och tre särskilda yttranden.

Propositionen

Regeringen (finansdepartementet) föreslår i proposition 1984/85:180 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623),
3. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
4. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
5. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
6. lag om ändring i lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdrag ersättningar,
7. lag om upphävande av lagen (1977:1071) om basenhet,
8. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
9. lag om ändring i lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall.

I propositionen föreslås att ett starkt förenklat deklara-tions- och taxerings-förfarande införs för huvuddelen av landets löntagare och pensionärer.

Först och främst föreslås att skattskyldiga med enkla inkomst- och förmögenhetsförhållanden skall få lämna en förenklad självdeklaration. Den skattskyldige behöver i normalfallet inte redovisa inkomsterna i deklara-tionen. Han får i stället bekräfta att de uppgifter som skattemyndighe-terna får kännedom om genom kontrolluppgifter eller kan inhämta genom befintliga register är riktiga. Uppgifter som skattemyndigheterna inte har

kännedom om, t.ex. avdragsyrkanden, måste dock redovisas i deklarationen. Det förenklade deklarationsförfarandet skall enligt förslaget i princip omfatta skattskyldiga som har inkomst av tjänst, kapital eller schablonbeskattad annan fastighet, smärre aktievinster och som har endast vissa allmänna avdrag. En ytterligare begränsning i rätten att lämna förenklad självdeklaration är beträffande inkomst av tjänst att den skattskyldige inte yrkar avdrag utöver schablonavdraget.

För att underlätta genomförandet av det förenklade deklarationssystemet förelås ändringar av vissa materiella beskattningsregler. Det nuvarande schablonavdraget om 1 000 kr. under inkomst av tjänst höjs till 3 000 kr. men omfattar då även avdrag för resekostnader till och från arbetet. Samtidigt avskaffas den begränsning i avdragsrätten för sådana resekostnader, som innebär att den skattskyldige själv får stå för de första 1 000 kronorna. Avdraget på 100 kr. under inkomst av tjänst för den som har andra inkomster än arbetsinkomster slopas också.

Sparavdraget under inkomst av kapital på 800 kr. för ensamstående och 1 600 kr. för sambeskattade gemensamt individualiseras och höjs till 1 600 kr. Samtidigt med denna höjning görs i förenklingssyfte den ändringen under inkomst av kapital att avdrag för förvaltningskostnader medges endast till den del de överstiger 1 000 kr. Vidare görs också i förenklingssyfte räntan på överskjutande skatt skattefri samtidigt som räntesatsen halveras.

Ett nytt avdrag på 1 000 kr. under inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet införs, vilket får utnyttjas mot vinster vid försäljning av aktier som innehafts mindre än två år. Det nuvarande avdraget vid försäljning av äldre aktier som är på 3 000 kr. för såväl ensamstående som makar gemensamt omvandlas till ett individuellt avdrag på 2 000 kr.

Det förenklade förfarandet bygger på förutsättningen att den skattskyldige och skattemyndigheterna i stor utsträckning har tillgång till samma information. I det nya systemet måste därför skyldigheten att lämna kontrolluppgifter utökas. Bl.a. föreslås att banker och andra kreditinstitut skall lämna kontrolluppgifter i fråga om räntor.

Det nya förfarandet förelås bli tillämpat första gången vid 1987 års taxering.

I propositionen föreslås vidare att skattetillägg normalt inte skall tas ut vid rättelse av oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst eller kapital. När det gäller inkomst av tjänst avses detta gälla redan fr.o.m. 1985 års taxering.

Till sist föreslås att den automatiska indexregleringen i statsskatteskalen avskaffas.

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrivs att 19 §, 33 § 1 och 2 mom., 35 § 3 mom., 39 § 1 och 3 mom., 46 § 2 mom., punkt 4 av anvisningarna till 33 § samt punkt 2 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §¹

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:

vad som vid bodelning eller eljest på grund av giflorätt tillfallit make eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst icke yrkesmässig avyttring av lös egendom i andra fall än som avses i 35 § 3—4 mom.;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6 000 kronor eller högre belopp för år eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6 000 kronor eller högre belopp för år, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skattepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller, med nedan angivet undantag, annan ansvarighetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

ersättning på grund av ansvarighetsförsäkring enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgår under de första trettio dagarna av den tid den skadade är arbetsoförmögen och beräknas så att ersättningen uppgår för insjuknandedagen till högst 30 kronor och för övriga dagar till högst 6 kronor för dag;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring;

försäkringsersättning eller annan ersättning för skada på egendom, dock att skatteplikt föreligger dels i den mån ersättningen avser driftbyggnad på jordbruksfastighet, byggnad på fastighet som avses i 24 § 1 mom., byggnad som är avsedd för användning i ägarens rörelse eller sådan del av värdet av markanläggning som får dras av genom årliga värdeminskningssavdrag, dels i den mån köpeskilling, som skulle ha influtit om den försäkrade eller skadade egendomen i stället hade sålts, hade varit att hänföra till intäkt av fastighet eller av rörelse och dels i den mån ersättningen eljest motsvarar

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

skattepliktig intäkt av eller avdragsgill omkostnad för fastighet eller rörelse,

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6000 kronor eller högre belopp för år;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, som icke utgör vederlag vid avyttring av egendom, i den mån givaren enligt 20 § eller punkt 5 av anvisningarna till 46 § icke är berättigad till avdrag för utgivet belopp;

stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning;

studiestöd enligt 2, 3 eller 4 kap. studiestödslagen (1973: 349), internatbidrag, återbetalningspliktiga studiemedel och resekostnadsersättning enligt 6 och 7 kap. samma lag samt sådant särskilt bidrag vilket enligt av regeringen eller statlig myndighet meddelade bestämmelser utgår till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådant bidrag likställda, och äger i följd härav den bidragsberättigade icke göra avdrag för kostnader som avsetts skola bestridas med bidrag av förevarande slag;

allmänt barnbidrag;

lön eller annan gottgörelse, för vilken skall erläggas skatt enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

handikappersättning enligt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen om allmän försäkring, sådan del av vårdbidrag enligt 9 kap. 4 § samma lag som utgör ersättning för merkostnader samt hemsjukvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962: 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadsbidrag som avses i förordningen (1976: 263) om statliga bostadsbidrag till barnfamiljer, förordningen (1976: 262) om statskommunala bostadsbidrag eller förordningen (1977: 392) om statskommunala bostadsbidrag till vissa folkpensionärer m.fl.;

bostadsbidrag som avses i förordningen (1976: 263) om statliga bostadsbidrag till barnfamiljer eller förordningen (1976: 262) om statskommunala bostadsbidrag;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från personalstiftelse ur medel, för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

gottgörelse som arbetsgivare uppburit från pensionsstiftelse, till den del stiftelsen ej ägt andra medel för att lämna gottgörelsen än sådana för vilka avdrag icke åtnjutits vid avsättning till stiftelsen;

kompensation av staten för bensinskatt på bensin som förbrukats

Nuvarande lydelse

vid yrkesmässig användning av motorsåg;

intäkter av försäljning av vilt växande bär och svampar som den skattskyldige själv plockat till den del intäkterna under ett beskattningsår inte överstiger 5000 kronor, såvida intäkterna inte kan hänföras till rörelse som den skattskyldige driver eller utgör lön eller liknande förmån.

Föreslagen lydelse

intäkter av försäljning av vilt växande bär och svampar som den skattskyldige själv plockat till den del intäkterna under ett beskattningsår inte överstiger 5000 kronor, såvida intäkterna inte kan hänföras till rörelse som den skattskyldige driver eller utgör lön eller liknande förmån;

ränta enligt 69 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272).

Beträffande vissa försäkringsbelopp som utgår till lantbrukare, yrkesfiskare m. fl. gäller särskilda bestämmelser i punkt 16 av anvisningarna till 21 § och i punkt 11 av anvisningarna till 28 §.

(Se vidare anvisningarna.)

33 §

*1 mom.*² Från intäkt av tjänst må *avdrag* göras för samtliga utgifter, vilka äro att anse som kostnader för fullgörande av tjänsten, såvitt icke för samma kostnader anvisats särskilt anslag, som, på sätt i 32 § 3 mom. är sagt, ej skall upptagas såsom intäkt. Avdrag får i enlighet härmed ske för, bland annat:

avgifter som den skattskyldige erlagt för sjuk- eller olycksfallsförsäkring, som tagits i samband med tjänst, så och avgifter som den skattskyldige i samband med tjänsten erlagt för egen eller efterlevandes pensionering annorledes än genom försäkring;

hyra eller annan kostnad för tjänste- eller arbetslokal, för vilken den skattskyldige haft att själv vidkännas utgift;

kostnad för arbetsbiträde, som den skattskyldige använt för tjänsts utförande och som han själv avlönat;

förlust å medel, för vilka den skattskyldige varit på grund av sin tjänst redovisningsskyldig;

kostnad för resor i tjänsten, där ej, vad angår statstjänst, särskild ersättning varit därför anvisad;

kostnad för facklitteratur, instrument och dylikt, som varit nödigt för tjänstens fullgörande.

Har den skattskyldige för sin utbildning eller eljest i och för tjänsten ådragit sig gäld, må ock ränta å sådan gäld avdragas.

*2 mom.*³ Skattskyldig, som haft intäkt av tjänst i form av kontant lön eller sådan annan ersättning, som enligt 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring skall anses som inkomst av anställ-

I fråga om rätt till avdrag för ränta på skuld som den skattskyldige ådragit sig för sin utbildning eller annars i och för tjänsten gäller 39 § 1 mom.

2 mom. Skattskyldig, som haft intäkt av tjänst i form av kontant lön eller sådan annan ersättning, som enligt 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring skall anses som inkomst av anställ-

² Senaste lydelse 1975: 1347.

³ Senaste lydelse 1982: 421.

Nuvarande lydelse

ning, skall utöver kostnader som avses i *punkterna 3 och 4* av anvisningarna anses ha haft utgifter till ett belopp av minst 1 000 kronor. Avdraget får dock inte överstiga fem procent av intäkten avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Skattskyldig, som haft intäkt av tjänst, i annat fall än som avses i första stycket, skall anses ha haft utgifter som avses i 1 mom. till ett belopp av minst 100 kronor.

Vad i första och andra styckena sägs skall inte gälla, om summan av utgifterna uppgår till eller överstiger summan av intäkterna, och inte heller i den mån avdraget genom tillämpning av nämnda stycken skulle komma att överstiga summan av intäkterna.

Föreslagen lydelse

ning, skall utöver kostnader som avses i *punkt 3* av anvisningarna anses ha haft utgifter till ett belopp av minst 3 000 kronor. Avdraget får dock inte överstiga tio procent av intäkten avrundat till närmast högre hundratal kronor, *och ej heller ensamt eller tillsammans med kostnader som avses i punkt 3 av anvisningarna överstiga intäkten.*

35 §

3 mom.⁴ Realisationsvinst på grund av avyttring av aktie, andel i aktiefond, delbevis eller teckningsrätt till aktie eller andel i ekonomisk förening eller i handelsbolag eller annan rättighet som är jämförlig med här avsedd andelsrätt eller aktie är i sin helhet skattepliktig, om den skattskyldige innehaft egendomen mindre än två år. Detsamma gäller realisationsvinst vid avyttring av konvertibelt skuldebrev, optionsrätt eller företrädesrätt till teckning av konvertibelt skuldebrev eller skuldebrev förenat med optionsrätt. Med optionsrätt avses rätt till nyteckning eller köp av aktie som blivit utfäst i förening med skuldebrev. För vissa aktier och andelar tillämpas bestämmelserna i 3 a mom.

3 mom. Realisationsvinst på grund av avyttring av aktie, andel i aktiefond, delbevis eller teckningsrätt till aktie eller andel i ekonomisk förening eller i handelsbolag eller annan rättighet som är jämförlig med här avsedd andelsrätt eller aktie är i sin helhet skattepliktig, om den skattskyldige innehaft egendomen mindre än två år. Detsamma gäller realisationsvinst vid avyttring av konvertibelt skuldebrev, optionsrätt eller företrädesrätt till teckning av konvertibelt skuldebrev eller skuldebrev förenat med optionsrätt. Med optionsrätt avses rätt till nyteckning eller köp av aktie som blivit utfäst i förening med skuldebrev. *Från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke under ett beskattningsår, minskat med avdragsgill förlust vid avyttring samma år av egendom som avses i detta stycke, får den skattskyldige göra avdrag med 1 000 kronor. Avdraget får dock inte överstiga vad som sva-*

⁴ Senaste lydelse i prop. 1984/85:193, SkU 62.

Nuvarande lydelse

Avyttrar skattskyldig egendom som avses i detta moment och som den skattskyldige innehaft två år eller mera, är 40 procent av vinsten skattepliktig. Från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke under ett beskattningsår, minskat med avdragsgill del av förlust vid avyttring samma år av egendom som avses i detta stycke, äger skattskyldig åtnjuta avdrag med 3 000 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med sin make, får sådant avdrag åtnjutas för dem båda gemensamt med 3 000 kronor. I intet fall får dock skattskyldig åtnjuta avdrag med högre belopp än som svarar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke minskat med avdragsgill del av förlust som nyss nämnts.

Kan tillämpning av föregående stycke antas hindra strukturrationalisering som är önskvärd från allmän synpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge befrielse därifrån helt eller delvis, om företag som berörs av strukturrationaliseringen gör framställning om detta senast den dag avyttringen sker.

Har egendom som avses i detta moment avyttrats genom sådan tvångsförsäljning som anges i 2 § första stycket 1) lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst, är – oavsett tidpunkten för förvärvet – endast 40 procent av vinsten skattepliktig.

Bestämmelsen i 2 mom. tredje stycket äger motsvarande tillämpning på egendom som avses i detta moment.

Har fastighet överlåtits på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening genom fäng på vilket lagfart sökts efter den 8 november 1967 av någon som har ett bestämmande inflytande över bolaget eller föreningen, beräknas skattepliktig realisationsvinst vid hans avyttring av aktie eller andel i bolaget eller föreningen som om avyttringen avsett mot aktien eller andelen svarande andel av fastigheten. Vad nu sagts får inte föranleda att skattepliktig realisationsvinst beräknas lägre eller att avdragsgill realisationsförlust beräknas högre än enligt reglerna i detta moment. Bestämmelserna i detta stycke gäller endast om sådan fastighet utgör bolagets eller föreningens väsentliga tillgång. De gäller dock inte vid avyttring av aktie i sådant bostadsaktiebolag eller andel i sådan bostadsförening som avses i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 §, om avyttringen avser

Föreslagen lydelse

rar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke, minskat med avdragsgill förlust som nyss nämnts. För vissa aktier och andelar tillämpas bestämmelserna i 3 a mom.

Avyttrar skattskyldig egendom som avses i detta moment och som den skattskyldige innehaft två år eller mera, är 40 procent av vinsten skattepliktig. Från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke under ett beskattningsår, minskat med avdragsgill del av förlust vid avyttring samma år av egendom som avses i detta stycke, får den skattskyldige göra avdrag med 2 000 kronor. Avdraget får dock inte överstiga vad som svarar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke, minskat med avdragsgill del av förlust som nyss nämnts.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

endast rätt till viss eller vissa men ej alla bostadslägenheter i fastigheten. Lika med lagfartsansökan anses annan ansökan hos myndighet om viss åtgärd med åberopande av fängeshandlingen. Om vinsten vid försäljning av aktie eller andel på grund av bestämmelserna i detta stycke beräknas enligt de regler, som gäller för beräkning av vinst vid avyttring av fastighet, skall avyttringen anses ha avsett den mot aktien eller andelen svarande andelen av fastigheten. Motsvarande gäller vid avyttring av konvertibelt skuldebrev som utgivits eller optionsrätt som utfästs av aktiebolag som nu sagts. Har aktiebolaget utgivit konvertibla skuldebrev eller utfäst optionsrätter skall aktiens, skuldebrevets eller optionsrättens andel av fastigheten anses motsvara aktiens, skuldebrevets eller optionsrättens andel av summan av dels alla aktier i bolaget, dels alla aktier till vilka de konvertibla skuldebreven kan utbytas och dels alla aktier vilka kan nytecknas med stöd av optionsrätterna.

Avyttrar skattskyldig aktie i aktiebolag och finns vid avyttringen obeskattade vinstmedel i bolaget till följd av att större delen av dess tillgångar före avyttringen av aktien överlåtits på den skattskyldige eller annan, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Vid bedömande av frågan om överlåtelse av större delen av bolagets tillgångar ägt rum skall även beaktas tillgång i bolaget som inom två år efter avyttringen av aktien, direkt eller genom förmedling av annan, överläts på den skattskyldige eller honom närstående person eller på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige eller honom närstående person har ett bestämmande inflytande. Har överlåtelse av tillgång i bolaget ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst vid avyttringen av aktie i bolaget uppkom, skall realisationsvinst enligt detta stycke tas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning vid avyttring dels av konvertibelt skuldebrev som utgivits eller optionsrätt som utfästs av sådant aktiebolag som avses i första meningen av detta stycke, dels av andel i handelsbolag eller ekonomisk förening. Riksskatteverket får medge undantag från detta stycke, om det kan antas att avyttringen av aktien eller andelen skett i annat syfte än att erhålla obehörig förmån vid beskattningen. Mot beslut av verket i sådan fråga får talan inte föras.

Avyttrar skattskyldig aktie i ett aktiebolag, vari aktierna till huvudsaklig del ägs eller på därmed jämförligt sätt innehas – direkt eller genom förmedling av juridisk person – av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer (fämansbolag), till ett annat fämansbolag, vari aktie – direkt eller genom förmedling av annan – ägs eller inom två år efter avyttringen vid något tillfälle kommer att ägas av den skattskyldige eller honom närstående person, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Lika med aktieinnehav i det bolag, som förvärvat aktien, anses den skattskyldiges aktieinnehav i ett annat fämansbolag, som inom två år efter avyttringen förvärvat större delen av tillgångarna i något av fämansbolagen. Har överlåtelse av aktie i det förvärvande bolaget eller i bolag, som förvärvat större delen av tillgångarna i något av fämansbolagen, ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst enligt detta stycke uppkom, får realisationsvinsten tas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu föreskrivits i fråga om avyttring av aktie i fämansbo-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

lag äger beträffande sådant bolag motsvarande tillämpning i fråga om avyttring dels av konvertibelt skuldebrev eller optionsrätt, dels av teckningsrätt till aktie, dels av företrädesrätt till teckning av konvertibelt skuldebrev eller skuldebrev förenat med optionsrätt och dels av annan rättighet jämförlig med aktie. Bestämmelserna i detta stycke äger motsvarande tillämpning också i fråga om handelsbolag eller ekonomisk förening och avyttring av andel i sådant bolag eller sådan förening. Sker avyttringen av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller föreligger andra synnerliga skäl, kan regeringen eller myndighet, som regeringen bestämmer, för särskilt fall medge undantag från tillämpning av detta stycke.

Som närstående person räknas i detta moment föräldrar, far- eller morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, syskon eller syskons make eller avkomling samt dödsbo vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare. Med avkomling avses jämväl styvbarn och fosterbarn.

39 §

1 mom.⁵ Från bruttointäkt som avses i 38 § 1 mom. får avdrag göras för förvaltningskostnad samt för guldrenta, som inte skall dras av enligt bestämmelserna i 22, 25, 29, 33 och 36 §§ samt i 2 mom. av denna paragraf.

3 mom.⁶ Fysisk person, som haft intäkt varom i 38 § 1 mom. för-
mäles, äger, där bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de i 1 mom. avsedda kostnaderna, utöver avdrag för dessa kostnader åtnjuta extra avdrag med 800 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, må nu avsett avdrag för dem båda gemensamt åtnjutas med 1 600 kronor. I intet fall må dock skattskyldig åtnjuta extra avdrag med högre belopp än som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de i 1 mom. avsedda kostnaderna.

1 mom. Från bruttointäkt som avses i 38 § 1 mom. får avdrag göras för förvaltningskostnader, för ränta som avses i 33 § 1 mom. andra stycket samt för annan ränta, som inte skall dras av enligt bestämmelserna i 22, 25, 29 eller 36 § eller i 2 mom. av denna paragraf.

Fysisk person får göra avdrag för förvaltningskostnader endast till den del dessa överstiger 1 000 kronor under beskattningsåret.

3 mom. Fysisk person, som haft intäkt som anges i 38 § 1 mom., har rätt till extra avdrag med 1 600 kronor om bruttointäkten överstiger sammanlagda beloppet av de enligt 1 mom. avdragsgilla kostnaderna. Avdraget får dock inte överstiga vad som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och summan av de enligt 1 mom. avdragsgilla kostnaderna.

⁵ Senaste lydelse 1979:612.

⁶ Senaste lydelse 1975:312.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 §

2 mom.⁷ I hemortskommunen får skattskyldig, som varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret, dessutom göra avdrag:

1) för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning, som inte får dras av från inkomsten av särskild förvärvskälla, i den utsträckning som framgår av punkt 5 av anvisningarna;

2) för påförda egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter som inte får dras av från inkomsten av särskild förvärvskälla;

4) för belopp som den skattskyldige enligt vid självdeklarationen fogat intyg eller annat skriftligt bevis under beskattningsåret har betalat för eller tillgodoräknats som underhåll av icke hemmavarande barn intill dess barnet fyllt 18 år eller intill dess det fyllt 21 år om det genomgår grundskola, gymnasieskola eller därmed jämförlig grundutbildning, dock högst med 3 000 kronor för varje barn;

4) för belopp som den skattskyldige under beskattningsåret har betalat för eller tillgodoräknats som underhåll av icke hemmavarande barn intill dess barnet fyllt 18 år eller intill dess det fyllt 21 år om det genomgår grundskola, gymnasieskola eller därmed jämförlig grundutbildning, dock högst med 3 000 kronor för varje barn;

6) för avgift som den skattskyldige har betalat under beskattningsåret för annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, som ägs av arbetsgivare, om försäkringen ägs av den skattskyldige.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig att betala sjömansskatt, medges avdrag för periodiskt understöd, avgift för pensionsförsäkring och underhållsbidrag, som anges i första stycket 4) och 6), endast i den mån hänsyn inte tagits till understödet, avgiften eller underhållsbidraget vid beräkningen av sjömansskatt.

Om skattskyldig varit bosatt här i riket endast under en del av beskattningsåret, medges avdrag som nu sagts bara i den mån det belöper på nämnda tid.

Avdrag för avgift som avses i första stycket 6) får inte överstiga den skattskyldiges A-inkomst för antingen beskattningsåret eller året närmast dessförinnan och beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst. I fråga om sådan A-inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse eller som hänför sig till anställning, om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och inte är anställd i aktiebolag eller ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §, får avdraget uppgå till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den inte överstiger tjugo gånger det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för året närmast före taxeringsåret samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men inte trettio gånger nämnda basbelopp. I fråga om övrig A-inkomst får avdraget uppgå till högst 10 procent av inkomsten till den del den tillsammans med A-inkomst enligt föregående mening inte överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp. I stället för vad som angivits i andra och tredje meningarna av detta stycke får avdraget beräknas till högst ett belopp motsvarande angiv-

⁷ Senaste lydelse 1982:421.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

vet basbelopp jämte 30 procent av inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse intill en sammanlagd A-inkomst motsvarande tre gånger samma basbelopp. Avdraget beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall tas upp till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Med A-inkomst avses inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt är att anse som A-inkomst. Till A-inkomst räknas även inkomst ombord enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning.

Om särskilda skäl föreligger får riksskatteverket efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring får medges med högre belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som A-inkomst endast av tjänst men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får avdrag medges högst med belopp, beräknat som för inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse på det sätt som föreskrivits i föregående stycke. Har sådan skattskyldig erhållit särskild ersättning i samband med att anställning upphört och har han ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får dock avdrag medges med högre belopp. Avdrag som avses i de två närmast föregående meningarna får dock inte beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 c femte stycket av anvisningarna till 29 §. Har skattskyldig, som – själv eller genom förmedling av juridisk person – drivit jordbruk, skogsbruk eller rörelse, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på sådan inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt är att anse som B-inkomst. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige drivit jordbruket, skogsbruket eller rörelsen, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tas till den skattskyldiges övriga pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift som avses i första stycket 6). Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för det år driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som nettointäkt av förvärvskällan och sådan inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Har riksskatteverket enligt punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 31 § medgivit att dödsbo tar pensionsförsäkring, anger riksskatteverket det högsta belopp varmed avdrag för avgift för försäkringen får medges. Härvid iakttas i tillämpliga delar bestämmelserna i detta stycke om avdrag för skattskyldig som upphört med driften i en förvärvskälla. Mot beslut av riksskatteverket i fråga som avses i detta stycke får talan inte föras.

Har skattskyldig erlagt avgift som avses i första stycket 6) men har avdrag för avgiften helt eller delvis inte kunnat utnyttjas enligt bestämmelserna i fjärde stycket, medges avdrag för ej utnyttjat belopp vid taxering för det påföljande beskattningsåret. Sådant avdrag medges dock inte med belopp som tillsammans med erlagd avgift sistnämnda år överstiger vad som anges i fjärde stycket.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Oavsett föreskrifterna i de föregående styckena medges avdrag för avgift som avses i första stycket 6) i hemortskommunen inte med högre belopp än skillnaden mellan sammanlagda beloppet av inkomster från förvärvskällor, som är skattepliktiga i kommunen, och övriga avdrag enligt denna paragraf. Kan avdrag för avgift som avses i första stycket 6) inte utnyttjas i hemortskommunen, medges avdrag för återstoden i annan kommun med belopp intill den där redovisade inkomsten, i förekommande fall efter andra avdrag enligt denna paragraf som medges vid taxeringen i kommunen. Avdrag, som på grund av vad nu sagts inte kunnat utnyttjas vid taxeringen för det beskattningsår då avgiften betalades, får utnyttjas senast vid taxering för sjätte beskattningsåret efter betalningsåret. Inte heller i sistnämnda fall får avdraget överstiga vad som återstår sedan övriga avdrag enligt denna paragraf gjorts.

Anvisningar

till 33 §

4.⁸ Även för det fall, att skattskyldig enligt punkt 3 här ovan icke är berättigad till avdrag för ökade levnadskostnader, äger han dock rätt avdraga skäligen kostnad för resor till och från arbetsplatsen, där denna varit belägen på sådant avstånd från hans bostad, att han behövt anlita och även anlitat särskilt fortskaffningsmedel.

Om avståndet mellan den skattskyldiges bostad och arbetsplats uppgår till minst fem kilometer och det klart framgår att användandet av egen bil för resa till och från arbetsplatsen regelmässigt medför en tidsvinst på minst två timmar i jämförelse med allmänt kommunikationsmedel medges avdrag för kostnader för resa med egen bil. Sådant avdrag medges också om den skattskyldige använder bilen i tjänsten under minst 60 dagar för år räknat för de dagar som bilen används i tjänsten. Om bilen används i tjänsten under minst 160 dagar för år räknat medges avdrag under alla de dagar som bilen används för resor mellan bostad och arbetsplats. Användning i tjänsten beaktas dock endast om den uppgår till minst 300 mil för år räknat. Avdraget skall bestämmas enligt schablon på grundval av genomsnittliga kostnader för mindre bil och med hänsyn till de kostnader, som är direkt beroende av körd vägsträcka (milbundna kostnader). Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer fastställer för varje taxeringsår föreskrifter för beräkningen av avdrag i dessa fall.

För skattskyldig som på grund av ålder, sjukdom eller handikapp är nödsakad att använda bil tillämpas inte bestämmelserna i andra stycket. Detsamma gäller skattskyldig som är tvungen att använda större bil på grund av skrymmande last.

Avdrag för kostnader för resor till och från arbetsplatsen medges bara för den del av kostnaderna som överstiger 1 000 kronor under beskattningsåret.

⁸ Senaste lydelse 1983: 1051.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

till 50 §

2.⁹ Vid bedömningen av om skattskyldigs inkomst till icke obetydlig del utgjorts av folkpension iakttages följande. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag. *Den omständigheten att folkpension under ett beskattningsår utgått med ett ringa belopp, t.ex. till följd av att folkpensionen icke åtnjutits under hela året, utgör icke hinder mot att medgiva den skattskyldige avdrag. Avgörande för bedömningen i detta fall är huruvida folkpensionen, om den utgått i full utsträckning, utgjort en icke obetydlig del av inkomsten.* Som folkpension behandlas även tilläggs-pension i den mån den enligt lagen om pensionstillskott föranlett avräkning av pensionstillskott.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer fastställer närmarre föreskrifter för avdragsberäkningen enligt nedan angivna grunder.

Avdraget skall i första hand bestämmas med hänsyn till storleken av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Överstiger denna inkomst inte visst högsta belopp, skall avdraget beräknas till vad som behövs för att den skattskyldige inte skall påföras högre statligt beskattningsbar inkomst än 7 500 kronor. Detta högsta inkomstbelopp motsvarar taxerad inkomst för skattskyldig som under beskattningsåret inte haft annan inkomst än ålderspension enligt 6 kap. 2 § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring och pensionstillskott enligt 2 § lagen om pensions-tillskott *samt åtnjutit avdrag endast med 100 kronor enligt 33 § 2 mom. andra stycket.* För gift skattskyldig, som uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, beräknas det högsta inkomstbeloppet

2. Vid bedömningen av om skattskyldigs inkomst till icke obetydlig del utgjorts av folkpension iakttages följande. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag. *Folkpension skall anses utgöra en icke obetydlig del av den skattskyldiges inkomst, om den uppgått till minst 6 000 kronor eller minst en femtedel av den sammanräknade inkomsten.* Som folkpension behandlas även tilläggs-pension i den mån den enligt lagen (1969:205) om pensionstillskott föranlett avräkning av pensionstillskott.

Avdraget skall i första hand bestämmas med hänsyn till storleken av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Överstiger denna inkomst inte visst högsta belopp, skall avdraget beräknas till vad som behövs för att den skattskyldige inte skall påföras högre statligt beskattningsbar inkomst än 7 500 kronor. Detta högsta inkomstbelopp motsvarar taxerad inkomst för skattskyldig som under beskattningsåret inte haft annan inkomst än ålderspension enligt 6 kap. 2 § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring och pensionstillskott enligt 2 § lagen om pensions-tillskott. För gift skattskyldig, som uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, beräknas det högsta inkomstbeloppet med utgångspunkt från en pension utgörande 78,5 procent av basbeloppet. För

⁹ Senaste lydelse 1983: 970.

Nuvarande lydelse

med utgångspunkt från en pension utgörande 78,5 procent av basbeloppet. För övriga skattskyldiga beräknas det med utgångspunkt från en pension utgörande 96 procent av basbeloppet. Sistnämnda beräkningsgrund gäller också om gift skattskyldig under viss del av beskattningsåret uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, och under återstoden av året uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make saknar folkpension.

Om skattskyldigs statligt taxerade inkomst överstiger det högsta inkomstbeloppet enligt föregående stycke, reduceras avdraget med belopp motsvarande 66 2/3 procent av taxerad inkomst mellan det belopp vid vilket högsta extra avdrag utgår och ett belopp som är 3 basenheter större, med 40 procent av taxerad inkomst inom ett därpå följande inkomstskikt av 1,5 basenheters bredd och med 33 1/3 procent av taxerad inkomst därutöver.

Det avdrag som beräknas med hänsyn till skattskyldigs statligt taxerade inkomst jämkas, om värdet av skattepliktig förmögenhet överstiger 90 000 kronor. Om förmögenhetsvärdet överstiger 150 000 kronor, skall avdrag inte medges. Fastighet, som avses i 24 § 2 mom., samt sådan bostadsbyggnad med tillhörande tomt på jordbruksfastighet, som används som bostad av den skattskyldige, skall inräknas i förmögenhetsvärdet med belopp som motsvarar 1/10 av skillnaden mellan fastighetens respektive bostadsbyggnadens och tomtens taxeringsvärde året före taxeringsåret och lånat kapital, som nedlagts i fastigheten respektive i bostadsbyggnaden och tomten i den mån skillnaden inte överstiger 250 000 kronor. Är skillnaden större beräknas värdet till 25 000 kronor jämte den del av skillnaden som överstiger 250 000 kronor. Vid beräkning av hur stort lånat kapital som lagts ner i bostadsbyggnaden och tomten, skall på dessa anses belöpa så stor del av låneskulderna i förvärvskällan som byggnadens och tomtmarkens taxeringsvärde utgör av det sammanlagda värdet av tillgångarna i förvärvskällan inklusive byggnaden och tomtmarken. Har den skattskyldige eller hans make flera sådana fastigheter, som avses här, gäller bestämmelserna endast för en fastighet och då i första hand för fastighet som utgör stadigvarande bostad för den skattskyldige.

Här ovan angivna grunder för avdragsberäkningen får frångås, när särskilda omständigheter föranleder det.

Vid beräkning av avdrag för gift skattskyldig iakttages bestämmelserna i 52 § 1 mom. sista stycket.

Föreslagen lydelse

övriga skattskyldiga beräknas det med utgångspunkt från en pension utgörande 96 procent av basbeloppet. Sistnämnda beräkningsgrund gäller också om gift skattskyldig under viss del av beskattningsåret uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension och under återstoden av året uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make saknar folkpension.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986 och tillämpas första gången vid 1987 års taxering.

2 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956: 623)¹

dels att 2 § 2 mom., 25 och 36 §§, 37 § 1, 2 och 5 mom., 39 § 1 mom., 43 § 2 mom., 100 §, 101 § 1 mom. samt 116 f, 116 g och 120 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas nya bestämmelser, 24, 25 d och 28 §§, 37 § 8 mom. samt 66 a, 66 b och 70 §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 mom.² Beteckningarna *taxeringsår*, *beskattningsår* och *hemortskommun* hava i denna lag samma innebörd som i kommunalskattelagen (1928: 370).

Vidare skola vid taxering enligt denna lag bestämmelserna i 4 § andra stycket kommunalskattelagen äga motsvarande tillämpning.

Huruvida någon är att anse såsom *bosatt här i riket*, skall avgöras efter de i anvisningarna till 53 § kommunalskattelagen stadgade grunderna.

Vad i denna lag stadgas om person, som varit här i riket bosatt, skall äga tillämpning jämväl å person, som i Sverige stadigvarande vistats utan att vara härstädes bosatt.

Vad i denna lag sägs om makar skall i tillämpliga delar jämväl gälla i fråga om skattskyldiga som avses i 65 § sista stycket kommunalskattelagen.

Med att skattskyldig samtaxeras förstås i denna lag att den skattskyldige taxeras med tillämpning av 52 § 1 mom. kommunalskattelagen och 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

24 §³

1 m o m. Självdeklaration är allmän självdeklaration eller förenklad självdeklaration. Förenklad självdeklaration får avlämnas av fysisk person under de förutsättningar som anges i 2 och 3 mom.

2 m o m. Fysisk person får, om inte annat följer av 3 mom., avlämna förenklad självdeklaration, om vad som skall redovisas i fråga om intäkter och avdrag avser endast

¹ Lagen omtryckt 1971: 399.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 773.

² Senaste lydelse 1974: 773.

³ Förutvarande 24 § upphävd genom 1984: 1081.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1. inkomst av annan fastighet beträffande högst två fastigheter vilka den skattskyldige innehaft hela beskattningsåret och för vilka dels intäkten skall beräknas enligt 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370), dels taxeringsvärde har bestämts för beskattningsåret.

2. inkomst av tjänst samt intäkten utgått i pengur och annat avdrag än som avses i 33 § 2 mom. kommunalskattelagen inte yrkas för kostnader för fullgörande av tjänsten.

3. inkomst av kapital samt avdrag för kostnader yrkas endast för ränta och intäkten utgörs av

a) ränta,

b) utdelning på svenska aktier och andelar i svenska aktiefonder eller ekonomiska föreningar eller

c) sådan förmån av fastighet som skall tas upp som skattepliktig intäkt enligt punkt 2 andra stycket av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen och förmånen inte har överlåtits under beskattningsåret.

4. allmänt avdrag för underhåll av icke hemmavarande barn eller för avgift för pensionsförsäkring.

5. sådant avdrag för nedsatt skatteförmåga som avses i 50 § 2 mom. andra eller fjärde stycket kommunalskattelagen.

3 m o m. Förenklad självdeklaration får inte avlämnas, om

1. den skattskyldige eller den med vilken den skattskyldige skall samtaxeras inte varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret.

2. den skattskyldige under beskattningsåret haft inkomst av anställning i utlandet eller annars från utlandet haft inkomst eller vid utgången av beskattningsåret där ägt skattepliktig förmögenhet.

3. den skattskyldige under beskattningsåret varit skyldig att betala sjömansskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4. den skattskyldige är företagsledare i fåmansföretag, närstående till sådan person eller delägare i fåmansföretag,

5. den skattskyldige skall samtaxeras med person som är skyldig att i självdeklaration lämna uppgift om inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet eller av annan fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt 24 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) eller

6. den skattskyldige skall redovisa sådant räntetillägg som avses i 10 § 6 mom. fjärde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

25 §⁴

Självdeklaration skall uppta:

Allmän självdeklaration skall uppta

1) den skattskyldiges namn och postadress, hemortskommun, där sådan finnes, och hemvist därstädes, personnummer samt nummer å för honom utfärdad skattsedel å preliminär skatt för året näst före taxeringsåret även som beträffande utlänning nationalitet, beträffande utländsk juridisk person det land, där styrelsen haft sitt säte, samt beträffande skattskyldig, som allenast under någon del av beskattningsåret varit i riket bosatt, uppgift om den tid, han sålunda haft bostad härstädes,

2) alla förvärvskällor, beträffande vilka skattskyldighet för beskattningsåret åligger den skattskyldige; och skall därvid i fråga om förvärvskälla, i vilken skattepliktig fastighet ingått, särskilt angivas dels beskaffenheten av den skattskyldiges innehav av fastigheten, dels fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret eller, om sådant värde det året icke varit fastigheten åsatt, dess eljest antagliga värde vid taxeringsårets ingång, dels ock, därest fastigheten icke ingått i förvärvskällan under hela beskattningsåret eller fastigheten ingått däri endast till viss del, huru lång tid eller till vilken del fastigheten sålunda ingått i förvärvskällan.

3) de intäkter och de avdrag, som äro att hänföra till varje förvärvskälla, dock att ersättning, som enligt bestämmelserna i 37 § 1 mom. 1. g) icke behöver upptagas i kontrolluppgift, ej heller behöver upptagas i deklarationen såsom intäkt,

4) de allmänna avdrag, som den skattskyldige yrkar få tillgodonjuta vid taxeringen,

5) den skattskyldiges tillgångar och skulder vid slutet av beskattningsåret, ändå att förmögenheten icke uppgår till skattepliktigt belopp, dock endast om och i den mån skattskyldighet för förmögenhet åligger honom,

6) beloppet av den preliminära skatt, som genom skatteavdrag erlagts för året näst före taxeringsåret, även som

⁴ Senaste lydelse 1984: 1081.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

7) garantibelopp,

8) om deklarationen avser fåmansföretag, delägares eller honom närstående persons namn, personnummer och adress och i förekommande fall aktie- eller andelsinnehav tillika med angivande av röstvärde, om olika röstvärden förekomma, dock att uppgifter icke behöva lämnas för närstående person, som ej uppburit ersättning från, träffat avtal eller haft annat därmed jämförligt förhållande med företaget,

9) räntetillägg som skall beaktas vid fastställande av underlag för tilläggsbelopp samt grunderna för beräkning av räntetillägget.

Självdeklaration skall därjämte innehålla de uppgifter, som för särskilda fall föreskrivs i denna lag eller som erfordras för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring eller för beräkning av skogsvårdsavgift enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift eller fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

Allmän självdeklaration skall därjämte innehålla de uppgifter, som för särskilda fall föreskrivs i denna lag eller som erfordras för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller för beräkning av skogsvårdsavgift enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift eller fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

Ha makar, som ingått äktenskap före ingången av beskattningsåret och under detta år levt tillsammans, var för sig inkomst att taxera enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, skall vardera maken uppgiva huruvida inkomst av förvärvskälla är A-inkomst eller B-inkomst enligt 9 § 3 mom. nämnda lag. Vad nu sagts om makar skall i tillämpliga delar jämväl gälla i fråga om skattskyldiga som avses i 65 § sista stycket kommunalskattelagen (1928:370).

Har skattskyldig under beskattningsåret varit gift, skall han jämväl uppgiva sådan boets eller andra makens inkomst och förmögenhet, över vilken förvaltningen rättsligen tillkommit honom. Åligger skattskyldigheten andra maken, skall uppgiften lämnas å särskild blankett. Då skattskyldig skall taxeras för barns eller annans förmögenhet, skall uppgift lämnas jämväl om sådan förmögenhet.

Belopp, som upptagas i självdeklaration, skola utföras i hela kronotal, så att överskjutande öretal bortfalla.

25 d §

1 självdeklaration behöver uppgift inte lämnas beträffande

1) avyttring i fall som avses i 35 § 3 mom. första stycket kommunalskattelagen (1928:370), om det sammanlagda försäljningsbeloppet under beskattningsåret uppgått till högst 1 000 kronor eller

2) avyttring i fall som avses i 35 § 3 mom. andra stycket kommunalskattelagen, om det sammanlagda försäljningsbeloppet under beskatt-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

ningsåret uppgått till högst 6600 kronor.

28 §⁵

Förenklad självdeklaration skall uppta

1) den skattskyldiges namn, personnummer, postadress och hemortskommun,

2) de uppgifter som behövs för att bestämma huruvida den skattskyldige skall samtaxeras eller inte,

3) de intäkter och avdrag som är att hänföra till inkomst av annan fastighet, varvid särskilt skall anges fastighetens taxeringsvärde för beskattningsåret,

4) de intäkter som är att hänföra till inkomst av tjänst och som den skattskyldige inte har fått meddelande om enligt 37 § 5 mom., med undantag av ersättning som enligt 37 § 1 mom. 1 g inte behöver tas upp i kontrolluppgift,

5) de intäkter som är att hänföra till inkomst av kapital och som den skattskyldige inte har fått meddelande om enligt 37 § 5 mom., jämfört med 8 mom. fjärde stycket, samt de avdrag för ränta som den skattskyldige yrkar,

6) garantibelopp,

7) de avdrag som den skattskyldige yrkar för underhåll av icke hemmavarande barn, för avgift för pensionsförsäkring eller för nedsatt skatteförmåga enligt 50 § 2 mom. andra stycket kommunalskattelagen (1928:370),

8) den skattskyldiges skattepliktiga tillgångar och hans skulder vid utgången av beskattningsåret, om hans skattepliktiga förmögenhetstillgångar uppgick till minst 90 000 kronor eller, om beskattningsbar förmögenhet skall beräknas gemensamt för den skattskyldige och hans make eller barn enligt 12 § 1

⁵ Förutvarande 28 § upphävd genom 1984:1081.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, de sammanlagda skattepliktiga förmögenhetstillgångarna uppgick till minst 180 000 kronor,

9) de uppgifter som behövs för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller av fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

Skall den skattskyldige taxeras för barns eller annans förmögenhet, skall uppgift lämnas också om sådan förmögenhet som om den tillhörde den skattskyldige. Härvid tillämpas första stycket 8.

Om uppgiftsskyldighet i fråga om skuldbelopp och långivare föreskrivs i 25 c §.

36 §⁶

Deklarationsskyldig, från vilken självdeklaration icke har inkommit inom föreskriven tid, får anmanas att avge självdeklaration.

Den som inte har fullgjort sin deklarationsskyldighet i rätt tid får anmanas att avge självdeklaration.

Är avlämnad självdeklaration icke så upprättad, som i denna lag föreskrivs, får den deklarationsskyldige anmanas att inkomma med felande uppgift eller, där deklarationen är i väsentliga avseenden bristfällig, med ny, på behörigt sätt upprättad deklaration.

37 §

Nuvarande lydelse

I mom.⁷ Till ledning vid inkomsttaxering och registrering av preliminär A-skatt, som har innehållits genom skatteavdrag, skall varje år utan anmaning avlämnas uppgifter (kontrolluppgifter) för det föregående kalenderåret enligt följande uppställning.

Uppgiftsskyldig

1.a) Statlig och kommunal myndighet.

b) aktiebolag, ekonomisk förening, fond, stiftelse och annan juridisk person än dödsbo.

c) fysisk person och dödsbo, som bedrivit rörelse

Vem uppgiften skall avse

Den som hos den uppgiftsskyldige innehaft anställning eller uppdrag eller utfört tillfälligt arbete eller som av den uppgiftsskyldige åtnjutit pension, livränta eller periodiskt utgående ersättning, ävensom den som åtnjutit

Vad uppgiften skall avse

Avlöning, arvode, annan ersättning eller förmån, oavsett huruvida denna utgått kontant eller såsom naturaförmån samt oavsett om densamma utgör ersättning för kostnader, som mottagaren haft att bestrida. Har motta-

⁶ Senaste lydelse 1979: 490.

⁷ Senaste lydelse 1984: 841.

eller jordbruk, däri inbegripet skogsbruk, i fråga om förmåner, som utgått från sådan förvärvskälla, samt

d) fysisk person och dödsbo, som innehaft annan fastighet, i fråga om förmåner som utgått från sådan förvärvskälla.

förmån från personstiftelse eller annan stiftelse.

garen haft att erlagga vederlag för åtnjuten naturaförmån, skall uppgift om förmånen och vederlaget lämnas. Avser livränta skadestånd till följd av personskada skall angivas om livräntan utgör skattepliktig inrätt.

Undantag:

a) *folkpension, när tilläggspension enligt lagen om allmän försäkring icke åtnjutes,*

b) ersättning och förmån i anledning av tillfälligt arbete, om det som mottagaren sammanlagt åtnjutit haft ett lägre värde än 100 kronor för hela året.

g) *ersättning för resa i tjänsten, motsvarande gjorda utlägg som sammanlagt icke överstiga 500 kronor, och representationsersättning, motsvarande gjorda utlägg, sammanlagt icke överstigande 500 kronor, samt därjämte traktamentsersättning vid vistelse i tjänsten utom tjänstgöringsorten, som sammanlagt icke överstiger 500 kronor eller icke avser mer än 24 dagar för år räknat, därest i kontrolluppgiften anmärkes, att traktamentsersättning utgått (se även 2 mom. fjärde stycket),*

4 a. Den som utbetalt utdelning å aktie i svenskt aktiebolag, på vilket 3 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385) eller lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering är tillämplig, liksom bank, som avses i 1 § aktiefondslagen (1974:931), vilken utbetalt utdelning å andel i svensk aktiefond för vilken register föres enligt 31 § sistnämnda

Den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället.

Den utbetalda utdelningen.

lag samt den som utbetalt utdelning från utländsk juridisk person, om utdelningen utbetalats genom Värdepapperscentralen VPC Aktiebolags försorg.

Föreslagen lydelse

I mom. Till ledning vid inkomsttaxering, *förmögenhetstaxering* och registrering av preliminär A-skatt, som har innehållits genom skatteavdrag, skall varje år utan anmaning avlämnas uppgifter (kontrolluppgifter) för det föregående kalenderåret enligt följande uppställning.

Uppgiftsskyldig

1. a) Statlig och kommunal myndighet.

b) aktiebolag, ekonomisk förening, fond, stiftelse och annan juridisk person än dödsbo,

c) fysisk person och dödsbo, som bedrivit rörelse eller jordbruk, däri inbegripet skogsbruk, i fråga om förmåner, som utgått från sådan förvärvskälla, samt

d) fysisk person och dödsbo, som innehaft annan fastighet, i fråga om förmåner som utgått från sådan förvärvskälla.

Vem uppgiften skall avse

Den som hos den uppgiftsskyldige innehaft anställning eller uppdrag eller utfört tillfälligt arbete eller som av den uppgiftsskyldige åtnjutit pension, livränta eller periodiskt utgående ersättning, ävensom den som åtnjutit förmån från personalstiftelse eller annan stiftelse.

Vad uppgiften skall avse

Avlöning, arvode, annan ersättning eller förmån, oavsett huruvida denna utgått kontant eller såsom naturaförmån samt oavsett om den samma utgör ersättning för kostnader, som mottagaren haft att bestrida. Har mottagaren haft att erlagga vederlag för åtnjuten naturaförmån, skall uppgift om förmånen och vederlaget lämnas. Avser livränta skadestånd till följd av personskada av personskada skall angivas om livräntan utgör skattepliktig intäkt.

Undantag:

b) ersättning och förmån i anledning av tillfälligt arbete, om det som mottagaren sammanlagt åtnjutit haft ett lägre värde än 100 kronor för hela året.

g)

kostnadsersättning för resa i tjänsten inom riket med allmänt kommunikationsmedel eller taxi, motsvarande gjorda utlägg, annan kostnadsersättning för resa i tjänsten som inte överstiger sammanlagt 1000 kronor, och representationersättning, motsvarande gjorda utlägg, sammanlagt icke överstigande 500 kronor, samt

därjämte traktamentsersättning vid vistelse i tjänsten utom tjänstgöringsorten, som sammanlagt icke överstiger 500 kronor eller icke avser mer än 24 dagar för år räknat, om i kontrolluppgiften anmärkes att ersättning av nämnda slag utgått (se även 2 mom. fjärde stycket).

4 a. Den som utbetalt utdelning på aktie i svenskt aktiebolag, på vilket 3 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975: 1385) eller lagen (1970: 596) om förenklad aktiehantering är tillämplig, liksom bank, som avses i 1 § aktiefondslagen (1974: 931), vilken utbetalt utdelning på andel i svensk aktiefond för vilken register förs enligt 31 § sistnämnda lag samt den som utbetalt utdelning från utländsk juridisk person, om utdelningen utbetalats genom Värdepapperscentralen VPC Aktiebolags försorg.

Den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället.

Den utbetalda utdelningen samt för fysisk person också aktieinnehavet vid årets utgång.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 mom.⁸ Vid avlämnande av uppgifter, varom stadgas i 1 mom., skall iakttagas följande.

Avser sådan förmån, varom i 1 mom. första och andra punkterna förmåles, endast en del av året, skall upplysning meddelas om den tidrymd, för vilken förmånen utgått.

I kontrolluppgift, som upptager särskild resekostnads- och traktamentsersättning, skall angivas beloppet av dels resekostnadsersättning och dels traktamentsersättning jämte tid för vilken traktamentsersättning utgått. Därvid skola uppgifter lämnas om traktamentsersättning dels för förrättningar inom riket i enlighet med vad nedan sägs och dels för förrättningar utom riket. I fråga om förrättningar inom riket skola uppgifter lämnas särskilt för förrättningar som icke varit förenade med övernattnings (endagsförrättningar), förrättningar som varit förenade med övernattnings men icke medfört vistelse mer än femton dygn i följd på en och samma ort (korttidsförrättningar) samt övriga resor (långtidsförrättningar). För endagsförrättningar uppgives utgiven traktamentsersättning och antal dagar.

⁸ Senaste lydelse 1984: 917.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Vid beräkning av antalet dagar för endagsförrättningar medräknas icke sådan endagsförrättning, som varat högst fyra timmar; förrättning som varat mer än fyra timmar men högst tio timmar räknas som halv dag; längre förrättning räknas som hel dag. För korttids- och långtidsförrättningar uppgives utgiven traktamentsersättning och antal nätter övernattnings skett. De första femton dygnet av varje långtidsförrättning uppgivas såsom korttidsförrättning. – I kontrolluppgift skall i förekommande fall särskilt anmärkas, att arbetsgivaren utöver traktamentsersättningen, haft utgifter för den anställdes bostad eller uppehälle under förrättningen.

Om skattechefen i det län där arbetsgivarens hemortskommun är belägen medger det, behöver arbetsgivaren, i stället för att lämna uppgift enligt tredje stycket om traktamentsersättning vid förrättning inom riket, endast anmärka i kontrolluppgiften att sådan ersättning utgått. Föresättning för medgivande är att ersättning utgår enligt sådana grunder att den kan antagas icke komma att överstiga avdragsgill ökning i levnadskostnaderna. Motsvarande medgivande kan lämnas även beträffande resekostnadsersättning för färd med allmänt kommunikationsmedel. Medgivande lämnas endast om arbetsgivaren har ett större antal anställda, som mera regelbundet företager tjänsteresor, och medgivandet bedömes vara utan olägenhet för taxeringsarbetet. Medgivande får ej lämnas fåmansföretag i fråga om uppgifter rörande företagsledaren och honom närstående personer samt delägare i företaget. Lämnat medgivande gäller tills vidare. Det kan begränsas till viss grupp av anställda. – Ansökan om medgivande göres hos länsstyrelsen senast den 31 oktober året före taxeringsåret. Talan mot beslut, varigenom ansökan om medgivande avslagits eller medgivande återkallats, föres hos riksskatteverket genom besvär som skola ha inkommit till verket inom en månad från den dag då klaganden erhöll del av beslutet. Mot riksskatteverkets beslut får talan icke föras.

Därest vid avlönings utbetalande avdrag skett för löntagares eller hans efterlevandes pensionering, skall i kontrolluppgiften upptagas bruttolön och vad som avdragits.

Av kontrolluppgift enligt 1 mom. första, andra eller sjunde punkten skall framgå om arbetsgivaren har att för utgivet belopp betala arbetsgivaravgifter enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter. I kontrolluppgift som nu har sagts skall särskilt för sig tas upp representationsersättning och särskilt för sig annan kostnadsersättning än resekostnads- och traktamentsersättning.

I kontrolluppgift skall särskilt för sig tas upp sådant avdrag som har gjorts för preliminär A-skatt eller enligt lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar.

I kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser. Kan personnummer inte anges för den som uppgiften avser skall redovisas dennes födelsetid. Har den uppgiftsskyldige tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953: 272) skall detta anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer. I kontrolluppgift som lämnas av fåmansföretag skall anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget.

Kontrolluppgift, som i 1 mom. tredje punkten sägs och som avser pensionsförsäkring tagen annorledes än i samband med tjänst, skall innehålla uppgift om tidigare och nuvarande ägare till försäkringen och, om

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

möjligt, fång varigenom äganderätten övergått samt, i förekommande fall, den som erhållit förfoganderätten till försäkringen. Kontrolluppgift, som avser pensionsförsäkring tagen i samband med tjänst, skall innehålla uppgift om den som enligt tjänsteavtalet skall åtnjuta pensionsförmånen.

I kontrolluppgift skall lämnas uppgift om lån som har lämnats räntefritt, eller mot ränta understigande sedvanlig ränta, till arbets- eller uppdragstagare, om det sammanlagda värdet av förmåner av detta slag uppgår till mer än 2 000 kronor. Uppgiften skall avse lånebeloppet och erlagd ränta.

Kontrolluppgift enligt 1 mom. punkterna 1–3, 3 b–3 f eller 8 skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär. Särskild uppgiftshandling skall lämnas för varje person.

Kontrolluppgift enligt 1 mom. punkterna 1–3, 3 b–3 h, 4 a eller 7–9 skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär. Särskild uppgiftshandling skall lämnas för varje person.

Riksskatteverket får på ansökan av uppgiftsskyldig medge undantag från bestämmelserna i elfte stycket. Mot riksskatteverkets beslut får talan ej föras.

5 mom.⁹ Den som har att avlämna kontrolluppgift enligt 1 mom. punkterna 1, 2, 3 b–3 f, 7 eller 9 skall senast den 31 januari under taxeringsåret till inkomsttagaren översända uppgift med de upplysningar som lämnas i kontrolluppgiften.

5 mom. Den som har att avlämna kontrolluppgift enligt 1 mom. punkterna 1–3, 3 b–3 h, 4 a eller 7–9 skall senast den 31 januari under taxeringsåret till inkomsttagaren översända meddelande med de upplysningar som lämnas i kontrolluppgiften.

Föreslagen lydelse

8 mom. Till ledning vid inkomsttaxering och förmögenhetstaxering skall varje år utan anmäning avlämnas kontrolluppgifter för det föregående kalenderåret enligt följande uppställning.

Uppgiftsskyldig

Vem uppgiften skall avse

Vad uppgiften skall avse

Värdepapperscentralen
VPC Aktiebolag,

den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,

den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden och

förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning.

Den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta utbetalats (borgenär).

Undantag:

Bank, hypoteksinstitut, försäkringsanstalt och aktiebolag samt förening som tilldelats organisationsnummer.

Ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller utbetalat till borgenären samt dennes sammanlagda fördran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång.

Undantag:

a) Ränta som i fråga om värdepapperscentralen inte avser bolagets verksamhet beträffande skuldförbin-

⁹ Senaste lydelse 1983: 318.

delser för den allmänna marknaden och som i fråga om övriga uppgiftsskyldiga inte hänför sig till sådan verksamhet som avses under rubriken Uppgiftsskyldig.

b) Ränta som inte utgör skattepliktig inkomst enligt 3 § lagen (1978:423) om skattelättnader för vissa sparformer eller lagen (1983:891) om skattelättnader för allemanssparande.

c) Ränta och fordran på konto, för vilket inte finns person- eller organisationsnummer och som öppnats före den 1 januari 1985, om räntan för kontohavaren uppgår till mindre än 100 kronor. Innehas ett konto av mer än en person, skall uppgift lämnas för samtliga kontohavare, om räntan för någon av dem uppgår till minst 100 kronor.

I kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt person- eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som borgenären. För dödsbo får i stället för organisationsnummer den avlidnes personnummer anges. Kan person- eller organisationsnummer inte anges för en borgenär, skall såvitt möjligt dennes födelsetid redovisas eller, om borgenären är en juridisk person, namn och postadress samt personnummer för den som får förfoga över ränta eller fordran.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige.

Bestämmelserna i 2 mom. elfte och tolfte styckena, 4 mom. första och andra styckena samt 5 mom. skall tillämpas på kontrolluppgift enligt detta moment.

39 §

Nuvarande lydelse

I mom. 1 särskilda fall skola efter anmaning kontrolluppgifter för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

<i>Uppgiftsskyldig</i>	<i>Vem uppgiften skall avse</i>	<i>Vad uppgiften skall avse</i>
3. Bankaktiebolag, sparbank eller annan penninginrättning.	Namngiven skattskyldig.	Gottgjord ränta <i>ävensom</i> beloppet av <i>den skattskyldiges</i> innestående medel vid viss angiven tidpunkt.
5. Fysisk eller juridisk person, som haft fordran.	Namngiven skattskyldig.	Ränteinkomst från <i>den skattskyldige ävensom</i> beloppet av <i>den skattskyldiges</i> skuld vid viss angiven tidpunkt.
6. Försäkringsanstalt eller understödsförening.	Namngiven skattskyldig.	Arten av uppgiven försäkring, beloppet av premie eller annan avgift, tid då sådan mottagits, utbetalt försäkringsbelopp samt värdet och arten av åtnjutna förmåner i övrigt, som icke enligt annan föreskrift uppgivits.
8. Den som bedrivit förmedlingsverksamhet eller därmed jämförlig verksamhet, om uppgift icke skolat lämnas utan anmaning.	Namngiven skattskyldig.	Ersättning eller vederlag som förmedlats eller varom uppgift elljest finnes tillgänglig.

Föreslagen lydelse

I mom. 1 särskilda fall skola efter anmaning kontrolluppgifter för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

<i>Uppgiftsskyldig</i>	<i>Vem uppgiften skall avse</i>	<i>Vad uppgiften skall avse</i>
3. Bankaktiebolag, sparbank eller annan penninginrättning.	Namngiven person.	Gottgjord ränta <i>och</i> beloppet av innestående medel vid viss angiven tidpunkt.
5. Fysisk eller juridisk person, som haft fordran	Namngiven person.	Ränteinkomst från <i>gäldenären och</i> beloppet av <i>hans</i> skuld vid viss angiven tidpunkt.
6. Försäkringsanstalt eller understödsförening.	Namngiven person.	Arten av uppgiven försäkring, beloppet av premie eller annan avgift, tid då sådan mottagits, utbetalt försäkringsbelopp samt värdet och arten av åtnjutna förmåner i övrigt, som icke enligt annan föreskrift uppgivits.

8. Den som bedrivit förmedlingsverksamhet eller därmed jämförlig verksamhet, om uppgift icke skolat lämnas utan anmaning.

Namngiven person.

Ersättning eller vederlag som förmedlats eller varom uppgift eljest finnes tillgänglig.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 §

2 mom.¹⁰ Med uppgifter, som har avgivits enligt 1 mom. och rör utdelning på svenska aktier eller andelar i svensk aktiefond, skall förfaras enligt kuponskattelagen.

Övriga enligt 1 mom. avgivna uppgifter, som avser utdelning, skall för varje år senast den 31 januari nästföljande år av den som har mottagit uppgifterna avlämnas i enahanda ordning som gäller för avlämnande av kontrolluppgifter, som avses i 37 § 1 mom. punkterna 1-4. Har i något fall utbetalning av utdelning skett utan att uppgiftsskyldighet vederbörligen har fullgjorts, skall vid uppgifternas avlämnande lämnas upplysning här-om.

Enligt 1 mom. avgivna uppgifter, som avser ränta, skall avlämnas i den omfattning och ordning som föreskrivs av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer. Har avlämnade uppgifter icke inom fem år infordrats får de förstöras.

Värdepapperscentralen skall lämna uppgift angående utbetalning av ränta på sådan förskrivning, som anges i 1 mom. första stycket b), i den omfattning och ordning som föreskrivs av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer. Uppgift angående sådan utbetalning skall bevaras av värdepapperscentralen under fem år.

66 a §

Vid inkomsttaxeringen skall särskilt iakttas att den skattskyldige utan yrkande medges de avdrag som han har rätt till enligt 33 § 2 mom., 39 § 3 mom., 45 §, 46 § 1 mom. och 50 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen (1928:370).

66 b §

Taxering får beslutas på grundval av en förenklad självdeklaration

¹⁰ Senaste lydelse 1979: 490.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

utan att den som avgett deklarationen underrättats om och beretts tillfälle att yttra sig över

1. vad som från folkbokföringsmyndighet har inhämtats i fråga om förutsättningarna för sådan skattereduktion enligt 2 § 4 mom. uppbördslagen (1953:272) som får åtnjutas av ogift skattskyldig eller

2. kontrolluppgift som den lokala skattemyndigheten fått enligt 37 § och som avser inkomst av tjänst eller kapital.

Har den skattskyldige lämnat en förenklad självdeklaration, får taxering beslutas på grundval av denna, även om förutsättningarna enligt 24 § 2 och 3 mom. för en sådan självdeklaration inte föreligger i alla delar. Detta gäller dock inte om uppgift skall lämnas om inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet eller av annan fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt 24 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370).

70 §¹¹

För skattskyldig, vars taxeringar har beslutats eller kan antas bli beslutade på grundval av en förenklad självdeklaration, skall utfärdas ett särskilt meddelande (taxeringsmeddelande) med upplysning om det underlag som föreligger för hans taxeringar samt de ytterligare upplysningar som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Taxeringsmeddelandet skall utfärdas av den lokala skattemyndighet som skall införa taxeringarna i skattelängd.

Taxeringsmeddelandet skall sändas till den skattskyldige före utgången av juni under taxeringsåret. Är det påkallat av särskilda skäl, får taxeringsmeddelandet sändas efter denna tidpunkt.

¹¹ Förutvarande 70 § upphävd genom 1978:316.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

100 §¹²

Besvär må jämväl i särskild ordning anföras av den skattskyldige.

1) om han taxerats för inkomst eller förmögenhet, som icke är av skattepliktig natur.

2) om han taxerats för inkomst eller förmögenhet, för vilken han icke är skattskyldig.

3) om han taxerats till kommunal inkomstskatt för garantibelopp för fastighet, vilket icke bort för honom upptagas såsom skattepliktig inkomst.

4) om han taxerats för samma inkomst eller förmögenhet på mer än en ort eller eljest taxerats å orätt ort,

5) om hans taxering blivit oriktig på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbi-seende,

6) om han, till följd av underlå-tenhet att avgiva deklaration eller annan uppgift eller på grund av fel-aktighet i deklaration eller i annan uppgift från honom eller i kontroll-uppgift eller i handling som legat till grund för sådan deklaration eller uppgift, taxerats till väsentligt högre belopp än som svarar mot hans inkomst eller förmögenhet.

7) om han eljest kan åberopa omständighet eller bevis som bort föranle-da väsentligt lägre taxering eller väsentligt lägre skatt på grund av taxering-en.

8) om han icke erhållit avräkning av utländsk skatt som han är berättigad till.

I de fall som angivas i första stycket vid 6) och 7) må besvärstalan ej tagas upp till prövning, med mindre den kan grundas på omständighet eller bevis, varom kännedom saknats vid fastställandet av den taxering vari rättelse sökes, och det framstår såsom ursäktligt att den skattskyldige icke i annan ordning åberopat omständigheten eller beviset till vinnande av riktig taxering.

Besvär som avses i denna paragraf må anföras inom fem år efter taxe-ringsåret.

101 §

I mom. Taxeringsintendent må inom tid, som *angives* i 100 §, i där avsedda fall anföras besvär till den skattskyldiges förmän samt i *det* vid 5) i första stycket av samma

5) om hans taxering blivit oriktig på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbi-seende *eller på grund av att kon-trolluppgift enligt 37 §, som avser inkomst av tjänst eller kapital, sak-nats eller varit felaktig.*

6) om han, till följd av underlå-tenhet att avgiva deklaration eller annan uppgift eller på grund av fe-laktighet i deklaration eller i annan uppgift från honom eller i *annan* kontrolluppgift *än som avses vid 5)* eller i handling som legat till grund för sådan deklaration eller uppgift, taxerats till väsentligt högre belopp än som svarar mot hans inkomst eller förmögenhet.

I mom. Taxeringsintendent får inom tid, som *anges* i 100 §, i där avsedda fall anföras besvär till den skattskyldiges förmän samt i *de* vid 5 i första stycket av samma para-

¹² Senaste lydelse 1982:1100.

Nuvarande lydelse

paragraf *omförmälda fallet jämväl* anföras besvär med yrkande om ändring i taxering till den skattskyldiges nackdel.

Föreslagen lydelse

graf *angivna fallen även* anföras besvär med yrkande om ändring i taxering till den skattskyldiges nackdel. *Besvär till den skattskyldiges nackdel får dock ej anföras, om den skatt som inte påförts är att anse som ringa.*

116f §¹³

Skattetillägg utgår ej i samband med rättelse av felräkning eller misskrivning som uppenbart framgår av deklaration eller annat skriftligt meddelande från den skattskyldige.

Skattetillägg utgår ej i samband med rättelse av felräkning eller misskrivning, som uppenbart framgår av deklaration eller annat skriftligt meddelande från den skattskyldige. *Detsamma gäller vid rättelse av oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst eller kapital, om rättelsen har gjorts eller hade kunnat göras med ledning av kontrolluppgift enligt 37 § som var tillgänglig för taxeringsnämnden före taxeringsperiodens utgång.*

Skattetillägg utgår ej heller i den mån avvikelse avser bedömning av i skriftligt meddelande framställt yrkande, såsom fråga om yrkat avdrag eller värde av naturaförmån eller tillgång, och avvikelserna icke gäller uppgift i sak.

Har skattskyldig frivilligt rättat oriktig uppgift utgår ej skattetillägg.

116g §¹⁴

Har skattskyldig *underlåtit att* avlämna självdeklaration, som skall avgivas utan anmaning, eller *avlämnas sådan deklaration först efter utgången av den i 34 § 1 mom. eller med stöd av 34 § 2 mom. föreskrivna tiden*, påförs honom särskild avgift (förseningsavgift). Sådan avgift påförs annan skattskyldig än aktiebolag med en procent av den högsta beskattningsbara inkomsten vid taxeringen av den skattskyldige för inkomst i kommunen, samt med tre tiondels procent av den vid taxeringen fastställda skattepliktiga förmögenheten i den mån den överstiger skatte-

Har skattskyldig, som utan anmaning skall *avge självdeklaration, inte kommit in med självdeklaration inom föreskriven tid*, påförs honom särskild avgift (förseningsavgift). Sådan avgift påförs annan skattskyldig än aktiebolag med en procent av den högsta beskattningsbara inkomsten vid taxeringen av den skattskyldige för inkomst i kommunen, samt med tre tiondels procent av den vid taxeringen fastställda skattepliktiga förmögenheten i den mån den överstiger skattefritt belopp som tillkommer den skattskyldige vid förmögenhetsbeskattningen, dock

¹³ Senaste lydelse 1978: 196.

¹⁴ Senaste lydelse 1978: 196.

Nuvarande lydelse

fritt belopp som tillkommer den skattskyldige vid förmögenhetsbeskattningen, dock med högst 300 kronor för en skattskyldig vid en och samma taxering. Aktiebolag påförs förseningsavgift enligt detta stycke med 500 kronor.

Har skattskyldig trots anmaning icke avgivit självdeklaration inom föreskriven tid, bestäms förseningsavgiften till två gånger det belopp som utgår enligt första stycket, dock lägst till 100 kronor för annan skattskyldig än aktiebolag.

Föreslagen lydelse

med högst 300 kronor för en skattskyldig vid en och samma taxering. Aktiebolag påförs förseningsavgift enligt detta stycke med 500 kronor.

Har skattskyldig trots anmaning icke avgivit självdeklaration inom föreskriven tid, bestäms förseningsavgiften till två gånger det belopp som utgår enligt första stycket, dock lägst till 100 kronor för annan skattskyldig än aktiebolag.

Detsamma gäller, om skattskyldig som avgivit förenklad självdeklaration har att fullgöra sin deklarationsskyldighet genom att avlämna en allmän självdeklaration och han inte efterkommit en anmaning att avge sådan deklaration inom den tid som föreskrivs i anmaningen.

Har skattskyldig inom föreskriven tid avlämnat deklarationshandling, som ej är behörigen undertecknad, utgår förseningsavgift endast om handlingen icke fullständigas med underskrift inom tid som föreskrivs i anmaning. I sådant fall beräknas avgiften enligt andra stycket.

120 §¹⁵

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att fullgöra skyldighet enligt 37 eller 38 § dömes till böter.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att fullgöra skyldighet enligt 37 eller 38 § skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till böter, högst femhundra kronor, dömes

1) den som ej fullgör skyldighet enligt 30 § 1 mom. eller 34 § 3 mom. att avlämna där avsedda handlingar eller uppgifter.

2) den som ej fullgör skyldighet att utan anmaning avlämna uppgift, som avses i 33 §, rörande inkomst och förmögenhet, som icke i självdeklaration uppgivits till beskattning.

3) den som ej fullgör vad honom åligger på grund av förordnande, som i 40 § sägs.

4) den som ej fullgör i 42 § eller 42 a § 1 mom. föreskriven skyldighet att utan anmaning avlämna särskilda uppgifter från bostadsförening eller bostadsaktiebolag eller sådan juridisk person som förvaltar samfällighet.

5) den som ej fullgör i 43 § 1 mom., 2 mom. andra och tredje

5) den som ej fullgör i 43 § 1 mom., 2 mom. andra stycket samt 3

¹⁵ Senaste lydelse 1975: 264.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

styckena samt 3 mom. föreskriven skyldighet att avlämna uppgifter om utdelningar och räntor, samt

mom. föreskriven skyldighet att avlämna uppgifter om utdelningar och räntor, samt

6) den som ej fullgör skyldighet enligt 44 § att lämna uppgift till ledning vid beskattning utom riket.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

Ansvar enligt första eller andra stycket inträder ej, om gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen.

1. 116 f § i sin nya lydelse träder i kraft dagen efter den dag då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling. Övriga bestämmelser träder i kraft den 1 juli 1985.

2. 116 f § i sin nya lydelse tillämpas första gången vid 1985 års taxering såvitt avser oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst och första gången vid 1989 års taxering såvitt avser oriktig uppgift i fråga om inkomst av kapital. Övriga bestämmelser – utom 39 § 1 mom. – tillämpas första gången vid 1987 års taxering.

3. I fråga om 1987 och 1988 års taxeringar tillämpas följande.

a) I stället för vad som i 28 § första stycket 5 anges om intäkter, som skall upptas i den förenklade självdeklarationen, gäller att alla intäkter som är att hänföra till inkomst av kapital skall upptas.

b) Skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt 37 § 8 mom. föreligger endast om den ränta som sammanlagt gottskrivits eller utbetalats till borgenären uppgår till minst 500 kronor. Härvid medräknas inte ränta som är undantagen från uppgiftsskyldighet enligt samma moment första stycket c. I stället för beloppet 100 kronor i första stycket c skall gälla ett belopp av 1 000 kronor.

c) Vad som sägs i 66 b § första stycket 2 skall inte tillämpas såvitt avser kontrolluppgift om inkomst av kapital.

3 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)

Härigenom föreskrivs i fråga om uppbördslagen (1953: 272)¹

dels att 3 § 2 mom., 4 § 1 mom., 32 § och 69 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 12 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

2 mom.² Preliminär skatt utgår såsom preliminär A-skatt eller preliminär B-skatt.

1. *Preliminär A-skatt* skall med de undantag, som framgår av vad nedan i detta moment och i 10 § sägs, utgöras för sådan inkomst av tjänst, vilken helt eller delvis utgår i penningar och vilken hänför sig till den skattskyldiges huvudsakliga arbetsanställning eller eljest utgör hans huvudsakliga inkomst av tjänst. För inkomst av sådan huvudsaklig arbetsanställning hos fysisk person eller dödsbo, som är avsedd att vara kortare tid än en vecka, skall dock preliminär A-skatt erläggas endast om vad som utbetalas utgör utgift i en av arbetsgivaren bedriven rörelse.

Med tjänst likställs i denna lag rätt till pension, livränta, som utgår på grund av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkring eller annorledes än på grund av försäkring och inte utgör vederlag vid avyttring av egendom, ersättning, som i annan form än livränta utgår på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst, samt undantagsförmåner ävensom sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk intäkt, varför givaren enligt 22, 25 eller 29 § kommunalskattelagen är berättigad till avdrag.

Preliminär A-skatt skall utgå enligt skattetabell, som avses i 4 §, eller enligt de grunder som angivas i 7 eller 40 §. Beträffande preliminär A-skatt för inkomst som avses under 1 andra stycket eller punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen må regeringen föreskriva särskild beräkningsgrund. För enskilda fall må lokal skattemyndighet föreskriva särskild beräkningsgrund, exempelvis att skatten skall beräknas å viss del av inkomsten eller å inkomsten minskad med visst belopp eller att skatten skall utgå med särskilt angiven procent av inkomsten.

Preliminär A-skatt skall utgå enligt skattetabell, som avses i 4 §, eller enligt de grunder som angivas i 7, 12 eller 40 §. Beträffande preliminär A-skatt för inkomst som avses under 1 andra stycket eller punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen må regeringen föreskriva särskild beräkningsgrund. För enskilda fall må lokal skattemyndighet föreskriva särskild beräkningsgrund, exempelvis att skatten skall beräknas å viss del av inkomsten eller å inkomsten minskad med visst belopp eller att skatten skall utgå med särskilt angiven procent av inkomsten.

¹ Lagen omtryckt 1972: 75.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 771.

² Lydelse enligt prop. 1984/85:144, SkU 53.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Är den, som åtnjuter ovan avsedd inkomst av tjänst, skattskyldig jämväl för annan inkomst, för garantibelopp för fastighet eller för förmögenhet må lokal skattemyndighet, då särskilda skäl därtill föranleda, föreskriva att preliminär A-skatt skall erläggas jämväl för sistnämnda inkomst eller för garantibeloppet eller förmögenheten. Därvid skall den skattskyldiges preliminära skatt beräknas antingen till viss procent av den huvudsakliga inkomsten av tjänst eller enligt skattetabell å nämnda inkomst ökad med visst belopp eller ock utgå med visst belopp utöver vad i skattetabellen anges för den huvudsakliga inkomsten av tjänst.

Är i fall varom i föregående stycke sägs inkomsten vid sidan av den huvudsakliga inkomsten av tjänst betydande i förhållande till denna eller föreligga eljest särskilda omständigheter, må lokal skattemyndighet föreskriva, att preliminär B-skatt skall erläggas i stället för preliminär A-skatt.

Öretal som uppkommer vid beräkning av skatteavdrag skall jämnas till närmast högre hela kronor.

2. *Preliminär B-skatt* skall för inkomståret betalas av skattskyldig, som inte skall betala preliminär A-skatt enligt 1. Preliminär B-skatt skall betalas för inkomster från den skattskyldiges samtliga förvärvskällor samt för garantibelopp för fastighet och för förmögenhet. Preliminär B-skatt skall betalas enligt särskild debitering.

Den lokala skattemyndigheten får besluta att fysisk person, som har inkomst av sådan uppdragsverksamhet som avses i 4 § lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsgesättningar, skall betala preliminär A-skatt i stället för preliminär B-skatt. Ett sådant beslut får meddelas om den för inkomståret beräknade slutliga skatten kan antas till huvudsaklig del bli betald genom avdrag för skatt.

4 §

1 mom.³ För inkomst av tjänst som hänför sig till bestämd tidsperiod och uppbärs vid regelbundet återkommande tillfällen eller till arbetsanställning som är avsedd att vara kortare tid än en vecka skall preliminär A-skatt utgå med belopp, som anges i skattetabeller, om inte lokal skattemyndighet har bestämt annat. Skattetabellerna skall ange den preliminära skatt som belöper på olika inkomstbelopp, beräknade för månad eller den kortare tid som anges i tabellerna. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer fastställer för varje inkomstår sådana tabeller.

Tabellerna skall grundas på följande förutsättningar, nämligen

att inkomsten är oförändrad under inkomståret.

att den skattskyldige endast kommer att taxeras för den inkomst som anges i tabellen,

att den skattskyldige inte skall erlägga annan skatt eller avgift som avses i denna lag än statlig inkomstskatt och kommunal inkomstskatt,

att skattskyldig som avses i 2 mom. första stycket 2 erhåller skattereduktion,

att den skattskyldige vid taxering för inkomsten inte erhåller andra avdrag än grundavdrag.

att den skattskyldige vid taxering för inkomsten inte erhåller andra avdrag än grundavdrag samt avdrag som avses i 33 § 2 mom. kom-

³ Senaste lydelse 1984: 348.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

munalskattelagen (1928:370) med ett belopp av 1500 kronor, dock högst fem procent av inkomsten.

12 §⁴

I fråga om inkomst som inte berättigar till avdrag som avses i 33 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370) skall preliminär A-skatt i fall som avses i 4 och 40 §§ utgå enligt de grunder som anges i sistnämnda paragrafer med beaktande av att rätt till sådant avdrag inte föreligger.

32 §⁵

På tillkommande skatt skall skattskyldig betala ränta (respitränta). Räntebelopp som understiger femtio kronor påförs inte. Ränta utgår för visst kalenderår efter den räntesats som vid den årliga debiteringen det året gäller vid beräkning av ö-skatte ränta med tillägg av tre procentenheter. Vid beräkning av ränta för tid som infaller efter utgången av det år då skatten debiteras tillämpas dock den räntesats som gäller för debiteringsåret.

På tillkommande skatt skall skattskyldig betala ränta (respitränta). Räntebelopp som understiger femtio kronor påförs inte. Ränta utgår för visst kalenderår efter en räntesats som motsvarar det av riksbanken fastställda diskonto som gällde vid utgången av närmast föregående kalenderår med tillägg av tre procentenheter. Vid beräkning av ränta för tid som infaller efter utgången av det år då skatten debiteras tillämpas dock den räntesats som gäller för debiteringsåret.

Vid beräkning av respitränta gäller,

att i den tillkommande skatten icke inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen och ej heller kvarskatteavgift, respitränta och anstånds ränta;

att ränta utgår från och med den 1 april året näst efter taxeringsåret, dock att ränta på ö-skatte ränta, restitutionsränta och skatt, som återbetalts enligt 68 § 2 mom. och ingår i tillkommande skatt, skall utgå från utgången av den månad, då beloppet utbetalts;

att ränta utgår till och med den månad, då skatten förfaller till betalning eller, om skatten skall betalas under två uppbörds månader, till och med den första uppbörds månaden, dock ej i något fall för längre tid än två år, samt

att ränta utgår i helt krontal, varvid öretal bortfaller.

Ändras debitering av tillkommande skatt sker ny beräkning av ränta.

Bestämmelserna i denna lag om tillkommande skatt skall tillämpas på respitränta.

⁴ Förutvarande 12 § upphävd genom 1978:927.

⁵ Senaste lydelse 1983:977.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

69 §

1 mom.⁶ Om preliminär skatt, som har inbetalats eller som, utan att så har skett, skall gottskrivas skattskyldig på grund av att arbetsgivaren gjort skatteavdrag, överstiger den slutliga skatten skall ränta (*ö-skatteränta*) beräknas på det överskjutande beloppet. Vid ränteberäkningen gäller bestämmelserna i 27 § 3 mom. andra och tredje styckena i tillämpliga delar.

Ränta utgår för en beräknad tid av tolv månader. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats efter den 18 januari året efter inkomståret men senast den 30 april samma år, skall dock ränta på sådan skatt utgå för en tid av sex månader. *Räntebeloppen får sammanlagt inte överstiga 100 000 kronor.* Öretal som uppkommer vid ränteberäkningen bortfaller.

Ränta beräknas enligt den räntesats som motsvarar det av riksbanken fastställda diskonto som gäller vid utgången av december året före taxeringsåret.

Ränta utgår för en beräknad tid av tolv månader. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats efter den 18 januari året efter inkomståret men senast den 30 april samma år, skall dock ränta på sådan skatt utgå för en tid av sex månader. Öretal som uppkommer vid ränteberäkningen bortfaller.

Ränta beräknas på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats som motsvarar halva det av riksbanken fastställda diskonto som gällde vid utgången av året före taxeringsåret och på övrig del enligt en räntesats som motsvarar fjärdedelen av diskontot.

Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal, som i förekommande fall avrundas uppåt.

Bestämmelserna i denna lag om tillkommande skatt skall tillämpas på ö-skatteränta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för år 1986 och i fråga om ränta som beräknas enligt den årliga debiteringen år 1986.

⁶ Senaste lydelse 1983:977.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1959: 551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1959: 551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Vid bestämmande av pensionsgrundande inkomst skall, utöver vad som framgår av lagen om allmän försäkring, gälla följande.

Värdet av naturaförmån i form av kost, bostad eller bil till arbetstagare, som skall betala sjömansskatt, skall uppskattas i enlighet med vad som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Värdet av bilförmån skall uppskattas enligt de grunder som gäller för värdering av förmånen vid uppbörd av arbetsgivaravgifter enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter. Vad nyss sagts gäller också beträffande förmån av kost, bostad eller bil i fall som avses i 3 § första stycket.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall avdrag göras för kostnader som arbetstagaren haft att bestrida i innehavd anställning, i den mån kostnaderna, minskade med erhållen kostnadsersättning, överstiger *ettusen* kronor.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall avdrag göras för kostnader som arbetstagaren haft att bestrida i innehavd anställning, i den mån kostnaderna, minskade med erhållen kostnadsersättning, överstiger *tretusen* kronor.

Riksförsäkringsverket får meddela särskilda föreskrifter angående beräkning av sådan inkomst av anställning, som enligt lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt hänförs till intäkt av jordbruksfastighet eller intäkt av rörelse.

Vid beräkning av inkomst av annat förvärvsarbete får från inkomst av en viss förvärvskälla inte dras av underskott i annan förvärvskälla.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid beräkning av pensionsgrundande inkomst för år 1985 eller tidigare år.

¹ Lagen omtryckt 1976: 1015.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1976: 1015.

² Senaste lydelse 1984: 672.

5 Förslag till

Lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69)

Härigenom föreskrivs att 2 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Den som till ledning för myndighets beslut i fråga om skatt eller avgift uppsåtligen avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder att skatt eller avgift påföres med för lågt belopp eller tillgodoräknas med för högt belopp dömes för *skattebedrägeri* till fängelse i högst två år.

Detsamma gäller den som med avsikt att skatt eller avgift skall påföras med för lågt belopp underlåter att avge deklaration eller därmed jämförlig handling och därigenom föranleder att för lågt belopp påföres honom eller den han företräder.

För skattebedrägeri skall också den dömas som med avsikt att skatt skall påföras med för lågt belopp överenskommer med sin arbetsgivare eller annan som är uppgiftsskyldig enligt 37 § taxeringslagen (1956:623), att denne skall underlåta att fullgöra sin uppgiftsskyldighet, och som därigenom föranleder att skatt på grundval av förklarad självdeklaration påförs honom med för lågt belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Den som i sin *allmänna* självdeklARATION skall redovisa fastighet, för vilken intäkten skall beräknas schablonmässigt enligt 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370), aktie i bostadsaktiebolag eller andel i bostadsförening skall för varje uppdragstagare, till vilken under beskattningsåret ersättning betalats för uppdrag enligt 4 § 1-3 beträffande fastigheten eller bostadslägenhet som hör till aktien eller andelen, i deklARATIONEN lämna uppgift om

1. namn och postadress samt i förekommande fall registreringsnummer till mervärdeskatt;

2. ersättningens storlek.

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket föreligger inte, om ersättningen är mindre än 1 000 kronor.

I ersättningen skall inte räknas in vad som utgör betalning för material och dylikt.

Föreslagen lydelse

8 §¹

Den som i sin självdeklARATION skall redovisa fastighet, för vilken intäkten skall beräknas schablonmässigt enligt 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370), aktie i bostadsaktiebolag eller andel i bostadsförening skall för varje uppdragstagare, till vilken under beskattningsåret ersättning betalats för uppdrag enligt 4 § 1-3 beträffande fastigheten eller bostadslägenhet som hör till aktien eller andelen, i deklARATIONEN lämna uppgift om

1. namn och postadress samt i förekommande fall registreringsnummer till mervärdeskatt;

2. ersättningens storlek.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

¹ Senaste lydelse 1983: 856.

7 Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1977: 1071) om basenhet

Härigenom föreskrivs att lagen (1977: 1071) om basenhet skall upphöra att gälla vid utgången av juni 1985. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om basenhet vid 1986 och tidigare års taxeringar.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt¹

dels att 10 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse.

dels att i lagen skall införas ett nytt moment, 10 § 2 mom., av nedan angivna lydelse.

10 §

Nuvarande lydelse

1 mom.² För fysiska personer och dödsbon beräknas grundbelopp och tilläggsbelopp enligt följande skalor.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 9 basenheter enligt lagen (1977:1071) om basenhet:

4 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet;

när beskattningsbar inkomst överstiger

9 men inte 10 basenheter:	grundbeloppet för	9 basenheter och	15 % av återstoden;
10 " " 18 "	"	10 "	" 20 % " "
18 " " 21 "	"	18 "	" 24 % " "
21 basenheter	"	21 "	" 20 % " "

Tilläggsbeloppet utgör:

när underlaget för tilläggsbelopp enligt 3 mom. inte överstiger 19 basenheter:

5 procent av den del av underlaget som överstiger 16 basenheter; när underlaget överstiger

19 men inte 21 basenheter:	tilläggsbeloppet för	19 basenheter och	10 % av återstoden;
21 " " 23 "	"	21 "	" 15 % " "
23 " " 26 "	"	23 "	" 20 % " "
26 " " 45 "	"	26 "	" 25 % " "
45 basenheter	"	45 "	" 30 % " "

Föreslagen lydelse

1 mom. För fysiska personer och dödsbon beräknas grundbelopp och tilläggsbelopp enligt följande skalor.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 9 basenheter:

4 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet;

när beskattningsbar inkomst överstiger

9 men inte 10 basenheter:	grundbeloppet för	9 basenheter och	15 % av återstoden;
10 " " 18 "	"	10 "	" 20 % " "
18 " " 21 "	"	18 "	" 24 % " "
21 basenheter	"	21 "	" 20 % " "

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 770.

² Senaste lydelse 1984: 1061.

Tilläggsbeloppet utgör:

när underlaget för tilläggsbelopp enligt 3 mom. inte överstiger 19 basenheter:

5 procent av den del av underlaget som överstiger 16 basenheter; när underlaget överstiger

19 men inte 21 basenheter: tilläggsbeloppet för 19 basenheter och 10 % av återstoden;

21 " " 23 "	:	"	" 21 "	"	15 % " "	:
23 " " 26 "	:	"	" 23 "	"	20 % " "	:
26 " " 45 "	:	"	" 26 "	"	25 % " "	:
45 basenheter	:	"	" 45 "	"	30 % " "	:

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 mom.³ En basenhet är 7800 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985 och tillämpas första gången vid 1987 års taxering.

³ Förutvarande 10 § 2 mom. upphävd genom 1984: 1061.

9 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Vid prövning av skattebegränsningen fastställs ett spärrbelopp med hänsyn till den beskattningsbara inkomst och det underlag för tilläggsbelopp som beräknats för den skattskyldige enligt lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, i förekommande fall efter sådan justering som skall ske enligt andra och tredje styckena.

Den beskattningsbara inkomsten och underlaget för tilläggsbelopp skall ökas med vid taxeringen medgivet särskilt investeringsavdrag.

Om den skattskyldige erlagt sjömansskatt under beskattningsåret, skall den beskattningsbara inkomsten och underlaget för tilläggsbelopp ökas med den till sjömansskatt beskattningsbara inkomsten och dagpenning som är skattepliktig enligt 1 § 2 mom. lagen (1958: 295) om sjömansskatt.

Spärrbeloppet utgörs av summan av

1. 50 procent av den justerade beskattningsbara inkomsten.	2. 25 procent av det justerade
underlaget för tilläggsbelopp till	underlaget för tilläggsbelopp till
den del detta underlag inte över-	den del detta underlag inte över-
stiger 45 basenheter enligt lagen	stiger 45 basenheter enligt 10 § 2
(1977:1071) om basenhet,	mom. lagen (1947:576) om statlig
	inkomstskatt,
3. 30 procent av det justerade un-	3. 30 procent av det justerade un-
derlaget för tilläggsbelopp till den	derlaget för tilläggsbelopp till den
del detta underlag överstiger 45	del detta underlag överstiger 45
basenheter enligt nämnda lag.	basenheter enligt nämnda moment.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985 och tillämpas första gången vid 1987 års taxering.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 772.

² Senaste lydelse 1982: 419.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av propositionen

1984/85:3170 av Rune Torwald (c) och Anna Wohlin-Andersson (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande behovet av en kontinuerlig anpassning till inflation och diskonto etc. när det gäller beskattning av kapitalinkomster och förmögenhet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande behovet av ett moratorium, när det gäller utnyttjande av bl. a. bestämmelserna i 114–116 §§ om eftertaxering i syfte att stimulera till en riktig redovisning av kapitalinkomster och förmögenhet vid upprättandet av självdeklaration för inkomståret 1985.

1984/85:3171 av Lars Ulander m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en översyn bör göras för att rätta till de brister som motionärerna pekat på.

1984/85:3172 av Karin Söder m. fl. (c)

såvitt avser yrkandena

1. att riksdagen beslutar avslå förslaget om ändring av kommunalskattelagen (1928:370) med undantag av förslaget om ändring av 39 § 3 mom. (höjningen av sparavdraget),

2. att riksdagen beslutar att i övrigt avslå propositionen,

3. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om inriktningen av skattepolitiken,

4. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande slopad begränsning av reseavdraget.

1984/85:3173 av Ove Karlsson m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att kommunen obligatoriskt skall lämna kontrolluppgift till lokala skattemyndigheten för alla förmyndare/gode män som uppburit arvode beslutat av överförmyndarnämnd/överförmyndare.

1984/85:3174 av Ulf Adelsohn m. fl. (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen avlår propositionen utom såvitt avser att räntan på överskjutande preliminär skatt görs skattefri, förbättringen av sparavdraget, ändringen rörande avdraget för förvaltningskostnader, avdraget för korttidsaktier, den höjda redovisningsgränsen för resekostnadsersättning, det slopade 100-kronorsavdraget och den ändrade avdragsmöjligheten för den som inte uppburit pension under hela beskattningsåret,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en ändring av den s. k.

schablonregeln vid realisationsvinstbeskattning av aktier i enlighet med vad som anförts i motionen,

3. att riksdagen därest yrkandet under punkt 2 inte skulle bifallas begär förslag hos regeringen om ett individuellt avdrag på 3 000 kr. för tvåårsaktier,

4. att riksdagen anhåller att regeringen skyndsamt återkommer med nytt förslag om förenklad självdeklaration efter de riktlinjer som ovan anförts.

1984/85:3175 av Bengt Westerberg m. fl. (fp)

1. att riksdagen med avslag på propositionen beslutar återinföra det fulla inflationsskyddet,

2. att riksdagen avslår propositionens förslag om förändringar i fråga om schablonavdraget under inkomst av tjänst i enlighet med vad som sägs i motionen,

3. att riksdagen beslutar avskaffa återstående sambeskattnings av B-inkomster,

4. att riksdagen med avslag på propositionen i denna del beslutar att avdraget vid försäljning av s. k. äldre aktier bibehålls på 3 000 kr. och individualiseras,

5. att riksdagen avslår förslaget om ändring i taxeringslagen (120 §) i vad avser straffskärpning,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om komplettering av statligt anställdas lönebesked med uppgifter om inbetalda socialförsäkringsavgifter,

7. att riksdagen i övrigt godkänner förslagen i propositionen,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att kontrolluppgift på inkomst från kapital skall lämnas först om inkomsten överstiger 500 kr.

Motioner väckta vid riksmötet 1983/84

1983/84:437 av Jörn Svensson (vpk) och Tommy Franzén (vpk)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär skyndsamt förslag om avskaffande av den allmänna självdeklarationen och taxeringsnämnderna och införande av nytt deklarationssystem enligt i motionen anförda riktlinjer.

1983/84:756 av Hans Wachtmeister (m)

I motionen yrkas att riksdagen antar följande

Förslag till**Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)**

Härigenom föreskrivs att 19 och 20 §§ kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***19 §**

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:
vad som ----- av motorsåg;

intäkter vid försäljning av vilt växande bär och svampar som den skattskyldige själv plockat till den del intäkterna under ett beskattningsår inte överstiger 5 000 kr. såvida intäkterna inte kan hänföras till rörelse som den skattskyldige driver eller utgör lön eller liknande förmån.

intäkter vid försäljning av vilt växande bär och svampar som den skattskyldige själv plockat eller av *hemslöjdsalster som han själv tillverkat* till den del intäkterna under ett beskattningsår inte överstiger 5 000 kr. såvida intäkterna inte kan hänföras till rörelse som den skattskyldige själv driver eller utgör lön eller liknande förmån.

Beträffande vissa ----- till 21 §.

20 §

Vid beräkningen ----- sitt hushåll;

kostnader i samband med plockning av vilt växande bär och svampar till den del kostnaderna inte överstiger de intäkter som är skattefria enligt 19 §;

kostnader i samband med plockning av vilt växande bär och svampar *eller i samband med tillverkning av hemslöjdsalster* till den del kostnaderna inte överstiger de intäkter som är skattefria enligt 19 §;

värdet av ----- enligt 36 §.

Denna lag träder i kraft en vecka efter den dag då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling och tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

1983/84:946 av Kjell Mattsson m. fl. (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar att bestämmelsen om avdrag med 1 000 kr. utan samband med kostnader slopas,

2. att riksdagen beslutar att avdragsgränsen 1 000 kr. för resor slopas och ersätts med en 1 000-kronorsgräns för det sammanlagda avdragsbeloppet,

3. att riksdagen beslutar att om yrkandena under 1 och 2 ej vinner bifall begränsningen av avdragsrätt för resor endast till den del de överstiger 1 000 kr. slopas.

1983/84:1452 av tredje vice talman Karl Erik Eriksson (fp)

I motionen yrkas att riksdagen begär att regeringen vidtar åtgärder för att införa en ny, förenklad deklarationsblankett så att den kan användas vid avgivandet av självdeklaration 1985.

1983/84:2153 av Margareta Gard (m) och Erik Olsson (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen anholder om åtgärder för att åstadkomma skatteregler som jämställer kottplockning med bär- och svamp-plockning i skattechänseende.

Motioner väckta under den allmänna motionstiden 1984/85

1984/85:294 av Martin Olsson (c) och Gunhild Bolander (c)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär utredning och förslag syftande till att i skattechänseende likställa barn som uppbär barnpension med övriga barn.

1984/85:313 av Rolf Rämgård (c) och Elis Andersson (c)

såvitt avser yrkande

1. att riksdagen hos regeringen begär att ideella organisationer undantas från uppgiftskyldighet för arvoden som understiger 5 000 kr.

2. att riksdagen beslutar att schablonavdraget höjs till 5 000 kr. för ideellt arbetande personer.

1984/85:335 av Sten Andersson i Malmö (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att inkomst av otuktigt levnadssätt inte skall upptas till beskattning.

1984/85:336 av Margareta Gard (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar om sådan ändring i taxeringslagen (1956:623) att otjänliga försök inte medför skattetillägg.

1984/85:378 av Bertil Jonasson (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar höja gränsen för sparavdraget till 3 000 kr. för enskild och 6 000 kr. för makar.

1984/85:404 av Anita Bråkenhielm (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till utformning av regler som möjliggör skatteavdrag för oundgängliga kostnader i samband med adoption av utländskt barn.

1984/85:655 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c)

såvitt avser yrkande

5. att riksdagen hos regeringen begär förslag om befrielse från löneavgift för de lägsta delarna av egenföretagarnas inkomster i enlighet med det anförda.

1984/85:681 av Gullan Lindblad (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om slopande av sambeskattningen av förmögenhet och B-inkomst.

1984/85:686 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson m. fl. (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar upphäva sambeskattningen av fosterföräldrars och fosterbarns förmögenhet från taxeringsåret 1986.

2. att riksdagen beslutar att makar och jämställda medges vardera ett schablonavdrag vid försäljning av aktier.

3. att riksdagen beslutar att den s. k. faktiska sambeskattningen av makar som arbetar inom eget jordbruk eller egen rörelse helt avskaffas.

4. att riksdagen beslutar att intäkt av annan fastighet räknas som A-inkomst när ägaren och/eller dennes make deltar i dess skötsel i inte blott ringa omfattning.

5. att riksdagen hos regeringen begär skyndsamt förslag om ändring av övriga i motionen nämnda inkomst- och förmögenhetsskatteregler, som missgynnar äktenskapet som samlevnadsform, eller, för samboende par, tillkomsten av gemensamt barn.

1984/85:826 av Hugo Hegeland (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att samma undantagsregel som gäller vid beskattning av vissa utländska forskare i vårt land även skall gälla svenska forskare verksamma i Sverige, uppfyllande motsvarande kvalitetskrav.

1984/85:832 av Anders Svärd (c)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär sådan ändring av skattereglerna att fosterföräldrar och fosterbarn inte framdeles drabbas av förmögenhetsskatt beroende av annan persons förmögenhet.

1984/85:954 av Ove Eriksson (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär en förutsättningslös utredning och förslag om åtgärder för en ökad rörlighet på arbetsmarknaden.

1984/85:962 av Bo Nilsson (s) och Gunnar Nilsson i Eslöv (s)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en ändring av skattesystemet, så att i konstruktionen av inkomstskatten för enskilda fysiska personer inarbetas ett s. k. servicebelopp, på vilket skatt alltid skall betalas så snart den beskattningsbara inkomsten överstiger existensminimum.

1984/85:1140 av Thorbjörn Fäldin m. fl. (c)

I motionen yrkas – med hänvisning till motion 1138–

1. att riksdagen beslutar att höja skattereduktionen för ensamförälder och hemmake, vad gäller barnfamiljer, till 4 000 kr.,

2. att riksdagen beslutar att för privata dagmammor införa ett avdrag vid taxeringen som kostnadsersättning med 6 000 kr./barn.

1984/85:1143 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c)

såvitt avser yrkandena

1. att riksdagen beslutar ansluta sig till en målsättning för vissa grupper om minst 15 % sänkt margineffekt i skatte- och bidragssystemet genom förändring av statsskatten,

2. att riksdagen beslutar att basenheten för år 1986 fastställs med utgångspunkt i 1982 års skattereform, dvs. 8 100 kr. och med ett fullständigt inflationsskydd.

5. att riksdagen beslutar att höja skattereduktionen för hemmame och ensamstående i en första etapp och att den från 1986 höjs till 4 000 kr. för dem som har hemmavarande barn under 18 år.

1984/85:1154 av Margó Ingvardsson m. fl. (vpk)

I motionen yrkas — med hänvisning till motion 1153 — att riksdagen hos regeringen hemställer om utvärdering av beskattningsreglerna för merkostnadsdelen inom vårdbidraget.

1984/85:1191 av Elis Andersson (c) och Gunhild Bolander (c)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär att beskattningsreglerna ändras för ensamstående person vars barn avlider.

1984/85:1193 Jan Bergqvist (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till begränsning av avdragsrätten för pensionsförsäkringar så att pensionsförsäkringspremie i fortsättningen ingår i underlaget för tilläggsbeloppet vid inkomstbeskattningen.

1984/85:1211 av Stig Josefson m. fl. (c)

såvitt avser yrkande

2. att riksdagen hos regering begär att räntetillägg för bil eller liknande tillgång som ingår i enskild näringsverksamhet skall beräknas på bilens värde efter avskrivning.

1984/85:1213 av Marianne Karlsson (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att snarast avveckla nuvarande system med skattesubventionerade måltider för de anställda.

1984/85:1218 av Ewy Möller (m) och Bertil Danielsson (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar avskaffa lagen (1983:447) om viss skattefrihet för stipendier enligt 19 § kommunalskattelagen (1928:370).

1984/85:1234 av Birthe Sörestedt (s) och Margit Sandéhn (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär att pensionsutredningen får i uppdrag att också ta upp frågan om beskattning av barnpension.

1984/85:1236 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson m. fl. (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar i enlighet med vad som i motionen anförts om kvittningsrätten mellan makar,

2. att riksdagen beslutar i enlighet med vad som i motionen anförts om kvittningsrätten mellan under- och överskott mellan olika förvärvskällor inom och mellan inkomstslagen jordbruk och rörelse,
3. att riksdagen beslutar slopa räntetilläggen för s. k. ränteförmånliga lån,
4. att riksdagen begär skyndsamt förslag till ändrade regler för räntetillägg för mangårdsbyggnad och bil.

1984/85:1596 av Ivar Franzén (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag på förenkling av beskattning av bankräntor i huvudsak enligt de riktlinjer som redovisas i motionen.

1984/85:1619 av Bo Lundgren (m) och Rolf Dahlberg (m)

såvitt avser yrkande

1. att riksdagen beslutar att ett schablonavdrag för kostnader i samband med idrottsutövning på 5 000 kr. införs fr. o. m. taxeringen 1986 i enlighet med vad som i motionen anförts.

1984/85:1624 av Martin Olsson (c) och Gunhild Bolander (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen begära skyndsamt utredning och förslag om särbeskattning av barns och föräldrars förmögenheter.

1984/85:1629 av Christer Skoog (s) och John Johnsson (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen anholder om en översyn av skattereglerna i syfte att vissa yrkesgrupper med stora personliga omkostnader för inkomsternas förvärvande medges högre skatteavdrag.

1984/85:1647 av Nils Åsling (c)

såvitt avser yrkande

1. att riksdagen hos regeringen hemställer om utredning och förslag till försöksverksamhet till frivillig samtaxering av äkta makar inom stödområde A.

1984/85:1648 av Nils Åsling (c)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär en skyndsamt utredning av skattemässiga och andra omständigheter av betydelse för användningen av s. k. semestercheckar för att bredda möjligheterna till rekreation i Sverige.

1984/85:2173 (jfr 2172) av Bengt Westerberg m. fl. (fp)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär en utredning i syfte att snarast införa fullständig särbeskattning.

1984/85:2182 (jfr 2181) av Nils Åsling (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen anhänga att skatteförenklingskommittén ges uppdraget att skyndsamt utarbeta förslag om förenklad skattedeklaration av små aktieinnehav.

1984/85:2296 (jfr 2295) av Bengt Westerberg m. fl. (fp)

såvitt avser yrkandena

1. att riksdagen godkänner de riktlinjer för skattepolitiken på lång sikt som redovisas i motionen,

2. att riksdagen beslutar om marginalsattesänkningar fr. o. m. den 1 januari 1986 enligt vad som anförts i motionen,

3. att riksdagen beslutar återinföra det fulla inflationsskyddet i inkomstskatteskalan fr. o. m. den 1 januari 1986,

4. att riksdagen beslutar återinföra skattereduktion för aktieutdelningar enligt tidigare gällande regler.

1984/85:2361 av Ingemar Eliasson (c) och Kjell Johansson (fp)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om sambeskattnings av fosterföräldrar och fosterbarns förmögenhet.

1984/85:2367 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att gränsen för beskattning av räntetillägg vid räntefria eller lågförräntade lån, bostadsbyggnad på jordbruksfastighet och privat utnyttjande av bil eller dylikt i näringsverksamhet, endast skall ifrågakomma när räntetillägget överstiger 10 000 kr.

1984/85:2373 av Bo Lundgren (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändrade regler för beskattning av familjevårdsersättning i enlighet med vad som anförts i motionen.

1984/85:2376 av Martin Olsson (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen anhänga om förslag till införande av särbeskattnings av makars förmögenhet och B-inkomst.

1984/85:2382 av Kenth Skårvik m. fl. (fp)

I motionen yrkas att riksdagen uttalar sig för att en översyn snarast görs beträffande barnpensionernas skatteregler samt att en eventuell ändring skulle kunna gälla under den tid barnpensionärerna studerar.

1984/85:2384 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar om skyndsamt lagändring innebärande att den del av vårdnadsbidraget för handikappade barn som används för att bekosta en ersättare undantas från beskattning.

1984/85:2386 av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande ytterligare begränsningar inom avdragssystemet.

1984/85:2690 (jfr 2689) av Ulf Adelsohn m. fl. (m)

såvitt avser yrkandena

1. att riksdagen hos regeringen begär skyndsamt förslag om höjda grundavdrag för barnfamiljer vid den kommunala beskattningen i enlighet med vad i motionen anförts,

2. att riksdagen hos regeringen begär skyndsamt utredning och förslag om avdragsrätt upp till en viss nivå för nödvändiga barntillsynskostnader,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om avdragsrätten för underhållsskyldiga.

1984/85:2754 av Ulf Adelsohn m. fl. (m)

såvitt avser yrkandena

1. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande den långsiktiga inriktningen av skattepolitiken,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om statlig inkomstskatteskala för 1986 i enlighet med de riktlinjer som anförts i motionen.

3. att riksdagen hos regeringen begär förslag om återinfört inflationsskydd av den statliga inkomstskatteskalan fr. o. m. beskattningsåret 1986 i enlighet med vad som anförts i motionen,

4. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en omläggning av grundavdraget vid kommunal beskattning så att hänsyn tas till försörjningsbördan enligt vad som anförts i motionen,

5. att riksdagen hos regeringen begär förslag om ett successivt avskaffande av begränsningen av underskottsavdragens skattemässiga värde med början beskattningsåret 1986,

6. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande utredning om otillbörliga underskottsavdrag,

7. att riksdagen hos regeringen begär förslag om avskaffande av uppdelningen av inkomster i A- resp. B-inkomster i enlighet med vad som anförts i motionen,

12. att riksdagen hos regeringen begär förslag om avskaffande av sambeskattningen av förmögenhet i enlighet med vad som anförts i motionen,

31. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förenklingar i skattesystemet och deklarationsförfarandet.

1984/85:2824 av Marianne Karlsson (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen hos regeringen skyndsamt begär förslag till ändring av lagstiftningen så att löneförmåner blir jämställda med annan skatte- och avgiftspliktig inkomst,

2. att riksdagen hos regeringen skyndsamt begär förslag till ändring av lagstiftningen så att försäkringspremier betalas med medel på vilket arbetsgivaravgift och inkomstskatt erlagts,

3. att riksdagen hos regeringen skyndsamt begär förslag till ändring av lagstiftningen så att nuvarande möjlighet att senarelägga inkomstbeskattning begränsas,

4. att riksdagen hos regeringen skyndsamt begär förslag till ändring av lagstiftningen så att staten inför och förvaltar räntefria skattejämningskon-
ton där inkomsttagare fritt får sätta in beskattningsbar inkomst och ta ut för beskattning under annat beskattningsår i inkomstutjämnande syfte.

Yttrande från annat utskott

Finansutskottet har beretts tillfälle att yttra sig över propositionen och motionerna. Yttrandet (FiU 1984/85:5 y) har fogats som bilaga 1 till betänkandet.

Skrivelse

Med anledning av propositionen har riksgäldskontoret inkommit med en skrivelse (bilaga 2).

Utskottet

Allmänt

Förslagen i propositionen, som bygger på ett av skatteförenklingskommittén i mars 1984 avlämnat delbetänkande (SOU 1984:21), innebär bl. a. att skattskyldiga med okomplicerade inkomst- och förmögenhetsförhållanden får möjlighet använda en starkt förenklad självdeklaration. I denna behöver de endast redovisa sådana uppgifter som skattemyndigheterna inte redan har kännedom om, medan de i fråga om sådana uppgifter som framgår av kontrolluppgifter från tredje man, dvs. arbetsgivare m. fl., eller på annat sätt finns tillgängliga i skattemyndigheternas register (exempelvis uppgifter om fastighetsinnehav) bara har att bekräfta uppgifternas riktighet. Det förenkla-

de deklarationsförfarandet skall i princip omfatta skattskyldiga som har inkomst av tjänst, kapital eller schablonbeskattad annan fastighet, eller som har bara smärre aktievinster och endast vissa allmänna avdrag. I fråga om inkomst av tjänst gäller den ytterligare begränsningen i rätten att lämna förenklad självdeklaration att den skattskyldige inte får yrka avdrag utöver schablonavdraget.

För att praktiskt underlätta genomförandet av ett förenklat deklarations-system föreslås ändringar av vissa materiella beskattningsregler. Det nuvarande schablonavdraget om 1 000 kr. under inkomst av tjänst höjs till 3 000 kr. inklusive kostnader för resor till och från arbetet. Samtidigt avskaffas den begränsning i avdragsrätten som innebär att den skattskyldige själv får stå för 1 000 kr. av kostnaderna. Schablonavdraget på 100 kr. i inkomstslaget tjänst för dem som inte har arbetsinkomst slopas.

I inkomstslaget kapital höjs sparavdraget – för närvarande 800 kr. för ensamstående och 1 600 kr. för sambeskattade gemensamt – till 1 600 kr. och individualiseras, vilket innebär att en make i fortsättningen inte kan tillgodoräkna sig andre makens utnyttjade avdrag. I fråga om kapital föreslås i förenklingssyfte att förvaltningskostnader skall vara avdragsgilla endast till den del de överstiger 1 000 kr. och att ränta på överskjutande skatt skall vara skattefri. För att förhindra ett inkomstbortfall för staten till följd av denna skattefrihet föreslås att nuvarande räntesatser halveras.

I inkomstslaget tillfällig förvärvsverksamhet införs ett avdrag på 1 000 kr. som får utnyttjas mot vinster vid försäljning av aktier som innehafts mindre än två år. Slutligen omvandlas det nuvarande avdraget vid försäljning av aktier som innehafts två år eller mera (äldre aktier) – 3 000 kr. för såväl ensamstående som makar gemensamt – till ett individuellt avdrag på 2 000 kr.

Det förenklade deklarationsförfarandet förutsätter att den skattskyldige och skattemyndigheterna i stor utsträckning har tillgång till samma information. I propositionen föreslås därför en väsentlig utvidgning av skyldigheten att lämna kontrolluppgifter. Bl. a. skall det åligga banker och andra kreditinstitut att lämna uppgifter i fråga om räntor. Uppgiftsskyldigheten gäller också Värdepapperscentralen och förening som mottagit pengar för förräntning.

I propositionen föreslås slutligen också att den automatiska indexregleringen av skatteskalen avskaffas.

I två motioner från förra riksmötet, 437 av Jörn Svensson och Tommy Franzén (båda vpk) och 1452 av tredje vice talmannen Karl Erik Eriksson (fp) framställs yrkanden i syfte att förenkla deklarations- och taxeringsförfarandet. Det bör enligt motionärerna i den förra motionen ske genom att man avskaffar deklarationen och taxeringsnämnderna och inför ett helt automatiserat taxeringsförfarande, medan motionären bakom motion 1452 avser ett taxeringsförfarande som i allt väsentligt överensstämmer med det som föreslås i propositionen. Denna motion får således anses vara tillgodosedd.

Då detsamma kan sägas i huvudsak gälla i fråga om syftet med motion 437 bör dessa motioner inte föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till dem.

Med anledning av propositionen har väckts ett flertal motioner med yrkanden om avslag på och ändringar i de olika förslagen. Även motioner från den allmänna motionstiden i år innehåller yrkanden som direkt eller indirekt har anknytning till frågor som behandlas i propositionen och som därför tas upp i det här sammanhanget. Inledningsvis behandlar utskottet vissa yrkanden avseende inflationsskyddet och skatteskalans utformning, vilka delvis kan ses som alternativ till förslaget om en förenklad deklaration. Utskottet behandlar därefter de olika förslagen i propositionen och de i anslutning därtill väckta motionerna. Av innehållet i centerns motion får anses framgå att partiet godtar vissa förslag i propositionen. Utskottet behandlar därför med anledning av denna motion i huvudsak endast de frågor där partiet uttryckligen ställt krav på ändringar i regeringsförslaget. Slutligen behandlar utskottet vissa motioner om familjebeskattnings m. m., vilka med hänsyn till sitt innehåll ansetts lämpligen böra tas upp i detta betänkande.

I partimotionerna 3174 (m), 3172 (c) och 3175 (fp) kritiserar i olika hänseenden förslagen i propositionen. Ett återkommande tema i motionerna är att den statliga inkomstskatteskalen bör indexregleras fullt ut och att inflationsskyddet bör kombineras med sänkta marginalskatter och andra skatteskalor. Man kritiserar också schablonavdraget i tjänst som man menar kommer att gynna vissa skattskyldiga på andras bekostnad.

Också i borgerliga partimotioner från allmänna motionstiden i år (2754 av m, 1143 av c och 2296 av fp) ställs yrkanden om såväl återinförande av fullt inflationsskydd som sänkta marginalskatter. (M) begär omedelbar lagstiftning om skattesänkningar för skattskyldiga i inkomstsikt fr. o. m. 70 000 kr. och uppåt och menar bl. a. att den statliga inkomstskatten på sikt bör avskaffas utom för skattskyldiga med höga inkomster. (Fp) yrkar att marginalskatten under åren 1986–1988 för inkomster upp till 200 000 kr. sänks till högst 50 % och att marginalskattetakets sätts vid 70 % av inkomsten. Motionärerna bakom partimotionen från (c) slutligen anser att en målsättning bör vara att den statliga inkomstskatten för vissa grupper ändras så att den samlade marginaleffekten av skatter och bidrag blir minst 15 % lägre än för närvarande. Motionärerna yrkar också att basenheten för 1986 fastställs med utgångspunkt i 1982 års skattereform dvs. till 8 100 kr. och med ett fullständigt inflationsskydd.

Det svenska skattesystemet har inte minst under det senaste årtiondet kommit att bli alltmer invecklat och svåröverskådligt. Detta gäller särskilt i fråga om näringsidkares beskattning. Också för löntagare med okomplicerade inkomstförhållanden har emellertid deklarations- och taxeringsarbetet i många fall blivit omständligt och invecklat. Som finansministern framhåller torde förklaringen här till vara att söka främst i en strävan att tillgodose olika rättvisekrav vid beskattningen. Denna i och för sig vällovliga strävan har å

andra sidan nödvändiggjort detaljregleringar i en omfattning som gjort det svårare att tolka bestämmelserna, och detta i sin tur har lett till merarbete och irritation hos såväl skattskyldiga som taxeringsmyndigheter. Ett av flera bevis härpå utgör de många skatteprocesser, ofta gällande obetydliga belopp, som belastar skattedomstolarna. Detaljregleringen i skattelagstiftningen har, paradoxalt nog, inte sällan kommit att motverka sitt syfte att skapa materiellt riktiga, rättvisa och likformiga taxeringar. Brister i systemet utnyttjas av vissa skattskyldiga för att vinna fördelar som lagstiftaren inte avsett, andra skattskyldiga förstår inte innebörden av bestämmelserna och kan inte utnyttja dem på åsyftat sätt. Mångfalden av skatteregler har med nödvändighet också medfört att gransknings- och kontrollresurserna hos skattemyndigheterna kommit att i hög grad låsas vid detaljfrågor i stället för att – i enlighet med 1975 års riksdagsbeslut om riktlinjerna för en omläggning av den årliga taxeringen – koncentreras på fall av väsentligt skatteundandragande.

Sammanfattningsvis kan konstateras att skattesystemet i sin nuvarande utformning inte fungerar tillfredsställande. De rationaliseringar i form av bl. a. slopad utbotaxering för fysiska personer och slopad kommunal skatt för juridiska personer som riksdagen nyligen beslutat innebär naturligtvis förenklingar som kommer att underlätta taxeringsarbetet men torde vara långt ifrån tillräckliga, om man vill skapa förutsättningar för en verklig förbättring av kvaliteten på taxeringarna. Härför krävs andra och mer genomgripande åtgärder.

Mot den bakgrunden är det med tillfredsställelse utskottet konstaterar att regeringen nu lägger ett förslag som för en betydande majoritet av landets löntagare och pensionärer innebär ett starkt förenklat deklarations- och taxeringsförfarande. Propositionen bygger som tidigare nämnts på ett delbetänkande av skatteförenklingskommittén, som vid remissbehandlingen i sina huvuddelar bemötts mycket positivt. Också skatteutskottet finner de i propositionen föreslagna bestämmelserna väl avvägda. Av vad utskottet tidigare anfört framgår att frågan om ett förenklat deklarations- och taxeringsförfarande enligt utskottets mening har hög angelägenhetsgrad sett ur såväl de skattskyldigas som skattemyndigheternas synvinkel. Med hänsyn bl. a. till att det helt övervägande antalet heltidsarbetande inkomsttagare genom 1982 års skattereform erhållit betydande marginalskattelettnader för inkomståren 1983-1985 anser utskottet att en förenklingsreform nu bör prioriteras framför ytterligare sänkningar av den statliga inkomstskatten. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att enligt en undersökning utförd av riksrevisionsverket och återopad av finansutskottet i dess yttrande (jfr. s. 110 nedan) 59 % av inkomsttagarna erhåller en större skattelättnad genom förslagen i propositionen än genom en uppräknig av basenheten och att skattelättnaden har sin tyngdpunkt i mellan- och låginkomstskikten. En höjning av basenheten gynnar däremot i första hand inkomsttagare med högre inkomster. Även fördelningspolitiska skäl talar således för förslaget i

propositionen. Härtill kommer, som finansutskottet påpekar, att effekterna av 1982 års reform till följd av dämpningarna under år 1985 av såväl inflationstakt som löneökningar kommer att i huvudsak bestå under 1986, även om basenheten ligger kvar på nuvarande nivå.

Kostnaderna för förslagen i propositionen har beräknats till drygt 3,6 miljarder kr. Skattelättnader av den här omfattningen inkräktar naturligtvis väsentligt på utrymmet för andra angelägna åtgärder, bl. a. på skatteområdet. Som utskottet redan framhållit måste emellertid förenklingsåtgärder inom beskattningen anses så angelägna att de måste ges företräde.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet bifall till propositionen och avstyrker samtliga i detta avsnitt behandlade motionsyrkanden. Vad särskilt angår frågan om att återställa inflationsskyddet i skatteskalen finns det, som finansministern påpekar, ingenting som hindrar att skatteskalen för åren efter 1986 anpassas till löne- och prisutvecklingen så att marginalskatterna kan hållas på en rimlig nivå.

Inkomst av tjänst m. m.

De avdragsgilla kostnaderna i inkomstslaget tjänst är för närvarande uppdelade i tre grupper, kostnader i samband med tjänsteresor (ökade levnadskostnader och resekostnader), kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats (arbetsresor) och övriga kostnader. För de två förstnämnda medges, med vissa förbehåll, avdrag med belopp motsvarande faktiska kostnader med den begränsningen att arbetsresorna är avdragsgilla bara till den del kostnaderna överstiger 1 000 kr. För övriga kostnader medges avdrag antingen enligt schablon med 1 000 kr. eller för de faktiska kostnaderna om dessa är högre. Den som inte har någon arbetsinkomst är berättigad till ett schablonavdrag på 100 kr.

Förslaget i propositionen innebär att sistnämnda avdrag slopas och att det nuvarande schablonavdraget på 1 000 kr. höjs till 3 000 kr. inkl. kostnader för arbetsresor. Samtidigt slopas den nuvarande avdragsbegränsningen på 1 000 kr. För övriga kostnader får man avdrag antingen med belopp motsvarande verkliga, styrkta kostnader eller inom ramen för schablonen på 3 000 kr. Schablonavdraget är dock maximerat till 10 % av tjänsteintäkterna.

I de med anledning av propositionen väckta partimotionerna 3174 (m), 3172 (c) och 3175 (fp) yrkas avslag på förslaget om en uppräknings av schablonavdraget. (M) godtar dock slopandet av 100-kronorsavdraget, medan (c) anser att man med bibehållande av den nuvarande uppdelningen av avdragsgrupperna bör jämställa avdraget för arbetsresor med övriga avdrag för tjänsteintäkternas förvärvande och slopa den nuvarande begränsningen i avdragsrätten.

Ett av de skäl för avslag som framförs i motionerna är att ett schablonavdrag på 3 000 kr. särskilt gynnar dem som har tillgång till allmänna kommunikationsmedel och — utöver kostnader för arbetsresor — inte behöver

vidkännas några större utgifter för intäkternas förvärvande.

Även i andra motioner tar man upp frågan om schablonavdraget. I den med anledning av propositionen väckta motionen 3171 framhåller sålunda Lars Ulander m. fl. (s) att byggnadsarbetare – jämfört med andra löntagargrupper – i sin tjänst åsamkas särskilda kostnader – mättnings- och granskningskostnader och utgifter för inköp av verktyg – vilka inte ersätts av arbetsgivarna och därför konsumerar hela schablonavdraget. Motionärerna begär en översyn i syfte att byggnadsarbetarna skall kunna medges ett högre skatteavdrag. Med i huvudsak samma motivering har Christer Skoog och John Johnsson ställt ett liknande yrkande i motion 1629 från den allmänna motionstiden i år.

Rolf Rämgård och Elis Andersson (båda c) yrkar i motion 313 att ideellt arbetande personer – motionärerna tänker bl. a. på idrottsledare och andra verksamma inom idrotten – skall vara berättigade till ett schablonavdrag på 5 000 kr. Ett yrkande av samma innehåll men avseende lagstiftning fr. o. m. 1986 års taxering ställs av Bo Lundgren och Rolf Dahlberg (båda m) i motion 1619.

I en motion från förra riksmötet, 946, yrkar Kjell Mattsson m. fl. (c) att bestämmelsen om avdrag med 1 000 kr. utan samband med kostnader slopas och att avdraget för arbetsresor ersätts med ett schablonavdrag på 1 000 kr. för de sammanlagda kostnaderna. Om detta yrkande inte vinner bifall yrkar motionärerna att begränsningen i fråga om avdraget för arbetsresor slopas.

Utskottet har tidigare uttalat att förslagen i propositionen får anses väl avvägda. Vill man genomföra en förenklingsreform som skall omfatta majoriteten av inkomsttagarna måste man med nödvändighet uppgge kravet på millimeterrättvisa och arbeta med schabloner som inte är för snävt tilltagna. Genom förslaget i propositionen kommer – som framhålls i partimotionerna – vissa skattskyldiga att erhålla en överkompensation. För andra kan schablonen bli mindre förmånlig. Denna nackdel måste emellertid vägas mot de betydande fördelar för såväl enskilda som skattemyndigheter som ett förenklat deklarations- och taxeringsförfarande otvivelaktigt kommer att innebära. Utskottet tillstyrker med det anförda att schablonavdraget i tjänst räknas upp till 3 000 kr. Utskottet anser det, inte minst av förenklings-skäl, också motiverat att låta kostnaderna för arbetsresor ingå i schablonavdraget och att slopa den nuvarande begränsningen när det gäller rätten till avdrag för sådana resor.

Vad särskilt angår frågan om högre schablonavdrag för ideellt verksamma personer och för vissa yrkesgrupper med särskilda kostnader för intäkternas förvärvande anser utskottet sig inte kunna medverka till en lagstiftning som generellt medger en särbehandling av vissa yrkesgrupper eller verksamhetsformer. En skattskyldig kan även i fortsättningen välja mellan att begränsa sina avdrag i inkomstslaget tjänst till belopp motsvarande schablonavdraget, i vilket fall han omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet, eller att yrka avdrag med de faktiska kostnaderna. Som finansministern framhåller

torde den i propositionen föreslagna schablonen ge de allra flesta inkomsttagare en bättre kompensation för kostnader för intäkternas förvärvande än för närvarande. Vad särskilt angår frågan om kompensation för vissa yrkesgruppers speciella omkostnader är den enligt utskottets mening av den arten att den i normalfallen bör lösas genom förhandlingar mellan berörda parter på arbetsmarknaden.

Med det anförda avstyrker utskottet partimotionerna 3172, 3174 och 3175 såvitt nu är i fråga liksom motionerna 313, 1619, 1629 och 3171. Den vid förra riksmötet väckta motionen 946 av Kjell Mattsson avstyrks också.

I en partimotion, väckt under den allmänna motionstiden i år, 655, yrkar (c) – med hänvisning till att löntagare är berättigade till ett schablonavdrag på 1 000 kr. i inkomstslaget tjänst – att en egenföretagare vid beräkning av sina egenavgifter skall vara berättigad till ett avgiftsfritt grundbelopp utformat så, att motsvarande skattelättnad som för löntagare uppnås. Det kan enligt motionärerna ske genom att man befriar inkomster på upp till 50 000 kr. från den tvåprocentiga löneavgiften.

Utskottet behandlade ett yrkande av samma innebörd så sent som i höstas (SkU 1984/85:2). I samband därmed hänvisade utskottet till att företagsskattekommittén lagt fram förslag om en modell för behandling av enskilt bedriven näringsverksamhet som innebär en skattemässig uppdelning av årsresultatet av sådan verksamhet i en företagsdel (inkomst av näringsverksamhet) och en persondel (inkomst av eget företag). Med en sådan modell för beskattning av enskild näringsverksamhet måste enligt utskottets mening också frågan om ett schablonavdrag från inkomst av eget företag – som ju närmast kan jämföras med ett löneuttag – komma att aktualiseras. Utskottet, som vidhåller denna uppfattning, anser att frågan om schablonavdrag för egenföretagare bör anstå i avvaktan på resultatet av de överväganden i fråga om beskattning av enskild näringsverksamhet som f. n. pågår inom regeringskansliet. Utskottet avstyrker följaktligen motion 655 i denna del.

Inkomst av kapital

Det s. k. sparavdraget utgör för närvarande 800 kr. för ensamstående och 1 600 kr. för makar gemensamt.

I propositionen föreslås att avdraget individualiseras, vilket innebär att en make i fortsättningen inte kan tillgodogöra sig andre makens outnyttjade avdrag. Vidare föreslås en höjning av avdraget till 1 600 kr.

Motionärerna bakom centerns partimotion 3172 godtar höjningen av sparavdraget men anser att makar gemensamt bör ha rätt till avdrag med 3 200 kr. I motion 3170 framhåller Runc Torwald och Anna Wohlin-Andersson (båda c) att skatt på kapitalinkomster och förmögenhet kontinuerligt bör anpassas till inflationsutvecklingen och diskontot. De begär ett tillkännagivande av den innebörden. Kapitalbeskattningen berörs också i två

motioner från den allmänna motionstiden i år. Bertil Jonasson (c) yrkar sålunda i motion 378 att sparavdraget skall räknas upp till 3 000 kr. för ensamstående och 6 000 kr. för makar gemensamt, medan Ivar Franzén (c) i motion 1596 begär förslag om förenklad beskattning av bankränta i form av en skattereduktion på upp till 1 500 kr. per skattskyldig.

Enligt utskottet innebär en individualisering av sparavdraget så avsevärda fördelar från förenklingssynpunkt att propositionen i denna del bör accepteras, särskilt som sparavdraget nu fördubblas. En uppräknig av avdraget utöver den i propositionen föreslagna anser utskottet inte motiverad och utskottet är inte heller berett medverka vare sig till en indexering av sparavdraget eller till att avdraget kontinuerligt anpassas till gällande diskonto.

Enligt utskottets mening tillgodoser förslaget i propositionen bättre syftet med det i motion 1596 framställda kravet på en förenkling av beskattningen av bankräntor än en skattereduktion utformad i enlighet med motionärens förslag. Med det anförda avstyrker utskottet samtliga i detta avsnitt behandlade motionsyrkanden.

Förslaget i propositionen innebär att nuvarande avdrag för räntor i inkomstslaget tjänst flyttas till inkomstslaget kapital. Syftet härmed är att söka undvika att värdet av schablonavdraget i förstnämnda förvärvskälla urholkas.

I moderaternas partimotion 3174 yrkas avslag på propositionen i denna del.

Redan i dag torde många räntor som egentligen borde hänföras till inkomstslaget tjänst redovisas under inkomst av kapital, beroende bl. a. på svårigheten att avgöra i vilket inkomstslag räntorna hör hemma. En förflyttning av avdraget för räntor i förstnämnda förvärvskälla till inkomstslaget kapital innebär således en förenkling av reglerna. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka propositionen och avstyrker följaktligen motionen i denna del.

Aktieförsäljning

Enligt gällande regler är realisationsvinst vid försäljning av aktier och liknande tillgångar som innehafts kortare tid än två år i sin helhet skattepliktig. Har egendom innehafts två år eller mer (s. k. äldre aktier) beskattas 40 % av vinsten. Från vinsten, minskad med eventuella realisationsförluster, medges ett schablonavdrag med 3 000 kr. För makar och andra sambeskattade är avdraget gemensamt.

I propositionen föreslås — i enlighet med skatteförenklingskommitténs förslag — ett schablonavdrag på 1 000 kr. vid försäljning av aktier som innehafts kortare tid än två år. Det nuvarande avdraget vid försäljning av äldre aktier omvandlas till ett individuellt avdrag på 2 000 kr.

Motionärerna bakom partimotionen 3174 (m) godtar propositionen under förutsättning att riksdagen beslutar återinföra de regler om realisationsvinst vid försäljning av äldre aktier som gällde i fråga om försäljningar före den 24 oktober 1983 och som innebar att anskaffningskostnaden för sådana aktier fick bestämmas till 50 % i stället för som nu till 25 % av försäljningspriset efter avdrag för kostnader för försäljningen. Om detta yrkande inte bifalls, yrkar man i andra hand att avdraget bibehålls på nuvarande nivå. Också (fp) godtar i sin motion 3175 att schablonavdraget vid försäljning av äldre aktier individualiseras men anser att avdragsbeloppet inte bör nedsättas. I den under allmänna motionstiden väckta motionen 686 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson m. fl. (m) yrkas att makar och jämställda skall vara berättigade till vardera ett schablonavdrag om 3 000 kr. vid försäljning av äldre aktier. Nils Åsling (c) slutligen begär i motion 2182, också den från allmänna motionstiden, att skatteförenklingskommittén skall erhålla uppdrag att skyndsamt utarbeta förslag om förenklad deklaration av små aktieinnehav.

Som finansministern framhåller torde en förutsättning för att vinst vid aktieförsäljningar skall kunna omfattas av ett förenklat deklara-tionsförfarande vara att avdraget individualiseras och att ett avdrag också införs för vinster vid försäljning av korttidsaktier.

Av propositionen framgår att enligt en uppskattning av skatteförenklingskommittén ytterligare 200 000–300 000 skattskyldiga kan omfattas av det förenklade deklarationssystemet, om man genomför en schablonisering i enlighet med kommitténs förslag. Även i övrigt innebär förslaget förenklingar genom att redovisning av små vinster kan slopas. Yrkandet i motion 2182 får härigenom anses vara i huvudsak tillgodosett. Utskottet är inte berett att medverka till att man återinför de regler vid försäljning av äldre aktier som gällde före 1983 års lagändring och utskottet anser sig inte heller kunna medverka till att man vid en individualisering av avdraget för sådana aktier bibehåller avdraget på dess nuvarande nivå. Det skulle nämligen innebära att två makar, som båda äger aktier, tillsammans skulle kunna erhålla dubbelt så stort avdrag som nu.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till samtliga i detta avsnitt behandlade motionsyrkanden.

Pensionsgrundande inkomst

Förslaget i propositionen innebär att vid beräkning av pensionsgrundande inkomst avdrag skall göras för kostnader som arbetstagaren haft i anställningen i den mån kostnaderna minskade med erhållen kostnadsersättning överstiger 3 000 kr. Beloppsgränsen är för närvarande 1 000 kr.

I partimotionen 3174 från (m) förordas – i överensstämmelse med partiets uppfattning i fråga om schablonavdraget i inkomstslaget tjänst – att beloppsgränsen ligger kvar på 1 000 kr.

Utskottet har godtagit att schablonavdraget i tjänst skall utgöra 3 000 kr. och avstyrker därför motionen i denna del.

Uppgiftsskyldighet m. m.

Som tidigare nämnts bygger förslaget om ett förenklat deklarationsförfarande på en utvidgning av kontrolluppgiftsskyldigheten så att en detaljredovisning kan undvikas också när det gäller intäktssidan. Förfarandet förutsätter nämligen att beskattningen till största delen sker med utgångspunkt i kontrolluppgifter från tredje man och bara i begränsad utsträckning med ledning av uppgifter som den skattskyldige själv redovisar i deklarationen. För kreditinstitut och andra som yrkesmässigt ombesörjer att pengar blir räntebärande införs enligt förslaget en obligatorisk skyldighet att lämna kontrolluppgift på ränta som i den penningförvaltande verksamheten gottskrivits eller utbetalats till en borgenär.

Moderaterna anser detta förslag utgöra en så omfattande uppluckring av banksekretessen att det från integritetssynpunkt inte kan godtas. De yrkar därför i motion 3174 avslag på propositionen i denna del. De begär också ett nytt förslag om förenklad deklaration som bl. a. innebär att systemet med att varje deklarant själv fyller i uppgifterna i första hand behålls. Den skattskyldige får – menar motionärerna – inte förlora det faktiska inflytandet över sin deklaration. Ett yrkande av liknande innebörd återfinns i den under allmänna motionstiden väckta moderatmotionen 2754. Centerpartiet godtar i sin motion 3172 i princip propositionen men menar att beslut om en utvidgning av uppgiftsskyldigheten bör anstå i avvaktan på resultatet av den utredning om integritetsfrågor m. m. vid användande av personnummer i ADB-systemet som nyligen tillsatts av regeringen. Folkpartiet anser i likhet med regeringen att kontrolluppgifter bör kunna lämnas i fråga om inkomster av kapital lika väl som på inkomster av arbete men menar att man bör sätta en nedre gräns för det belopp för vilket kontrolluppgift skall lämnas. Gränsen bör enligt fp:s partimotion 3175 ligga vid 500 kr.

Det förenklade deklarationssystemet skall bygga på en deklarationsblankett som är enkel för de skattskyldiga att fylla i och lätt för myndigheterna att hantera och granska. Utredningar och skriftväxling skall i möjligaste mån undvikas. Om detta syfte skall kunna tillgodoses och det förenklade systemet omfatta också kapitalinkomster, kan en obligatorisk uppgiftsskyldighet för bankerna inte undvaras. Endast med en sådan uppgiftsskyldighet blir det möjligt att på ett avgörande sätt förenkla redovisningen och kontrollen av intäkter i inkomstslaget kapital.

Som finansministern framhåller föreligger ingen principiell skillnad mellan bankernas uppgifter och andra uppgifter, exempelvis löneuppgifter, aktieutdelningsuppgifter m. m. Det rör sig i samtliga fall om uppgifter som den skattskyldige är skyldig ange i deklarationen, och uppgifterna ingår dessutom i bokföringen hos dem som skall tillhandahålla uppgifterna. I sammanhanget

bör beaktas att skattemyndigheterna sedan femtio år tillbaka har rätt att infordra kontrolluppgifter i fråga om inte namngivna räntetagare och den rätten har också många gånger utnyttjats för att genomföra generella räntekontroller. Förslaget i propositionen om skyldighet för banker m. fl., att självmant lämna uppgifter om räntor kan enligt utskottets mening därför inte sägas innebära någon principiell nyhet i skattelagstiftningen. Mot bakgrund av det anförda finner utskottet att några från integritetssynpunkt befogade invändningar inte kan riktas mot förslaget i propositionen. Utskottet avstyrker följaktligen motion 3174 i denna del. Med hänsyn till att det föreslagna systemet väl tillgodoser kravet på enkelhet avstyrker utskottet också yrkandet i samma motion om att ett nytt förslag skall föreläggas riksdagen. Också motion 2754 avstyrks i motsvarande del. I sammanhanget vill utskottet erinra om att det nya systemet, innan kontrolluppgifterna med räntetillgodohavanden läggs till grund för den förenklade deklarationshanteringen, skall prövas ett par år och att under den tiden en begränsad uppgiftsskyldighet skall gälla.

Genom vad utskottet nu anförut anser utskottet sig ha besvarat också motion 3172 och utskottet avstyrker följaktligen den motionen i den här delen. Vad här efter angår yrkandet i motion 3175 om en gräns för uppgiftsskyldigheten vid ränteinkomster på 500 kr. kan utskottet bara konstatera att en sådan regel inte skulle innebära någon förenkling, eftersom den förutsätter att den skattskyldige i sin deklaration själv uppger ränteinkomster understigande det beloppet. Utskottet avstyrker därför också detta yrkande.

I motion 313 av Rolf Rämgård och Elis Andersson yrkas att ideella organisationer inte skall vara uppgiftsskyldiga för arvoden som understiger 5 000 kr. Yrkandet sammanhänger med det i samma motion framställda kravet att ideellt arbetande personer skall ha rätt till schablonavdrag i inkomstlagen tjänst med motsvarande belopp. Detta yrkande har utskottet tidigare avstyrkt (jfr s. 59 f.). I enlighet härmed avstyrker utskottet också den av motionärerna begärda begränsningen av uppgiftsskyldigheten.

I partimotionen 3175 från (fp) framhålls att många inkomsttagare genom den i propositionen föreslagna förenklingen inte kommer att behöva göra egna beräkningar av inkomster och skatter. Motionärerna anser därför att – som en information – lönebeskeden bör kompletteras med uppgifter om de socialförsäkringsavgifter arbetsgivaren betalat.

Ett yrkande av liknande innebörd har nyligen avstyrkts av riksdagen i enlighet med utskottets hemställan i betänkande SkU 1984/85:49. Som utskottet där framhåller är en arbetsgivare alltid oförhindrad att till sina anställda lämna information i sådana frågor som motionärerna avser. Någon obligatorisk skyldighet att lämna sådan information bör enligt utskottets mening inte komma i fråga, varför utskottet avstyrker motionen även i denna del.

Ove Karlsson m. fl. (s) yrkar i motion 3173 att riksdagen skall som sin

mening ge regeringen till känna vad i motionen anförts om obligatorisk skyldighet för kommun att lämna uppgift till lokala skattemyndigheten om arvoden som betalats ut till förmyndare och gode män enligt beslut av överförmyndarnämnd/överförmyndare. Bakgrunden till yrkandet torde vara att kontrolluppgift normalt inte behöver lämnas i fråga om lön eller arvode som utan samband med förvärvskälla betalas ut av enskild person till någon som har en annan huvudarbetsgivare än den som betalar ut ersättningen.

Ett yrkande av samma innehåll avstyrktes av utskottet i höstas med hänvisning till att uppgiftsskyldighetens omfattning hade grundläggande betydelse för en förenklad löntagarbeskattning och att denna och liknande frågor torde komma att uppmärksammas i samband med kommande ställningstaganden till kommitténs förslag.

Utskottet vidhåller sin uppfattning att reglerna om uppgiftsskyldighet bör vara så heltäckande som möjligt om systemet med ett förenklat deklarationsförfarande skall fungera i praktiken. Enligt vad utskottet erfarit är det riksskatteverkets avsikt att göra en översyn av uppgiftsbestämmelserna i taxeringslagen (TL). Utskottet förutsätter att man i det fortsatta arbetet också kommer att beakta problem, av den art som berörs i motionen. Någon särskild åtgärd med anledning av motionen finner utskottet inte påkallad varför utskottet avstyrker bifall till den.

Riksgäldskontoret har i en till skatteutskottet ingiven skrivelse begärt att någon kontrolluppgiftsskyldighet inte skall föreligga i fråga om statsskuldväxlar och skattkammarväxlar. Som skäl härför åberopas att inlösen av dessa innehavarpapper, vilka har en minsta valör av 1 milj. kr., enbart sker genom återförsäljares försorg. För att den bank eller det fondkommissionsbolag som förmedlar inlösen skall kunna lämna uppgift krävs att de vet till vilken ränta (kurs) växeln köpts. Det är emellertid – framhåller riksgäldskontoret – bara innehavaren som har kännedom om detta.

Med hänsyn till statsskuldväxlarnas och skattkammarväxlarnas höga valörer torde man kunna utgå från att de mera sällan förvärvas av andra än banker, försäkringsanstalter och aktiebolag. När sådana juridiska personer är borgenärer föreligger enligt förslaget i propositionen inte någon uppgiftsskyldighet. Det problem riksgäldskontoret aktualiserat torde sålunda ha begränsad räckvidd.

Enligt vad utskottet erfarit förekommer också andra värdepapper exempelvis bankcertifikat och skattkammarväxlercifikat, som har lägre valörer och där samma problem kan göra sig gällande som i fråga om statsskuld- och skattkammarväxlar.

Utskottet vill med anledning av riksgäldskontorets framställning ånyo understryka angelägenheten av att reglerna om uppgiftsskyldighet får en utformning som gör dem så heltäckande som möjligt. I övrigt hänvisar utskottet till vad utskottet anført i närmast föregående avsnitt.

Straffsanktioner m. m.

Den som uppsätligen eller av grov oaktsamhet åsidosätter sin skyldighet att lämna kontrolluppgift kan enligt 120 § TL i dess nuvarande lydelse dömas till böter.

I propositionen föreslås att straffskalan utvidgas till att omfatta också fängelse i högst sex månader.

I partimotionen från fp, 3175, yrkas avslag på propositionen i denna del. Samma yrkande men utan särskild motivering återfinns i partimotionerna 3172 (c) och 3174 (m).

Enligt utskottets mening måste det anses rimligt att i ett system med förenklad deklaration, som i hög grad bygger på att arbetsgivare och andra fullgör sin skyldighet att lämna kontrolluppgifter, något skärpa straffsanktionerna för dem som åsidosätter denna skyldighet. Genom att straffskalan kommer att omfatta också fängelse får – som finansministern framhåller – sanktionen en preventiv funktion och understryks betydelsen av att lämnade uppgifter är korrekta. Utskottet avstyrker därför motionerna i denna del.

Enligt gällande bestämmelser i TL (116 a §) skall skattetillägg utgå om en skattskyldig i ett skriftligt meddelande till ledning för sin taxering lämnar uppgift som befinns vara oriktig. Skattetillägget beräknas normalt efter 40 %. Om den oriktiga uppgiften rättats eller kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt vid taxeringen utgår skattetillägg med 20 %.

I propositionen (jfr 116 f § TL) föreslås att något skattetillägg inte skall utgå i sistnämnda fall.

I en under allmänna motionstiden väckt motion, 336, av Margareta Gard har ställts ett yrkande som överensstämmer med förslaget i propositionen. Eftersom motionen således numera är tillgodosedd, bör den enligt utskottets mening inte föranleda någon åtgärd.

I motion 3170 av Rune Torwald och Anna Wohlin-Andersson ställs ett yrkande som går ut på att riksdagen skall ge regeringen till känna att det i samband med genomförande av det utvidgade uppgiftsförfarandet finns behov av ett moratorium när det gäller att påföra skattskyldiga eftertaxering och skattetillägg. Syftet med motionen är att stimulera de skattskyldiga att lämna en riktig redovisning av kapitalinkomster och förmögenhet när de deklarerar för inkomståret 1985.

Motionen synes bygga på förutsättningen att skattskyldiga allmänt skulle ha underlåt att lämna uppgifter om sina kapitalinkomster och förmögenhetstillgodohavanden i deklarationen.

Oavsett hur härmed förhåller sig är enligt utskottets mening åtgärder av den art motionärerna avser olämpliga. Utskottet avstyrker följaktligen motionen.

Mot de delar av propositionen som utskottet inte tagit upp till särskild behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran. Inte heller har utskottet något att invända mot författningsförslagen.

Sammanfattningsvis tillstyrker således utskottet bifall till propositionen.

Samtaxering

Yrkanden om förslag eller utredning om slopande av sambeskattningen av makars B-inkomst och förmögenhet m. m. och av föräldrars och barns förmögenhet framställs bl. a. i motionerna 681 av Gullan Lindblad (m), 2173 av Bengt Westerberg m. fl. (fp), 2376 av Martin Olsson (c) och 2754 av Ulf Adelson m. fl. Ett yrkande om slopande av sambeskattningen av makars B-inkomster återfinns också i den med anledning av propositionen väckta motionen 3175 av Bengt Westerberg m. fl. (fp). Martin Olsson (c) och Gunhild Bolander (c) vänder sig i motion 1624 särskilt mot sambeskattningen av föräldrars och barns förmögenhet. Motsvarande fråga när det gäller fosterbarn tas upp av Anders Svärd (c) i motion 832 samt av Ingemar Eliasson och Kjell Johansson (båda fp) i motion 2361. Ett omedelbart slopande av denna sambeskattning yrkas i motion 686 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m). Andra lagstiftningsyrkanden i den sistnämnda motionen är att den faktiska sambeskattningen av makars inkomst av jordbruk och rörelse, som kvarstår om den ena av makarna utfört arbete i förvärvskällan mindre än 400 timmar, slopas helt och att inkomst av annan fastighet skall kunna hänföras till A-inkomst om den skattskyldige varit verksam i förvärvskällan. Vidare yrkas i denna motion förslag från regeringen om slopande av övriga skatteregler som missgynnar äktenskapet eller – i fråga om samboende – tillkomsten av barn. Yrkandet innebär bl. a. att sambeskattningen av makars B-inkomster skall slopas. Vissa detaljer rörande denna sambeskattning som tas upp i motionen behandlar utskottet senare i samband med frågor rörande tilläggsbelopp vid den statliga beskattningen.

Andra yrkanden rörande sambeskattning m. m. framställs i motionerna 1647 av Nils Åsling (c) om *frivillig sambeskattning inom stödområde A* och 954 av Ove Eriksson (m) om åtgärder för att uppnå en ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Yrkandet i den sistnämnda motionen ställs i avvaktan på att moderata samlingspartiets skatteprogram rörande marginalsattesänkningar, vårdnadsersättning för barn och barnavdrag genomförs.

Utskottet har vid sin återkommande behandling av motioner om slopande av sambeskattningen av B-inkomster genomgående intagit den ståndpunkten att, även om principiella skäl talar för en sådan åtgärd, en ändring bör anstå i avvaktan på det slutliga resultatet av familjelagssakkunnigas arbete och att det dessförinnan saknas anledning att ta upp frågan om särbeskattning. Utskottet vidhåller denna uppfattning. Enligt utskottets mening finns

det inte heller anledning att nu ompröva sambeskattningen av föräldrar och barn i förmögenhetshänseende. I sammanhanget kan framhållas att de skäl som lett fram till en individuell beskattning av arbetsinkomster är av annan art än som kan åberopas i fråga om kapitalinkomster o. d. Även om huvudprincipen bör vara att beskattning sker individuellt, kan det finnas anledning att i vissa sammanhang se till familjens gemensamma ekonomi för att begränsa fördelarna av att dela upp en förmögenhetsmassa mellan flera familjemedlemmar.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 681, 686 yrkande 5 i denna del, 1624, 2173, 2376 och 2754 yrkandena 7 och 12 samt motion 3175 i denna del.

Vad angår sambeskattningen av fosterföräldrars och fosterbarns förmögenhet vill utskottet erinra om att fosterbarn genomgående jämställts med egna barn i beskattningshänseende. Vad som numera kvarstår av de förmåner som detta i regel har inneburit är i stort sett att en ensamstående med fosterbarn kan bli berättigad till skattereduktion. Utskottet har inte något att erinra mot att frågan hur ett fosterbarn bör inverka på fosterföräldrarnas beskattning omprövas i lämpligt sammanhang. Tillräckliga skäl för att göra avsteg från gällande principer enbart i fråga om förmögenhetsskatten föreligger emellertid inte enligt utskottets uppfattning. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet även motion 686 yrkande 1 och motionerna 832 och 2361.

Den s. k. faktiska sambeskattningen av makar som tillsammans drivit jordbruk eller rörelse avvecklades i princip 1976, och enighet rådde då och vid senare ändringar av reglerna om att den medhjälpande maken måste ha arbetat ett visst minsta antal timmar för att en uppdelning av makarnas inkomster av verksamheten skulle kunna godtas. Reglerna innebär i princip att vinstresultatet kan delas upp inom ramen för marknadsmässigt vederlag, och enligt utskottets mening saknas skäl att ändra reglerna på sätt som yrkats i motion 686 (yrkande 3).

Inkomst av annan fastighet betraktas för närvarande alltid som B-inkomst. Frågan om inkomst av fastighetsförvaltning i vissa fall skall kunna behandlas som A-inkomst har överlämnats till företagsskattekommittén. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motion 686 även i denna del (yrkande 4).

Vad härefter angår Ove Erikssons yrkande i motion 954 överensstämmer detta med ett yrkande som han ställde vid förra riksmötet. Han ansåg då att en ökad rörlighet på arbetsmarknaden borde åstadkommas genom någon form av tudelning av familjeinkomsten under en övergångstid när båda makarna inte kan beredas arbete på den nya arbetsorten. Utskottet avstyrkte motionen, eftersom utskottet inte var berett att medverka till en återgång till sambeskattning av arbetsinkomster. Vad som nu anförs i motionen utgör enligt utskottets uppfattning inte någon grund för utredning om ett provisorium i avvaktan på en ändrad skattepolitik. Utskottet avstyrker således motion 954.

Utskottet kan inte heller tillstyrka att principen om en individuell

beskattning av arbetsinkomster överges i vissa delar av landet, varför utskottet också avstyrker motion 1647.

I detta sammanhang tar utskottet upp en annan motion med ett yrkande om skattelättnader grundat på arbetsmarknadspolitiska skäl, nämligen motion 826 av Hugo Hegeland (m). Han yrkar att samma undantagsregler som gäller för beskattningen av vissa utländska forskare i vårt land skall gälla även för svenska forskare som är verksamma här och som har motsvarande kvalifikationer. Att dessa undantagsregler diskriminerar svenska forskare innebär enligt motionären att vi riskerar att de flyttar ut ur landet.

De särskilda skattelättnader som avses i motionen genomfördes i höstas för vissa högt kvalificerade utländska forskare på tillfälligt arbete här i landet. Reglerna innebär sammanfattningsvis att en nämnd i särskilda fall skall kunna besluta att under en begränsad tid – normalt högst två år – endast 70 % av lönen till den utländske forskaren skall beskattas. Vid sin behandling av denna fråga anförde utskottet betänkligheter mot att införa särregler för vissa kategorier men tillstyrkte de aktuella reglerna med hänvisning till den enighet som rådde om att skyndsamma åtgärder behövdes för att industrin skulle kunna behålla sin internationella konkurrenskraft och för att angelägna forskningsprojekt skulle kunna komma till stånd inom landet. Även om skäl av delvis samma art enligt utskottet kunde åberopas för en likartad behandling av många andra kategorier, menade utskottet att berättigade invändningar kunde riktas mot att utvidga kretsen av de personer som kunde komma att åtnjuta förmåner av detta slag.

Utskottet vidhåller denna uppfattning. Med anledning av vad som anförs i den nu aktuella motionen vill utskottet tillägga att sådana tidsbegränsade skattelättnader under två år, som det här är fråga om, inte på sikt kan antas motverka de problem som sägs ligga till grund för motionen. Utskottet avstyrker således motion 826.

Familjebeskattningen i övrigt

Gift skattskyldig vars make saknar inkomst och ogift med hemmavarande barn under 18 år är f.n. berättigad till skattereduktion med 1 800 kr. Thorbjörn Fäldin m.fl. yrkar i motionerna 1140 och 1143 att denna skattereduktion i en första etapp höjs till 4 000 kr. för barnfamiljer. Ulf Adelson m.fl. (m) yrkar i motionerna 2690 och 2754 att ett barnavdrag om 15 000 kr. per barn införs vid kommunaltaxeringen, kombinerat med en kontantutbetalning till dem som på grund av låga inkomster inte kan utnyttja avdraget. De yrkar vidare i motion 2690 utredning och förslag om rätt till avdrag för nödvändiga barntillsynskostnader. De anser att det är naturligt att betrakta sådana kostnader som en utgift för intäkternas förvärvande och menar att föräldrar med en avdragsrätt skulle kunna betala mer för barnomsorg i såväl enskild som kommunal regi.

Som utskottet framhållit när denna fråga prövats tidigare är det förenat med svårigheter att via beskattningen söka kompensera barnfamiljer för deras speciella kostnader utan att komma i konflikt med strävandena att uppnå enkelhet i deklara-tions- och taxeringarbetet. Därtill kommer att kostnader för barn sedan länge har ansetts vara av sådan natur att de i första hand bör beaktas på annat sätt än genom avdrag vid beskattningen, en inställning som bekräftats senast förra året genom att förvärvsavdraget då slopades. Med hänsyn härtill och med hänvisning till att frågan om förbättringar för barnfamiljerna kommer att prövas i ett vidare familjepolitiskt sammanhang avstyrker utskottet motionerna 1984/85:1140 yrkande 1, 1984/85:1143 yrkande 5, 1984/85:2690 yrkandena 1 och 2 och 1984/85:2754 yrkande 4.

I detta sammanhang tar utskottet upp yrkandet i motion 1140 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) om ett omkostnadsavdrag för privata dagmammor med 6000 kr. per barn.

I riksskatteverkets handledning för taxering 1985 anges (s. 120) att dagbarnvårdare som inte är kommunalt anställda skall beskattas för uppbu-ren ersättning i sin helhet och att man i sådana fall i regel bör kunna medge avdrag med högst 20 kr. per barn för hel dag. Avdrag får dock inte medges med högre belopp än bruttointäkten av verksamheten. Samma betraktelse-sätt bör enligt handledningen gälla om utgående kommunal ersättning inte delats upp på lön respektive kostnadsersättning. Enligt utskottets uppfattning får denna schablon i brist på närmare utredning om de verkliga omkostnaderna för verksamheten tills vidare anses tillräcklig. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet yrkande 2 i motion 1140.

I motion 404 yrkar Anita Bråkenhielm (m) att kostnader i samband med adoption av barn skall vara avdragsgilla.

Enligt utskottets uppfattning är kostnader av detta slag inte av sådan natur att de bör beaktas vid beskattningen. Utskottet avstyrker således denna motion.

Frågan om en skattskyldig haft barn eller inte skall enligt gällande regler avgöras med hänsyn till förhållandena den 1 november året före taxerings-året, dvs. den dag som är avgörande för mantalsskrivningen.

Elis Andersson och Gunhild Bolander (båda c) yrkar i motion 1191 att dessa regler ändras för den som haft ett barn som avlidit före den 1 november taxeringsåret, så att en ensamstående som drabbats på detta sätt inte skall råka ut för oförutsedda skattesköpningar.

Utskottet kan i och för sig ha förståelse för syftet med motionen. Med hänsyn till fördelarna med en enkel och klar regel i detta hänseende som kan gälla för alla skattskyldiga, finner utskottet sig emellertid böra avstyrka motionen.

Motion 2690 innehåller bl. a. ett yrkande om att skatteförenklingskommitténs förslag att slopa avdragsrätten för underhållsbidrag till barn inte skall genomföras. Enligt propositionen bör denna avdragsrätt behållas. Utskottet delar denna uppfattning och finner att motionen är tillgodosedd i denna del. Eftersom något vidare uttalande i frågan inte erfordras, anser utskottet att motionen bör avslås i denna del.

Vårdbidrag

Vårdbidrag för handikappat barn utgör skattepliktig och pensionsgrundande inkomst. Bidraget utgår till föräldrarna allt efter tillsyns- och vårdbehovets omfattning och merkostnadernas storlek med ett belopp som motsvarar hel eller halv förtidspension till ensamstående jämte pensionstillskott. En viss del av bidraget, högst 65 % av basbeloppet, kan utgå såsom skattefri ersättning för merkostnader.

I motion 1154 yrkar Margó Ingvardsson m. fl. (vpk) att beskattningsreglerna för omkostnadsdelen av vårdbidraget utvärderas. Enligt motionärerna finns det tecken som tyder på att dessa regler inte fått avsedd effekt. Bo Lundgren (m) hemställer i motion 2373 att reglerna ändras så att avdrag för s. k. familjevård medges för styrkta kostnader utöver omkostnadsersättningen, eftersom vården utformas olika från fall till fall. Vidare yrkar förste vice talman Ingegerd Troedsson (m) i motion 2384 att den del av vårdbidraget som vårdnadshavaren använder för att bekosta en ersättare för att ta hand om barnet, exempelvis under den tid då vårdnadshavaren själv förvärvsarbetar, skall undantas från beskattning.

Att vårdbidraget utgår till vårdnadshavaren som en delvis skattepliktig ersättning skall ses mot bakgrund av önskemålet att bidraget skall berättiga till sjukpenning och pension. Vårdbidraget är inte jämförbart med anställningsinkomst utan utgör en ersättning till vårdnadshavaren med anledning av det arbete och de kostnader som barnets handikapp medför. I den mån vårdbidraget kan anses otillräckligt för att täcka omkostnaderna för vården bör – som utskottet anfört vid tidigare års prövning av liknande frågor – den skattefria delen av bidraget räknas upp. Frågan om bidragets storlek och utformning ligger utanför skatteutskottets bedömning, men enligt vad utskottet inhämtat kan samtliga sådana kostnader som avses i motionerna beaktas vid beräkningen av bidraget. Enligt vad socialförsäkringsutskottet anfört i sitt betänkande SfU 1984/85:18 kan det förutsättas att en utvärdering av reglerna om rätt till vårdbidrag nu kommer till stånd inom riks-försäkringsverket. I sammanhanget bör nämnas att avdrag för nedsatt skatteförmåga också kan komma i fråga om kostnadsersättningen i särskilda fall varit otillräcklig (jfr. RSV Dt 1982:15) eller om vårdbehovet inte varit så omfattande att vårdbidrag utgått. Mot den här bakgrunden är utskottet inte berett att medverka till att skattereglerna ändras och avstyrker således motionerna 1154, 2373 och 2384.

Barnpension

Barnpension utgör skattepliktig intäkt av tjänst. Bidrag till barns underhåll är däremot inte skattepliktigt, vare sig det utgår som underhållsbidrag eller i form av bidragsförskott.

I tre motioner, 294 av Martin Olsson och Gunhild Bolander (båda c), 1234 av Birthe Sörestedt och Margit Sandén (båda s) samt 2382 av Kenth Skårvik m. fl. (fp) anföras bl. a. att bestämmelserna i sin nuvarande utformning leder till orättvisor, eftersom barn med barnpension – i motsats till andra barn – måste betala en del av sin ferieinkomst i skatt. Motionärerna anser att detta problem bör lösas och att frågan, som behandlats av pensionskommittén i betänkandet SOU 1981:61, bör utredas på nytt.

Pensionskommittén fann sammanfattningsvis att – även om vissa skäl talade för en enhetlig behandling i skatthänséende av barn med pension från folkpensioneringen och barn med bidragsförskott – det inte var motiverat att genomföra någon förändring av innebörd att barnpensionen helt eller delvis befriades från skatteplikt. Mot tanken kunde anföras principiella betänkligheter, och även kostnadsaspekten borde enligt kommittén beaktas i sammanhanget. Fördelningseffekterna vid ett genomförande av ändringar med denna innebörd skulle också bli sådana att kommittén inte ansåg sig kunna acceptera dem, detta i all synnerhet som de problem till vilka ofta hänvisats, nämligen beskattningen av ferieinkomster för barn som uppbär barnpension, enligt kommitténs mening inte var så allvarliga att de skulle kunna motivera en så vittsyftande reform som en inskränkning över hela linjen av skattskyldigheten för barnpension. Kommittén lade således inte fram något förslag till ändring av beskattningsreglerna.

Vid sin behandling av frågan våren 1984 konstaterade utskottet att det var regeringens avsikt att ytterligare utreda frågan om efterlevandepensioneringens utformning och avstyrkte i avvaktan på resultatet av detta arbete de då föreliggande motionerna. I den översyn av vissa frågor inom den allmänna pensioneringen som numera har tillsatts (S 1984:03, dir. 1984:02) ingår bl. a. efterlevandepensioneringen. Av direktiven framgår att utredningsarbetet skall bedrivas skyndsamt. Enligt vad utskottet erfarit kommer utredningen vid sin bedömning av behovet av reformer på detta område att beakta även sådana synpunkter som anläggs i de aktuella motionerna.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 294, 1234 och 2382.

Tilläggsbelopp

1982 års skattereform innebär bl. a. att statlig inkomstskatt utgår i form av grundbelopp och tilläggsbelopp. Underlaget för tilläggsbelopp (UTB) utgör den beskattningsbara inkomsten ökat med underskottsavdrag, förlustavdrag och räntetillägg. Underskott av en schablonbeskattad villa får dock kvittas

mot överskott av kapital intill ett belopp av 30 000 kr. Tilläggsbelopp utgår endast i den mån underlaget överstiger en viss nivå, den s. k. brytpunkten som vid 1986 års taxering uppgår till 124 800 kr. Det anförda innebär bl. a. att underskottsavdragens skattemässiga värde begränsats till högst 50 %.

I motion 2754 yrkar Ulf Adelsohn m. fl. att begränsningen av underskottsavdragens skattemässiga värde slopas och att underskottsavdragskommitténs avbrutna arbete med att komma till rätta med otillbörliga underskottsavdrag återupptas. Lars Werner (vpk) yrkar däremot i motion 2386 ytterligare begränsningar i fråga om underskottsavdragen.

Utskottet har vid sin återkommande prövning av likartade yrkanden anfört att inte något framkommit som bör föranleda en ändrad ståndpunkt i dessa frågor och att underskottsavdragskommitténs arbete med underskottsavdragen övertagits av företagsskattekommittén och bostadskommittén. Utskottet vidhåller sin uppfattning och avstyrker motionerna 2386 och 2754 yrkandena 5 och 6.

I motionerna 686 och 1236 av förste vice talman Ingegerd Troedsson (m) yrkas bl. a. att reglerna för makar i fråga om rätten att kvitta underskott av schablontaxerad villa mot överskott av kapital ändras så att kapitalinkomster inte beskattas helt olika eller kvittningsrätten går förlorad beroende på hur tillgångarna fördelas mellan makarna. Ett annat yrkande i den sistnämnda motionen är att underskott av jordbruksfastighet eller rörelse skall få kvittas mot inkomst av dessa slag.

Utskottet har avstyrkt likartade yrkanden senast förra året. Enligt utskottets uppfattning bör rätten till kvittning vara individualiserad, dvs. tillkomma den skattskyldige personligen, framför allt därför att reglerna annars skulle bli alltför svårtillämpade. Beträffande underskott av jordbruksfastighet och av rörelse strider det mot syftet med reglerna att utöka kvittningsrätten på det sätt som yrkats i motion 1236. Utskottet vidhåller sin ståndpunkt i dessa frågor. När det gäller detaljutformningen i övrigt utgår utskottet från att skatteförenklingskommittén och riksskatteverket i sin översyn av reglerna utan särskild framställning kommer att ta upp frågan om sådana förbättringar av reglerna som går att förena med kravet på förenklningar av beskattningen. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 686 yrkande 5 i denna del och 1236 yrkandena 1 och 2.

Vidare yrkas i motion 1236 att räntetillägget för förmånliga lån slopas och att regeringen skyndsamt lägger fram förslag om ändrade regler i fråga om räntetillägg för mangårdsbyggnad och för bil som tillgodoser kravet på likformighet och rättvisa i taxeringen. Stig Josefson (c) tar också upp frågan om räntetilläggen och yrkar i motion 1211 att räntetillägg för bil eller liknande tillgång som ingår i enskild näringsverksamhet skall beräknas på tillgångens värde efter avskrivning och inte som nu på 80 % av inköpspriset. I motion 2367 yrkar han dessutom att en frigräns på 10 000 kr. skall införas.

Vid sin prövning av motsvarande frågor våren 1984 fann utskottet att man

från olika utgångspunkter kunde rikta kritik mot de nya bestämmelserna och underströk angelägenheten av att vissa frågor omprövades inom riksskatteverket. Med anledning av en delrapport från verket har frigränsen för förmån av räntefritt eller lågförräntat lån höjts hösten 1984 från 100 till 2 000 kr. Som framgår av propositionen har verket nyligen slutredovisat sin översyn av reglerna om räntetillägg. Denna redovisning remissbehandlas f. n.

Enligt utskottets uppfattning bör ställningstagandena till motionärernas yrkanden rörande räntetilläggen anstå i avvaktan på en närmare prövning av verkets förslag. Utskottet utgår från att regeringen kommer att behandla dessa frågor skyndsamt. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionerna 1211 yrkande 2, 1236 yrkandena 3 och 4 och motion 2367.

Pensionsförsäkringspremier

Jan Bergqvist (s) yrkar i motion 1193 att det skattemässiga värdet av avdrag för pensionsförsäkringspremier begränsas genom att avdragsbeloppen tas upp i underlaget för tilläggsbelopp. Han anser att avdragsmöjligheterna för sådana premier – trots de begränsningar som har genomförts – i alltför hög grad utnyttjas för skatteundandraganden.

Nuvarande regler om avdrag för pensionsförsäkringar genomfördes 1975 och innebär sammanfattningsvis att avdrag för premierna medges med högst 10 % av A-inkomsten av tjänst och högst 30 % av A-inkomsten av jordbruk eller rörelse. Reglerna bygger på uppfattningen att systemet med frivilliga pensionsförsäkringar fortfarande fyller ett angeläget behov. För att motverka att denna försäkringsform utnyttjas för ej avsedda skattelättnader genomfördes avsevärda skärpningar av villkoren för att en försäkring skall kunna godtas som pensionsförsäkring och dessutom beloppsmässiga begränsningar av avdragsrätten för erlagda premier.

Utskottet vill inte bestrida att reglerna fortfarande kan utnyttjas utan att något framträdande behov av en förstärkt pensionering föreligger. Eftersom de utfallande försäkringsbeloppen skall beskattas är dock de skattelättnader som kan uppstå i sådana fall tämligen begränsade. Utskottet vill också framhålla att sådana ändringar i avdragsrätten som föreslås i motionen innebär att denna försäkringsform inte längre kommer att kunna utnyttjas. Utskottet avstyrker därför motionen.

Skattepliktsfrågor

Stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller för annan utbildning är i allmänhet inte skattepliktiga. Stipendier från arbetsgivare till anställda har dock behandlats som ersättning för arbete och således beskattats. Sedan det visat sig att också stipendier från fackliga organisationer för deltagande i fackliga kurser skulle beskattas, om mottagaren hade någon form av förtroendeuppdrag inom organisationen, ändrades reglerna

våren 1983 så att sådana stipendier blev skattefria vid 1984 och 1985 års taxeringar. Giltighetstiden för denna lagstiftning förlängdes hösten 1984 med två år (SkU 1984/85:11).

I motion 1218 yrkar Ewy Möller och Bertil Danielsson (båda m) att den särskilda lagstiftningen om fackliga stipendier upphävs. De anser att lagen strider mot grundläggande principer i skattesystemet och syftar till att stärka fackföreningsrörelsen ekonomiskt.

Samma synpunkter som motionärerna nu anlägger prövades av utskottet när bestämmelserna tillkom 1983 och i samband med förlängningen 1984. Som utskottet anförde i höstas är erfarenheterna hittills av den nya lagstiftningen begränsade, och de ger inte något stöd för uppfattningen att bestämmelserna har missbrukats. Med anledning av vad som anförs i motionen bör också tilläggas att lagstiftningen tillkommit för att undanröja besvärliga tillämpningsproblem i ett oklart gränsonråde.

Utskottet vidhåller sin uppfattning i denna fråga och avstyrker motion 1218.

I motion 1983/84:756 yrkar Hans Wachtmeister (m) att försäljning av hemslöjd skall skattebefrias till den del intäkterna inte överstiger 5 000 kr. Margareta Gard och Erik Olsson (båda c) begär i motion 1983/84:2153 förslag från regeringen om motsvarande regler i fråga om kottplockning, som enligt motionärerna är en bisyssla i glesbygden för att bidra till skogsbrukets behov av frö. Till stöd för yrkandena åberopar motionärerna den särskilda lagstiftning om en sådan skattefrihet för tillfälliga inkomster vid försäljning av vilda bär och svampar som genomfördes 1981 (SkU 1980/81:50).

Det undantag från gällande principer som gäller i fråga om vilda bär och svampar tillkom för att lösa vissa särskilda problem som uppstått såväl för plockarna och uppköparna som för de tillämpande myndigheterna. Utskottet kan inte förorda att detta speciella undantag utvidgas. Utskottet avstyrker således dessa båda motioner.

Sten Andersson i Malmö (m) yrkar i motion 335 att inkomst av prostitution inte skall beskattas. Att inkomster av detta slag enligt gällande praxis är skattepliktiga kan enligt motionären medföra stora sociala problem. I vissa fall då en beskattning blivit aktuell har skatteskulden blivit så stor att den drabbade saknat möjlighet att någonsin betala den, och detta har i praktiken gjort en rehabilitering omöjlig.

Utskottet är medvetet om att beskattningsreglerna kan medföra problem i dessa fall och har förståelse för syftet med motionen. Att genom en specialreglering i skattelagstiftningen uttryckligen undanta inkomster av detta slag från beskattning kan – som motionären också framhåller – inte antas medföra något nämnvärt skattebortfall. En sådan åtgärd är emellertid förenad med sådana problem av annat slag att utskottet inte är berett att tillstyrka motionen. Det bör framhållas att man här rör sig på ett i skattelagstiftningen oreglerat gränsonråde, och det kan enligt utskottets uppfattning knappast anses lämpligt att specialreglera endast en av alla de

likartade situationer som förekommer. Det kan tilläggas att den föreslagna lagstiftningsåtgärden torde avse ett trots allt mycket begränsat antal personer och att tillämpningsproblemen av uppenbara skäl kan antas få betydande räckvidd.

Vad som föranlett motionen är närmast de problem som uppkommer sedan skatten restförts. Enligt vad utskottet erfarit kommer härmed sammanhängande frågor att tas upp av skatteindrivningsutredningen.

Med det anförda avstyrker utskottet motion 335.

I motion 1648 begär Nils Åsling (c) en skyndsamt utredning av skattemässiga och andra konsekvenser av ett system med s. k. semestercheckar för att bredda möjligheterna till rekreation i Sverige. Tanken är att arbetsgivarna skall subventionera dessa checkar med t. ex. 3 000 kr.

Som utskottet anförde vid sin bedömning av ett likartat motionsyrkande förra året kan en skattefrihet för subventioner av detta slag väntas medföra ett mycket betydande skattebortfall. Frågan torde emellertid komma att uppmärksammas av förmånsbeskattningskommittén. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionen.

Marianne Karlsson (c) yrkar i motion 1213 att riksdagen beslutar att snarast avveckla nuvarande system med skattesubventionerade måltider för de anställda.

I motionen har inte anförts några nya synpunkter på frågan om beskattningen av fria eller subventionerade måltider. Med hänvisning till att denna fråga ingår i förmånsbeskattningskommitténs uppdrag avstyrker utskottet motionen.

Övriga motionsyrkanden

I detta sammanhang tar utskottet upp ett yrkande som kvarstår i motion 2296 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) av innebörd att den skattereduktion med 30 % av mindre aktieutdelningar som medgavs vid 1982 och 1983 års taxeringar återinförs.

Utskottet har tidigare i år (SkU 1984/85:45) avstyrkt andra motionsyrkanden av samma innebörd. Med hänvisning till vad utskottet då anförde avstyrker utskottet även det nu aktuella yrkandet.

Bo Nilsson och Gunnar Nilsson i Eslöv (båda s) framhåller i motion 962 att ingen med inkomst av tjänst eller kapital bör ha rätt att genom avdrag eller s. k. nolltaxering helt undandra sig betalningsansvar för samhällets allmänna service. Enligt motionärerna bör man fastställa ett allmänt servicebelopp så utformat, att det inte kan underskridas genom någon form av avdrag. På detta belopp skall alltid betalas skatt så snart den beskattningsbara inkomsten överstiger existensminimum.

Skattereglerna är så utformade att en skattskyldig är berättigad att från sina intäkter av olika inkomstslag dra av – förutom – alla kostnader

nödvändiga för intäkternas förvärvande, vissa allmänna avdrag, extra avdrag och, vid den kommunala taxeringen, också grundavdrag. Skillnaden tas alltid till beskattning. Enligt utskottets mening finns det, med hänsyn till den grundläggande principen att skatt skall utgå efter förmåga inte något utrymme för en skattekonstruktion i enlighet med motionärernas förslag, och utskottet avstyrker därför motionen.

Marianne Karlsson (c) yrkar i motion 2824 bl. a. ett skyndsamt förslag från regeringen av innebörd att löneförmåner av olika slag skall beskattas på samma sätt som annan skatte- och avgiftspliktig inkomst, försäkringspremier betalas med medel på vilka arbetsgivaravgift och inkomstskatt erlagts och nuvarande möjligheter att senarelägga inkomstbeskattningen begränsas. I motionen framhålls att systemet med förmåner av olika slag till den anställda inte endast kan innebära omotiverade lätnader i dennes inkomstbeskattning. Systemet innebär också att arbetsgivaren i regel undgår arbetsgivaravgift på dessa löneförmåner. Motionären vänder sig särskilt mot att reglerna utnyttjas för att uppnå ej avsedda skattelättnader genom kollektiva försäkringar av olika slag. Hon kritiserar också effekterna av den förmån som uppkommer genom att beskattningen av medel som fonderas i pensionssparandet skjuts upp till dess att pensionen utbetalas.

När det gäller arbetsgivaravgifterna är det en grundläggande princip att avgifter inte tas ut på pension och inte heller på arbetsgivarnas kostnader härför i form av arbetsgivaravgifter till den allmänna försäkringen eller avgifter för kompletteringsförmåner. Enligt utskottets uppfattning kan motionärens yrkande om en ändring av denna ordning inte anses realistiskt. I sammanhanget vill utskottet erinra om att utskottet i sitt nyligen avgivna betänkande angående företagsbeskattningen m. m. uttalat att motsvarande regler bör tillämpas i fråga om premier för egenföretagares pensionering och att regeringen så snart som möjligt bör överlämna ett förslag härom till riksdagen. Det kan också nämnas att arbetsgivaravgifter tas ut på förmån av bostad och numera även på bilförmåner.

Det anförda innebär inte att nuvarande regler angående beskattningen av förmåner av olika slag enligt utskottets uppfattning är till alla delar tillfredsställande. Utskottet utgår emellertid från att problemen kommer att uppmärksammas i samband med förmånsbeskattningskommitténs utredningsuppdrag. Utskottet finner att ett närmare ställningstagande till de aktuella frågorna bör anstå i avvaktan på kommitténs förslag. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionen i nu angivna delar.

I motion 2824 framställs utan närmare motivering också ett yrkande om att inkomsttagarna skall få uppskov med beskattningen med belopp som sätts in på ett statligt skattejämningskonto.

Frågan om resultatutjämningskonton har sedan lång tid uppmärksamats av riksdagen och har behandlats av utskottet senast i betänkandet 1984/85:41. Utskottet vill i detta sammanhang endast erinra om att olika frågor

rörande resultatutjämnning ingår i företagsskattekommitténs utredningsuppdrag och också har samband med de problem som behandlas av utgiftsskattekommittén. Utskottet finner inte skäl att förorda någon åtgärd med anledning av motionen utan avstyrker den även i denna del.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *deklarationsförfarandet. m. m.*
att riksdagen bifaller proposition 1984/85:180 i denna del och avslår motionerna 1984/85:3174 yrkande 4 i denna del, 1984/85:2754 yrkande 31, 1983/84:1452 och 1983/84:437.
2. beträffande *inflationsskyddet och skatteskalan*
att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motionerna 1984/85:3174 yrkande 4 i motsvarande del, 1984/85:3172 yrkande 3, 1984/85:3175 yrkande 1, 1984/85:2754 yrkandena 1-3, 1984/85:1143 yrkandena 1 och 2 och 1984/85:2296 yrkandena 1-3.
3. beträffande *schablonavdraget i tjänst. m. m.*
att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motionerna 1984/85:3174 yrkande 1 i motsvarande del, 1984/85:3172 yrkande 1 i motsvarande del och yrkande 4, 1984/85:3175 yrkande 2 och 1983/84:946.
4. beträffande *idrottslig verksamhet*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:313 yrkande 2 och 1984/85:1619 yrkande 1.
5. beträffande *större skatteavdrag för vissa yrkesgrupper*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:3171 och 1984/85:1629.
6. beträffande *avgiftsfritt bottenbelopp för egenföretagare*
att riksdagen avslår motion 1984/85:655 yrkande 5.
7. beträffande *sparavdraget*
att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motionerna 1984/85:3172 yrkande 1 i motsvarande del, 1984/85:378 och 1984/85:1596.
8. beträffande *överflyttning av ränteavdraget i inkomstslaget tjänst till inkomstslaget kapital*
att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motion 1984/85:3174 yrkande 1 i motsvarande del.
9. beträffande *indexering av sparavdraget m. m.*
att riksdagen avslår motion 1984/85:3170 yrkande 1.
10. beträffande *schablonavdrag för äldre aktier*
att riksdagen med anledning av motion 1984/85:686 yrkande 2 bifaller propositionen i denna del och avslår motionerna 1984/85:3174 yrkandena 2 och 3 samt 1984/85:3175 yrkande 4.
11. beträffande *enkla deklarationsregler i fråga om små aktieinnehav*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2182.

12. beträffande *pensionsgrundande inkomst*
att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motion 1984/85:3174 yrkande 1 i motsvarande del,
13. beträffande *uppgiftsskyldighet för kreditinstitut m. fl.*
att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motionerna 1984/85:3174 yrkande 1 i motsvarande del, 1984/85:3172 yrkande 2 i motsvarande del och 1984/85:3175 yrkande 8,
14. beträffande *uppgiftsskyldighet för ideella organisationer*
att riksdagen avslår motion 1984/85:313 yrkande 1,
15. beträffande *skyldighet att lämna kontrolluppgift i fråga om arvode till överförmyndare m. fl.*
att riksdagen avslår motion 1984/85:3173,
16. beträffande *uppgifter om socialförsäkringsavgifter*
att riksdagen avslår motion 1984/85:3175 yrkande 6,
17. beträffande *straffskalan i 120 § TL*
att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motionerna 1984/85:3172 yrkande 2 i denna del, 1984/85:3174 yrkande 1 i motsvarande del och 1984/85:3175 yrkande 5,
18. beträffande *slopande av skattetillägg i vissa fall*
att riksdagen bifaller propositionen i denna del och avslår motion 1984/85:336,
19. beträffande "*möratorium*"
att riksdagen avslår motion 1984/85:3170 yrkande 2,
20. beträffande *samtaxering, m. m.*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:681 i denna del, 1984/85:686 yrkande 5 i denna del, 1984/85:1624, 1984/85:2173, 1984/85:2376, 1984/85:2754 yrkandena 7 och 12 och 1984/85: 3175 yrkande 3,
21. beträffande *fosterbarns förmögenhet*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:681 i denna del, 1984/85:686 yrkande 1, 1984/85:832 och 1984/85:2361,
22. beträffande *inkomstupptäckning mellan makar i näringsverksamhet*
att riksdagen avslår motion 1984/85:686 yrkande 3,
23. beträffande *inkomst av fastighetsförvaltning*
att riksdagen avslår motion 1984/85:686 yrkande 4,
24. beträffande *ökad rörlighet på arbetsmarknaden*
att riksdagen avslår motion 1984/85:954,
25. beträffande *frivillig samtaxering inom vissa regioner*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1647 yrkande 1,
26. beträffande *sänkt skatt för svenska forskare*
att riksdagen avslår motion 1984/85:826,
27. beträffande *skattelättnader för barnfamiljer (skattereduktion eller grundavdrag)*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:2690 yrkande 1, 1984/

- 85:2754 yrkande 4, 1984/85:1140 yrkande 1 och 1984/85:1143 yrkande 5,
28. beträffande *kostnader för barntillsyn*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2690 yrkande 2,
29. beträffande *kostnadsersättning för dagmamma*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1140 yrkande 2,
30. beträffande *adoptionkostnader*
att riksdagen avslår motion 1984/85:404,
31. beträffande *beskattningen av vissa ensamstående i samband med barns död*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1191,
32. beträffande *underhållsbidrag*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2690 yrkande 4,
33. beträffande *vårdbidrag*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:2384 och 1984/85:1154,
34. beträffande *familjevårdsersättning*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2373,
35. beträffande *barnpension*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:294, 1984/85:1234 och 1984/85:2382,
36. beträffande *underskottsavdrag*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:2754 yrkande 5 och 1984/85:2386,
37. beträffande *utredning om otillbörliga underskottsavdrag*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2754 yrkande 6,
38. beträffande *räntetillägg för ränteförmånliga lån*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1236 yrkande 3 och 1984/85:2367 i motsvarande del,
39. beträffande *räntetillägg för mangårdsbyggnad i jordbruk och för bil*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:1236 yrkande 4 och 1984/85:2367 i motsvarande del,
40. beträffande *underlag för räntetillägg för bil*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1211 yrkande 2,
41. beträffande *kvittning mellan makar m. m.*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:686 yrkande 5 i denna del och 1984/85:1236 yrkandena 1 och 2,
42. beträffande *pensionförsäkringspremier*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1193,
43. beträffande *försäljning av hemslöjdsalster*
att riksdagen avslår motion 1983/84:756,
44. beträffande *inkomst av kottplockning*
att riksdagen avslår motion 1983/84:2153,
45. beträffande *inkomst av prostitution*
att riksdagen avslår motion 1984/85:335

46. beträffande *skattesubventionerade måltider*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1213,
47. beträffande *fackliga stipendier*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1218,
48. beträffande *semestercheckar*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1648,
49. beträffande "*servicebelopp*"
att riksdagen avslår motion 1984/85:962,
50. beträffande *skattereduktion för aktieutdelning*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2296 yrkande 4,
51. beträffande *skattejämningskonton m. m.*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2824,
52. beträffande *lagförslagen*
att riksdagen med anledning av vad utskottet ovan anfört och hemställt antar regeringens här ovan (s. 3–44) återgivna förslag till
 1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:379),
 2. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623),
 3. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
 4. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
 5. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
 6. lag om ändring i lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar,
 7. lag om upphävande av lagen (1977:1071) om basenhet,
 8. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
 9. lag om ändring i lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall.

Stockholm den 14 maj 1985

På skatteutskottets vägnar

RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Hagar Normark (s), Bo Forslund (s), Egon Jacobsson (s), Karl Björzen (m), Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m), Karl-Anders Petersson (c), Erkki Tammenoksa (s) och Torgny Larsson (s).

Reservationer

Deklarationsförfarandet, m. m. (mom. 1 och 52 i motsvarande del)

1. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att utskottet i fråga om deklarationsförfarandet m. m. bort anföra följande:

Det svenska skattesystemet har särskilt under senare år blivit alltmer komplicerat och svårt att överblicka. En förenkling av deklarations- och taxeringsförfarandet är därför angelägen. Den förutsätter att också skattesystemet i sig förenklas.

Självdeklarationen måste vara så enkel att varje skattskyldig utan problem kan upprätta sin deklaration och därigenom få en rättvis behandling från skattesynpunkt. Deklarations- och taxeringsförfarandet får emellertid inte utformas så att den enskilde skattebetalaren förlorar det faktiska inflytandet över sin deklaration. Inte heller får orättvisor skapas genom alltför stora schabloniseringar. Förslaget i propositionen brister i båda dessa hänseenden. Det torde inte i första hand ha tillkommit för att tillgodose den enskildes berättigade krav på ett förenklat deklarationsförfarande. Avgörande synes i stället ha varit att nå förenklingar för skattemyndigheterna. Som framhålls i centerns partimotion torde som en följdfekt härav förtroendemannaaorganisationen i taxeringsarbetet komma att uttunnas, vilket i sin tur förstärker myndighetsintrycket och minskar allmänhetens intresse för och kunskaper om taxeringsarbetet.

Ett system som bygger på att den skattskyldige skall skriva under att han godtar utsända kontrolluppgifter utan att veta om alla kommit honom till handa eller inte är dessutom helt oacceptabelt.

Av det anförda drar utskottet den slutsatsen att man, i vart fall tills vidare, bör ha kvar ett system där löntagarna i deklarationen uppger sina inkomster och de kostnader de fått vidkännas för intäkternas förvärvande. Om det framdeles skulle visa sig möjligt att framställa en enkel blankett, där uppgifterna från lönebesked m. m. redan är förtryckta, kan frågan tas upp till förnyat övervägande.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet yrkandet i motion 3174 att regeringen skyndsamt återkommer med förslag om förenklad deklaration i enlighet med vad utskottet anfört.

dels att utskottet under mom. 1 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3174 yrkande 4 i denna del, med anledning av motion 1984/85:2754 yrkande 31 samt med avslag på motionerna 1983/84:1452 och 1983/84:437

dels avslår propositionen i vad avser ändring i taxeringslagen

(1956:623), dels hos regeringen begär skyndsamt förslag om förenklad deklaration i enlighet med vad som har anförts ovan.

Inflationsskyddet och skatteskalan (mom. 2 och 52 i motsvarande del)

2. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att utskottet i fråga om inflationsskyddet och skatteskalan bort anföra följande:

Enligt utskottets mening får skattetrycket inte vara hårdare än att familjer och enskilda normalt skall kunna leva på sina inkomster och ha möjlighet att förbättra sin ekonomiska situation genom egna arbetsinsatser. Detta kan inte åstadkommas utan en marginalskattesänkning. En betydande sådan måste också ingå som en central del i arbetet på att varaktigt förbättra den svenska ekonomins produktionsförmåga, stärka svensk industris konkurrenskraft gentemot utlandet och återställa balansen i den svenska ekonomin. Endast genom en rejäl marginalskattesänkning torde man också kunna varaktigt förbättra sysselsättningsläget.

På sikt bör enligt utskottets mening målet vara att helt avskaffa den statliga inkomstskatten utom vid höga inkomster. Inkomstskatten skulle därigenom bli proportionell i vanliga inkomstlägen. Progressiviteten i övrigt skulle minska, och marginalskatterna för de flesta uppgå till ca 30 %.

Ett första etappmål, som bör kunna nås senast inkomståret 1988, är att sänka marginalskatten i vanliga inkomstlägen till 40 % med ett marginalskattetak på 70 %. Skatteskalan bör utformas så att 35 % marginalskatt gäller upp till 10 basenheter (1985 78 000 kr.), medan den för inkomster mellan 10 och 16 basenheter uppgår till 40 % (vid en genomsnittlig kommunal utdebitering). Härigenom får så gott som samtliga helårsarbetande behålla 60 % av sina inkomstökningar efter skatt. Att detta kommer att ha en positiv inverkan på avtalsrörelserna säger sig självt.

Vid 1987 års taxering (beskattningsåret 1986) bör 40 % av marginalskattesänkningen genomföras.

Hösten 1977 infördes genom riksdagsbeslut ett inflationsskydd för den statliga inkomstskatteskalan som innebar att skiktgränserna i skalan skrevs upp i takt med inflationen. Därmed tilläts inte skattetrycket att som tidigare automatiskt stiga med inflationen. Hösten 1984 beslöt riksdagen i enlighet med ett regeringsförslag att inte räkna upp basenheten inför inkomståret 1986.

Av vad finansministern nu säger i propositionen förefaller det som om regeringen bestämt sig för att slutgiltigt avskaffa inflationsskyddet i skatteskalen. En sådan åtgärd innebär i praktiken att varje procents ökning av inflationen kommer att höja inkomstskatten med en hundralapp för en vanlig inkomsttagare. Om inflationen under tiden augusti 1984–augusti 1985 blir 5

å 6 % ökar skatten med över 600 kr. för skattskyldiga i inkomstskikten 80 000–120 000 kr. Totalt skärps skatteuttaget med ca 2,6 miljarder kr. eller – om inflationen ligger kvar på nuvarande 8 % – med 4 miljarder kr. Dessutom kommer marginalskatte-erna att stiga redan nästa år för alla som ligger nära ett trappsteg i skatteskalen. Utan inflationsskydd kommer alla att på sikt få högre marginals katt.

En sådan utveckling kan enligt utskottets mening inte accepteras. Utskottet föreslår därför att fullt inflationsskydd återinförs fr. o. m. inkomståret 1986. Med den bedömning av inflationsutvecklingen som nu kan göras torde basenheten för nämnda år härigenom komma att uppgå till 8 200 kr.

Med det anförda tillstyrker utskottet bifall till moderaternas partimotioner 2754 och 3174 såvitt avser skatteskalen och inflationsskyddet. För inkomståret 1986 bör – i enlighet med motionärernas krav – 40 % av marginals katte-sänkningen genomföras. Genom utskottets ställningstagande får partimotionerna från (c) och (fp) anses vara tillgodosedda.

dels att utskottet under mom. 2 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:3174 yrkande 4 i denna del och 1984/85:2754 yrkandena 1–3, med anledning av motionerna 1984/85:3172 yrkande 3, 1984/85:3175 yrkande 1, 1984/85:1143 yrkandena 1 och 2 och 1984/85:2296 yrkandena 1–3 samt med avslag på propositionen i vad avser lagförslagen 7–9

a) som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts beträffande den långsiktiga inriktningen av skattepolitiken,

b) hos regeringen begär förslag om statlig inkomstskatteskala för inkomståret 1986 i enlighet med ovan angivna riktlinjer,

c) hos regeringen begär förslag om återinförande av fullt inflationsskydd vid beskattningen fr. o. m. inkomståret 1986 i enlighet med vad som har anförts ovan.

3. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser

dels att utskottet i fråga om inflationsskyddet och skatteskalen bort anföra följande:

Målet med den skattereform som 1985 borde ha genomförts till fullo var att 90 % av alla skattskyldiga och 80 % av dem som har heltidsinkomster, vid en kommunal utdebitering av 30 kr., skulle ha en marginals katt om högst 50 %. Detta mål har inte nåtts. Den s. k. brytpunkten borde då ha legat på en inkomst av ca 128 000 kr. i stället för som nu 124 000 kr. Enligt utskottets mening bör basenheten för år 1986 fastställas med beaktande av ett fullständigt inflationsskydd, så att skattereformens mål kan nås. För innevarande år borde basenheten ha fastställts till 8 100 kr. och brytpunkten därmed vara 129 600 kr. För den fortsatta utvecklingen krävs att den urholkning av inflationsskyddet som socialdemokraterna ensidigt genomfört under reformperioden först måste undanröjas och att målsättningen i reformarbetet därmed upprätthålls.

Socialdemokratiens förändring av inkomstskattereformen innebär att enbart i skiktet 18–21 basenheter statlig inkomstskatt utgår med mer än 20 %. Enligt utskottets mening skulle en besvärlig marginaleffekt kunna elimineras om skattesatsen i detta skikt återställdes till den ursprungliga.

Enligt utskottets mening är det rimligt att, inom en reformpolitik där de sammantagna marginaleffekterna begränsas, gå vidare med sänkningar av den statliga inkomstskatten.

dels att utskottet under mom. 2 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3172 yrkande 3 och 1984/85:1143 yrkandena 1 och 2, med anledning av motionerna 1984/85:3174 yrkande 4 i motsvarande del, 1984/85:2754 yrkandena 1–3, 1984/85:3175 yrkande 1 och 1984/85:2296 yrkandena 1–3 samt med avslag på propositionen i vad avser lagförslagen 7–9

a) beslutar ansluta sig till en målsättning som innebär att vissa inkomsttagargrupper skall erhålla en sänkt marginaleffekt i skatte- och bidragssystemet om minst 15 % genom förändring av statskatten,

b) hos regeringen begär förslag om återinförande av fullt inflationsskydd vid beskattningen fr. o. m. inkomståret 1986 med utgångspunkt i 1982 års skattereform, dvs. i en basenhet om 8 100 kr.

c) hos regeringen begär förslag snarast om sänkning av den statliga inkomstskatten i enlighet med vad som har anförts ovan.

4. Kjell Johansson (fp) anser

dels att utskottet i fråga om inflationsskyddet och skatteskalen bort anföra följande:

Skattepolitikens utformning är av största intresse för lönebildningen. Löntagarnas intresse knyts rimligen i första hand till utvecklingen av löner efter skatt.

Lägre marginalsatser är ett viktigt medel för att dämpa kraven på nominella löneökningar under de kommande åren. Det är därför angeläget att gå vidare efter 1985 och fortsätta att sänka marginalsatserna. Det är också viktigt att de uppnådda sänkningarna säkerställs genom att skatteskalen ges ett fullständigt inflationsskydd.

Skattekvoten i Sverige, dvs. de totala skatterna och avgifterna som andel av BNP, har ökat från ca 20 % 1950 till ca 50 % i dag. Denna nivå uppnåddes 1977. De omfattande skattehöjningar som regeringen initierat under senare år har lett till att skattetrycket i realiteten åter ökat.

Det torde inte kunna bestridas att marginaleffekterna har starkt snedvridande effekter på samhällsekonomin. För att komma till rätta härmed är det enligt utskottets mening nödvändigt att förändra skattesystemet i riktning mot större proportionalitet. Enligt utskottets mening bör marginalsatserna under perioden 1986–1988 sänkas till högst 50 % upp till inkomster omkring

200 000 kr. (26 basenheter). Samtidigt bör marginals kattetaket sänkas till 70 %.

Utskottet finner det också angeläget att skatteskalen inflationsskyddas. Ett sådant inflationsskydd infördes i slutet av 1970-talet. Den lag som reglerar inflationsskyddet gäller fortfarande. I skatteuppgörelsen 1981/82 mellan (s), (c) och (fp) ingick emellertid att särskilda övergångsregler skulle gälla för åren 1983–1985. Skatteskalen skulle då få ett på förhand bestämt "inflationsskydd" på i genomsnitt 5,5 %. I uppgörelsen låg också ett åtagande från partiernas sida att medverka till en prisstabiliseringspolitik som höll prisstegringarna nere kring denna nivå så att inflationsskyddet blev effektivt.

Efter 1982 års devalvering har regeringen ensidigt justerat skattereformen *dels* genom att införa en avdragsrätt för fackliga medlemsavgifter, *dels* genom att för inkomståren 1984 och 1985 ytterligare sänka inflationsskyddet till 4,1 resp. 2,8 %. Dessutom har en puckel lagts in i inkomstsiktet mellan ca 140 000 kr. och ca 165 000 kr. I detta skikt har alltså skett en marginals kateskärpning i förhållande till 1982 års beslut. För inkomståret 1986 har det inflationsskydd som eljest automatiskt skulle ha gällt redan upphävts. Och av förslaget i propositionen torde man kunna dra slutsatsen att regeringen nu bestämt sig för att slutgiltigt avskaffa inflationsskyddet i skatteskalen. Detta kan inte accepteras. Enligt utskottets mening är det orimligt att inflationen skall tillåtas att automatiskt skärpa skattetrycket, och utskottet tillstyrker därför att inflationsskyddet av skatteskalen omedelbart återinförs.

Sammanfattningsvis förordar utskottet att basenheten för inkomståret fastställs på grundval av inflationen mellan augusti 1984 och augusti 1985 och att skatteskalen även fortsättningsvis ges ett sådant inflationsskydd. I ett senare skede bör marginals katterna successivt sänkas till 40 % för nästan alla heltidsarbetande och marginals kattetaket begränsas till 60 %.

Utskottets ställningstagande innebär bifall till motionerna 3175 och 2296 såvitt nu är i fråga. Motionerna 3172, 3174, 1143 och 2754 får i motsvarande delar anses vara i huvudsak tillgodosedda.

dels att utskottet under mom. 2 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:3175 yrkande 1 och 1984/85:2296 yrkandena 1–3, med anledning av motionerna 1984/85:3174 yrkande 4 i motsvarande del, 1984/85:2754 yrkandena 1–3, 1984/85:3172 yrkande 3 och 1984/85:1143 yrkandena 1 och 2 samt med avslag på propositionen i vad avser lagförslagen 7–9 a) godkänner de riktlinjer för skattepolitiken på lång sikt som har angivits ovan, b) hos regeringen begär förslag om marginals katesänkningar och inflationsskydd fr. o. m. inkomståret 1986 i enlighet med vad som har anförts ovan.

Schablonavdraget i tjänst m. m. (mom. 3 och mom. 52 i motsvarande del) såvitt avser omedelbara lagändringar

5. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c) förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 59 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "sådana resor" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening talar rättviseskäl med betydande styrka mot att schablonavdraget i tjänst ges den utformning det har i propositionen. Den föreslagna schablonen gynnar dem som har nära till arbetet eller tillgång till billiga allmänna kommunikationsmedel på bekostnad av egenföretagare, långpendlare och glesbygdsbor. Eninkomstfamiljerna missgynnas i förhållande till dem som har två inkomster, vilket är särskilt anmärkningsvärt om man tänker på att det blir allt vanligare med en enda inkomst ju fler barn det finns i en familj.

En inkomsttagare som reser till och från arbetet med allmänna kommunikationer och i övrigt inte har några större avdrag än det nuvarande schablonbeloppet på 1 000 kr. får genom förslaget i propositionen en ökning av avdragsbeloppet på ca 1 200 kr., vilket — med 50 % marginalskaft — motsvarar en skattelättnad på 600 kr. Att indexregleringen avskaffas motsvarar emellertid för många heltidsarbetande en skattehöjning på ett mycket större belopp. Höjningen av schablonavdraget innebär, tillsammans med att inflationsskyddet avskaffas, att den som redan har höga kostnader för sitt arbete får skärpt skatt medan den som inte har högre kostnader möjligen får en viss skattesänkning. Det strider mot skatteförmågeprincipen. En sänkning av marginalskafterna och en indexreglering av skatteskalen är enligt utskottets mening därför en angelägnare reform sett ur skattebetalarnas synvinkel än en ytterligare höjning av schablonavdraget i tjänst. Utskottet hänvisar i sammanhanget till vad utskottet tidigare anfört i fråga om skatteskalen och inflationsskyddet.

Med det anförda tillstyrker utskottet yrkandet i partimotionerna från (m), (c) och (fp) om avslag på propositionen i denna del.

dels att i andra stycket på s. 60 avsnittet "partimotionerna 3172, 3174 och 3175 såvitt nu är i fråga liksom" utgår

dels att utskottet under mom. 3 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med anledning av motionerna 1984/85:3174 yrkande 1 i motsvarande del, 1984/85:3172 yrkande 1 i motsvarande del och 1984/85:3175 yrkande 2 avslår motion 1983/84:946 och det i propositionen framlagda förslaget rörande ändring i 33 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och anvisningarna till samma paragraf.

Schablonavdraget i tjänst m. m. (mom. 3) i övrigt**6. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser**

dels att utskottet i fråga om yrkande 4 i motion 3172 bort anföra följande:

När det gäller uppdelning av de nuvarande avdragen i inkomstslaget tjänst är det rimligt att jämställa reseavdraget med övriga avdrag för intäkternas förvärvande och slopa den nuvarande "självriskan" om 1 000 kr. när det gäller kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen.

dels att utskottet under mom. 3 i denna del bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3172 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i fråga om avdraget för resor till och från arbetet.

Avgiftsfritt bottenbelopp för egenföretagare. (mom. 6)**7. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser**

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 60 som börjar med "Utskottet behandlade" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Enligt skatteutskottets mening är det av rättviseskäl angeläget att egenföretagare erhåller ett fribelopp vid beräkning av egenavgiften. Utskottet tillstyrker därför motionärernas yrkande att ett sådant fribelopp införs. För att åstadkomma jämställdhet mellan egenföretagare och löntagare bör fribeloppet beräknas till 2 % av ett avgiftsunderlag om högst 50 000 kr., dvs. till högst 1 000 kr.

dels att utskottet under mom. 6 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:655 yrkande 5 hos regeringen begär förslag om ett fribelopp för egenföretagare i enlighet med vad utskottet anfört.

Sparavdraget (mom. 7 och 52 i motsvarande del)**8. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser**

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 61 som börjar med "Enligt utskottet" och slutar med "gällande diskonto" bort ha följande lydelse:

Höjningen av sparavdraget från 800 kr. till 1 600 kr. innebär en välbehövlig stimulans till ökat sparande och är därför välmotiverat från ekonomisk-politiska utgångspunkter. Om man verkligen vill förbättra hushållssparandet bör man emellertid enligt utskottets mening avstå från att individualisera avdraget. Utskottet vill särskilt erinra om att flera remissinstanser motsatte sig skatteförenklingskommitténs förslag att individualisera avdraget och att många också förordade en uppräknings av avdragsbeloppet.

Med hänsyn till det anförda och då det nuvarande sparavdraget har tillämpats sedan 1976 års taxering finns det enligt utskottets mening anledning att även i fortsättningen låta en make tillgodogöra sig andra makens outnyttjade sparavdrag. En sådan utvidgning av avdragsrätten torde kunna ske utan att taxeringsarbetet nämnvärt kompliceras.

Med det anförda tillstyrker utskottet motion 3172 i denna del. Utskottet är däremot inte berett att medverka vare sig till en indexreglering av sparavdraget eller till att avdraget kontinuerligt anpassas till gällande diskonto, varför utskottet avstyrker motion 3170 i denna del.

dels att utskottet under mom. 7 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3172 yrkande 1 i denna del och med anledning av propositionen i denna del och motion 1984/85:378 samt med avslag på motion 1984/85:1596 beslutar att make och i beskattningshänseende därmed jämställd skall ha rätt att tillgodogöra sig andra makens outnyttjade sparavdrag och att följaktligen 39 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370) skall ha sin nuvarande lydelse med den ändringen att talet 800 ersätts med talet 1 600 och talet 1 600 med talet 3 200.

Överflyttning av ränteavdraget i inkomstslaget tjänst till inkomstslaget kapital (mom. 8 och 52 i motsvarande del)

9. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 61 som börjar med "Redan i" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

En överflyttning av avdraget för räntekostnader i inkomstslaget tjänst till inkomstslaget kapital kan innebära en skatteskärpning genom att sparavdraget påverkas. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka motion 3174 i denna del.

dels att utskottet under mom. 8 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3174 yrkande 1 i denna del beslutar att räntekostnader hänförliga till inkomstslaget tjänst även i fortsättningen skall tillgodoföras den skattskyldige i förvärvskällan tjänst och att riksdagen följaktligen avlår det i propositionen framlagda förslaget rörande ändring i 33 § 1 mom. och 39 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370).

Schablonavdrag för äldre aktier (mom. 10 och 52 i motsvarande del)

10. Knut Wachtmeister (m), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp) och Ewy Möller (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 62 som börjar med "Av propositionen" och slutar med "behandlade motionsyrkanden" bort ha följande lydelse:

Den minskning från 3000 kr. till 2000 kr. av schablonavdraget vid försäljning av äldre aktier som föreslås i propositionen innebär en klar försämring för många aktiesparare. Med nuvarande regler kan försäljning ske för ett belopp om 10 000 kr. utan att skatt behöver erläggas. Med förslaget i propositionen minskas detta belopp till 6 667 kr. vilket kan väntas medföra en inlåsning på aktiemarknaden och ytterligare försämringar för det enskilda aktiesparandet. Avdraget bör enligt utskottets mening därför behållas på nuvarande nivå 3000 kr. även efter individualisering. Härför talar också inte minst det förhållandet att genom en skärpning av realisationsvinstreglerna år 1983 anskaffningskostnaden för äldre aktier vid schablonmässig beskattning sänktes från tidigare 50 % till 25 % av försäljningspriset.

Med det anförda tillstyrker utskottet bifall till motionerna 3174 och 3175 i denna del. Härigenom är också motion 686 tillgodosedd i denna del. Också motion 2182 får anses besvarad genom vad utskottet anför. Någon särskild åtgärd med anledning av denna motion finner utskottet inte påkallad.

dels att utskottet under mom. 10 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:686 yrkande 2, 1984/85:3174 yrkandena 2 och 3 samt 1984/85:3175 yrkande 4 och med anledning av propositionen i denna del beslutar att schablonavdraget vid försäljning av aktier som innehafts två år eller mer även i fortsättningen skall utgöra 3 000 kr. och att riksdagen således antar det i propositionen framlagda förslaget rörande ändring i 35 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370) med den ändringen att i andra stycket talet 2 000 ersätts med talet 3 000.

Pensionsgrundande inkomst (mom. 12 och 52 i motsvarande del)

11. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att första stycket av utskottets yttrande på s. 63 bort ha följande lydelse:

Utskottet har tidigare tillstyrkt motionsyrkanden om avslag på propositionen såvitt avser uppräknig av schablonavdraget i tjänst från 1 000 till 3 000 kr. Med hänsyn härtill tillstyrker utskottet också motion 3174 yrkande 1 i motsvarande del.

dels att utskottet under mom. 12 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3174 yrkande 1 i denna del avslår det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Uppgiftsskyldighet för kreditinstitut m. fl. (mom. 13 och 52 i motsvarande del)

12. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 63 med "Det förenklade" och slutar på s. 64 med "detta yrkande" bort ha följande lydelse:

Utskottet har tidigare förordat att ett förenklat deklarationssystem införs i en annan ordning än som föreslås i propositionen och utan så omfattande kontrollmoment som aktualiserats av regeringen. Skulle riksdagen likväl finna att ett nytt system bör genomföras redan nu, bör uppgiftslämnandet emellertid begränsas.

Den i propositionen föreslagna uppgiftsskyldigheten för kreditinstitut omfattar samtliga banker, postgirot, fondkommissionsbolag, bankirer, bankirföretag, finansbolag, finansieringsföretag, försäkringsföretag, jordbrukets organisationer, kooperativa företag, riksgäldskontoret, VPC m. fl. Uppgiftslämnandet kommer att helt baseras på personnumret.

Utskottet kan inte dela finansministerns uppfattning att det inte skulle innebära något otillbörligt från integritetssynpunkt att man tar ADB-tekniken till hjälp vid skattekontrollerna. Dataregistren kan nämligen komma att användas till annat än som ett hjälpmedel i det förenklade deklarationsförfarandet. Förslaget i propositionen måste mot den bakgrunden anses innebära en så omfattande uppluckring av banksekretessen att det av integritetsskäl bör avvisas.

Regeringen har nyligen tillkallat en parlamentarisk kommitté för att utreda användningen av personnummer i samhället. Det är mot den bakgrunden anmärkningsvärt och oroande att regeringen framlägger ett förslag som förutsätter en kraftig ökning av användningen av personnummer. Regeringsförslaget innebär bl. a. att Konsum, HSB, OK och andra som förvaltar pengar utan att ha använt personnummer kommer att tvingas göra det.

Kontroll av medborgare som bygger på datasamkörningar bör av principiella skäl avvisas och användningen av personnummer som underlättar datasamkörningar av personregister begränsas.

Enligt utskottets mening får effektivitets- och förenklingskrav inte bilda utgångspunkt för åtgärder som urholkar integritetsskyddet. Tvärtom måste den enskildes krav på integritet och sekretess vara styrande för lagstiftningen och myndigheternas praktiska hantering av olika dataregister. Bland så många konton det här är fråga om – drygt 15 miljoner – av vilka många saknar personnummer kommer, liksom vid VPC-rapportering om aktieinnehavet, vid årsskiftena med nödvändighet att uppstå en mängd fel. Många av de aktieförsäljningar och aktieköp som sker vid ett årsskifte kommer t. ex. inte att hinna registreras. Problem kan vidare uppkomma när makar har gemensamt bankkonto eller när någon förvaltar föreningsmedel. Förutom svårigheten att vinna rättelse kommer detta att medföra att de som omfattas

av de nya reglerna nog måste kontrollera uppgifter från banker, kreditinstitut m. fl. Härigenom minskar enkelheten i deklarationsförfarandet.

Med det anförda tillstyrker utskottet yrkandet i motion 3174 om avslag på propositionen såvitt avser den utvidgade uppgiftsskyldigheten för kreditinstitut m. fl. Genom utskottets ställningstagande är motion 3172 tillgodosedd i denna del. Motion 3175 avstyrks såvitt nu är i fråga.

dels att utskottet under mom. 13 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:3174 yrkande 1 i denna del och 1984/85:3172 yrkande 2 i denna del avslår motion 1984/85:3175 yrkande 8 och det i propositionen framlagda förslaget avseende 37 § 8 mom. taxeringslagen (1956:623).

13. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar i första stycket på s. 64 med "Utskottet avstyrker" och slutar på samma sida med "detta yrkande" bort ha följande lydelse:

Trots sin principiella inställning till frågan om uppgiftslämnande finner utskottet det mindre lämpligt att nu fatta beslut i enlighet med förslaget i propositionen. Anledningen härtill är att regeringen nyligen tillkallat en parlamentariskt förankrad kommitté med uppgift att pröva integritetsfrågor m. m. i samband med användningen av personnummer i ADB-systemet. Utskottet anser det viktigt att man genom en sådan utredning kan utforma precisa regler för när personnummer får och inte får användas. I det sammanhanget bör också prövas om det är möjligt och rimligt att dra en absolut gräns vid sådana frågor som rör den enskildes förhållande till myndigheter i skatte- och bidragshänseende.

I avvaktan på resultatet av den nya utredningens arbete anser utskottet att nu gällande regler i fråga om uppgiftsskyldighet bör bibehållas och att således propositionen i denna del bör avslås. Härigenom är motion 3174 såvitt nu är i fråga tills vidare tillgodosedd. Motion 3175 avstyrks däremot såvitt gäller den nu behandlade frågan.

dels att utskottet under mom. 13 och 52 i motsvarande del bort hemställa att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:3172 yrkande 2 i denna del och 1984/85:3174 yrkande 1 i denna del avslår motion 1984/85:3175 yrkande 8 och det i propositionen framlagda förslaget avseende 37 § 8 mom. taxeringslagen (1956:623).

14. Kjell Johansson (fp) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 64 som börjar med "Genom vad" och slutar med "detta yrkande" bort ha följande lydelse:

Av det anförda framgår att enligt utskottets uppfattning kontrolluppgift bör kunna lämnas på inkomster av kapital lika väl som på arbetsinkomster. I likhet med motionärerna bakom motion 3175 anser utskottet att en undre

gräns bör gälla i fråga om det belopp för vilket kontrolluppgift skall lämnas. Denna gräns bör som motionärerna framhåller sättas vid 500 kr. Förslag härom bör föreläggas riksdagen.

dels att utskottet under mom. 13 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1984/85:3175 yrkande 8 och propositionen i denna del samt med avslag på motionerna 1984/85:3174 yrkande 1 i motsvarande del och 1984/85:3172 yrkande 2 i motsvarande del hos regeringen begär förslag av innebörd att fr. o. m. 1989 års taxering kontrolluppgift för gottskriven eller utbetald ränta skall lämnas bara om räntan uppgår till minst 500 kr.

Uppgifter om socialförsäkringsavgifter (mom. 16)

15. Kjell Johansson (fp) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 64 som börjar med "Ett yrkande" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner vad motionärerna anfört värt beaktande. Med den komplettering av uppgiftsbestämmelserna som motionärerna förordar kan inkomsttagarna direkt se hur stor preliminärskatt och hur stora indirekta avgifter som betalats in för honom. Detta måste anses vara till fördel i ett förenklat deklarationsförfarande där inkomsttagaren inte har samma anledning göra egna beräkningar av inkomster, skatter och avgifter. Utskottet tillstyrker därför motionen i denna del, vilket innebär att staten som arbetsgivare bör införa denna information på de anställdas lönebesked.

dels att utskottet under mom. 16 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3175 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i fråga om uppgifter om socialförsäkringsavgifter.

Straffskalan i 120 § TL (mom. 17 och 52 i motsvarande del)

16. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 66 som börjar med "Enligt utskottets" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening är fängelse knappast en rimlig sanktion för åsidosättande av skyldighet att lämna uppgifter till ledning för annans taxering. Utskottet tillstyrker därför partimotionerna i denna del.

dels att utskottet under mom. 17 och 52 i motsvarande del bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:3172 yrkande 2 i

denna del, 1984/85:3174 yrkande 1 i denna del och 1984/85:3175 yrkande 5 avslår det i propositionen framlagda förslaget rörande ändring i 120 § taxeringslagen (1956:623).

Samtaxering m. m. (mom. 20)

17. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 67 med "Utskottet har" och slutar på s. 68 med "denna del" bort ha följande lydelse:

Som en princip i skattesystemet gäller sedan länge att beskattningen sker individuellt. Att denna princip ännu inte har genomförts fullt ut är beklagligt och medför en rad problem för de skattskyldiga. Enligt utskottets mening är det från rättvisesynpunkt otillfredsställande att makars förmögenhet sambeskattas, och efter de senaste skärpningarna av förmögenhetsskatten drabbas gifta personer eller samboende med barn även om de har en relativt liten förmögenhet. Det skattebortfall som kan bli följden av att sambeskattningen av makars förmögenhet slopas torde vara helt försumbar i statsbudgeten. Denna sambeskattning bör därför slopas. Motsvarande invändningar gäller i viss utsträckning också sambeskattningen av föräldrar och barn i förmögenhetshänseende.

När det gäller B-inkomster gör sig nackdelarna med den nuvarande sambeskattningen gällande i hög grad. Denna sambeskattning, som numera sker endast vid beräkning av tilläggsbelopp vid taxeringen till statlig inkomstskatt, är tekniskt komplicerad och medför i många fall en orimlig skattebelastning jämfört med vad som gäller för ensamstående. Reglerna medför också att äktenskapet såsom samlevnadsform och samboende personer som får barn missgynnas vid beskattningen. Regler med denna innbörd bör inte accepteras i ett modernt samhälle.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet kraven i de aktuella motionerna om utredning och förslag rörande en individuell beskattning av arbetsinkomster och förmögenhet.

dels att utskottet under mom. 20 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:681 i denna del, 1984/85:686 yrkande 5 i denna del, 1984/85:1624, 1984/85:2173, 1984/85:2376, 1984/85:2754 yrkandena 7 och 12 samt med anledning av motion 1984/85:3175 yrkande 3 hos regeringen begär utredning och förslag om en individuell beskattning av B-inkomster och förmögenhet.

Fosterbarns förmögenhet (mom. 21)

18. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 68 som börjar med "Vad angår" och slutar med "och 2361" bort ha följande lydelse:

Den omständigheten att fosterföräldrars och fosterbarns förmögenheter skall sambeskattas kan leda till att personer som inte har egen beskattningsbar förmögenhet blir skattskyldiga till förmögenhetsskatt. Detta kan inte anses tillfredsställande, bl. a. eftersom fosterföräldrar – i motsats till biologiska föräldrar – inte får disponera över fosterbarns förmögenhet. Sambeskattningen är i detta fall särskilt olycklig, eftersom den kan försvåra ensamstående barns möjligheter att få fosterföräldrar. Utskottet tillstyrker således att sambeskattningen slopas. Regeringen bör så snart som möjligt återkomma med förslag i ärendet. Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna.

dels att utskottet under mom. 21 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:681 i denna del, 1984/85:832 och 1984/85:2361 samt med anledning av motion 1984/85:686 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i fråga om sambeskattningen av fosterföräldrars och fosterbarns förmögenhet.

Inkomstuppdelning mellan makar i näringsverksamhet (mom. 22)

19. Knut Wachtmeister (m), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp) och Ewy Möller (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 68 som börjar med "Den s. k." och slutar med "(yrkande 3)" bort ha följande lydelse:

De begränsade möjligheterna till uppdelning mellan makar av inkomster från ett fåmansföretag kan leda till en sammanlagd skattebelastning för makarna som från rättvisesynpunkt måste anses oacceptabel. Redan 1970 infördes individuell beskattning av makar. Några sambeskattas uteslutande B-inkomster och endast till den del de överstiger 5 000 kr. Enligt utskottets mening saknas anledning att sambeskatta inkomster av eget arbete. Utskottet anser därför i likhet med motionärerna bakom motion 686 att begränsningsregeln bör upphävas. Utskottet tillstyrker följaktligen motionen i denna del. Förslag om de författningsändringar som föranleds härav bör så snart som möjligt föreläggas riksdagen. Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna.

dels att utskottet under mom. 22 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1984/85:686 yrkande 3 som sin

mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i fråga om inkomstuppdelning mellan makar i näringsverksamhet.

Inkomst av fastighetsförvaltning (mom. 23)

20. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 68 som börjar med "Inkomst av" och slutar med "(yrkande 4)" bort ha följande lydelse:

Inkomst av annan fastighet är för närvarande att anse som B-inkomst. Denna regel gäller utan undantag. Sådan inkomst kan således aldrig särbeskattas eller utgöra underlag för sociala förmåner. Utskottet delar den i motion 686 framförda uppfattningen att det är naturligt att – på samma sätt som gäller i fråga om jordbruksfastighet och rörelse – hänföra inkomst av annan fastighet till A-inkomst i de fall inkomsten härrör från verkligt arbete med fastigheten. Ett förslag av denna innebörd bör snarast föreläggas riksdagen. Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna.

dels att utskottet under mom. 23 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1984/85:686 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i fråga om inkomst av annan fastighet i det fall ägaren eller hans/hennes make deltagit i fastighetens skötsel i inte blott ringa omfattning.

Skattelättnader för barnfamiljer (skattereduktion eller grundavdrag – mom. 27)

21. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att utskottet i fråga om skattelättnader för barnfamiljer bort anföra följande:

Vid beskattningen måste beaktas att familjer med olika antal barn har olika förmåga att betala skatt. Inkomstskattereglerna bör därför – vilket framhålls i motion 2689 som innehåller motiveringen för yrkandet i motion 2690 – innehålla bestämmelser om ett avdrag för varje barn. Därmed sker beskattningen med hänsyn till familjernas försörjningsbörda. Frågan är då i vad mån avdraget bör utformas som ett avdrag vid beskattningen eller som en skattereduktion. Därvid kan konstateras att en skattereduktion, som motsvarar en rimlig kompensation för barnkostnader – om den finansieras inom ramen för den statliga beskattningen – skulle leda till en skärpning av den statliga inkomstskatten och av marginalskatterna. Med hänsyn härtill och då det långsiktiga målet bör vara att avskaffa den statliga inkomstskatten utom för de allra högsta inkomsterna bör hänsyn till barnfamiljernas försörjningsbörda tas inom ramen för den kommunala beskattningen.

Det i motionerna 2690 och 2754 föreslagna grundavdraget om 15 000 kr. per barn finner utskottet vara förenat med uppenbara fördelar och väl avvägt. Utskottet tillstyrker därför motionerna i denna del.

Som motionärerna framhåller bör avdragsrätten även omfatta hemmavarande barn mellan 18 och 20 år. Skattebortfallet för kommunerna bör motverkas genom att det nu utgående kommunala grundavdraget minskas med 4 500 kr. Den skattechöjning som härvid uppkommer kompenseras för flertalet inkomsttagare genom de sänkningar av den statliga inkomstskatten som utskottet tidigare tillstyrkt. Pensionärer med låga inkomster och studerande som arbetar för att finansiera studier kompenseras särskilt.

dels att utskottet under mom. 27 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:2690 yrkande 1 och 1984/85:2754 yrkande 4 samt med anledning av motionerna 1984/85:1140 yrkande 1 och 1143 yrkande 5 hos regeringen begär förslag om grundavdrag för barn vid taxeringen till kommunal inkomstskatt i enlighet med vad som anförts i motion 1984/85:2689.

22. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser

dels att utskottet i fråga om skattelättnader för barnfamiljer bort anföra följande:

En grundläggande princip inom svensk skatterätt är att skatt skall utgå efter förmåga. Den svenska familjebeskattningen tar inte tillräcklig hänsyn till försörjningsbördan eller antalet inkomster i en familj.

I likhet med motionärerna bakom motionerna 1140 och 1143 anser utskottet det vara en rättvisefråga att återställa värdet av skattereduktionen, som varit beloppsmässigt oförändrad sedan 1970-talets början, till den ursprungliga nivån. Det innebär en höjning från 1 800 kr. till ca 6 000 kr. I en första etapp – fr. o. m. 1987 års taxering – bör skattereduktionen höjas till 4 000 kr. Förslag härom bör föreläggas riksdagen. Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna.

dels att utskottet under mom. 27 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motionerna 1984/85:1140 yrkande 1 och 1984/85:1143 yrkande 5, 1984/85:2690 yrkande 1 och 1984/85:2754 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i fråga om skattereduktion för ensamstående och barnfamiljer med hemmamekaniker.

Kostnader för barntillsyn (mom. 28)

23. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att utskottet i fråga om kostnader för barntillsyn bort anföra följande:
Motiveringen för yrkandet i motion 2690 återfinns i motion 2689. De

synpunkter som i denna motion framförs till stöd för motionärernas krav på avdrag för nödvändiga och styrkta kostnader för barntillsyn finner utskottet värda beaktande. Utskottet anser således att det finns skäl betrakta sådana kostnader som en utgift för intäkternas förvärvande på samma sätt som exempelvis resor till och från arbetet.

Med en avdragsrätt vid taxeringen skulle dessutom kunna vinnas den fördelen att en förvärvsarbetande förälder kunde betala mer än som nu är möjligt för enskild barnomsorg eller motsvarande högre avgift till den kommunala barnomsorgen. Detta i sin tur skulle minska behovet av stöd till den kommunala barnomsorgen.

På dessa och övriga av motionärerna anförda skäl anser utskottet sig böra tillstyrka utredningsyrkandet i motion 2690 om avdrag för barntillsyn.

dels att utskottet under mom. 28 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2690 yrkande 2 hos regeringen begär skyndsamt utredning och förslag om avdragsrätt upp till en viss nivå för nödvändiga och styrkta kostnader för barntillsyn.

Kostnadsersättning för dagmamma (mom. 29)

24. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 70 som börjar med "I riksskatteverkets" och slutar med "motion 1140" bort ha följande lydelse:

Som motionärerna bakom motion 1140 (jfr 1138) framhåller torde man inte ens med ett utvecklat statsbidragssystem kunna nå all barnomsorg med statsbidrag. Det finns enligt utskottets mening därför skäl som talar för att man vid taxeringen och vid beräkning av arbetsgivaravgifter bör betrakta ersättning till privat dagmamma eller motsvarande som kostnadsersättning till den del som inte överstiger 6 000 kr. per barn. Härigenom skulle man få en skattesituation som är rimlig för den enskilde. Detta kan i sin tur positivt påverka barnomsorgen. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka motion 1140 i denna del. Förslag i ämnet bör så snart som möjligt föreläggas riksdagen.

dels att utskottet under mom. 29 bort hemställa

att riksdagen med anledning av motion 1984/85:1140 yrkande 2 hos regeringen begär förslag om att ersättning om högst 6 000 kr. per barn till privat dagmamma skall betraktas som kostnadsersättning.

Vårdbidrag (mom. 33)

25. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 71 som börjar med "Att vårdbidraget" och slutar med "och 2384" bort ha följande lydelse:

Utskottet har förståelse för de i motionerna framförda synpunkterna. Som förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m) framhåller i motion 2384 torde visst förvärvsarbete ofta vara en förutsättning för att gravt handikappade barns föräldrar psykiskt skall orka med att själva ta hand om barnen. Det måste därför anses vara ett rimligt krav att de under tid då de förvärvsarbetar har möjlighet att överlämna en del av vårdbidraget som lön till en ersättare utan att först beskattas för detta. Med hänsyn härtill och då inte alla handikappade barn kan erhålla vård i den kommunala barnomsorgen måste det enligt utskottets mening anses angeläget från rättvisesynpunkt att utgifter för vård och tillsyn av de handikappade barnen blir avdragsgilla från vårdbidraget i de fall föräldrarna förvärvsarbetar. Utskottet tillstyrker därför bifall till motion 2384. Genom utskottets ställningstagande får motion 1154 anses tillgodosedd. Vad särskilt angår den i motion 2373 aktualiserade frågan om familjevårdsersättning anser utskottet i likhet med motionären att det är orimligt att omkostnader i samband med vården inte kan skattemässigt kompenseras till den del kostnaderna överstiger ersättningen. Utskottet tillstyrker därför yrkandet i motionen att ersättning för familjevård skall utgöra icke skattepliktig intäkt men att avdrag för styrkta kostnader i samband med vården skall kunna medges även till den del de överstiger ersättningsbeloppet.

dels att utskottet under mom. 33 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2384 och med anledning av motion 1984/85:1154 hos regeringen begär skyndsam lagändring innebärande att den del av vårdbidraget för handikappat barn som används för att bekosta en ersättare undantas från beskattning.

Familjevårdsersättning (mom. 34)

26. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser – med åberopande av motiveringen i reservation 25 – att riksdagen under mom. 34 bort hemställa:

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2373 hos regeringen begär förslag till ändrade regler för beskattning av familjevårdsersättning i enlighet med vad utskottet anför.

Barnpension (mom. 35)

27. Stig Josefson (c), Kjell Johansson (fp) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 72 som börjar med "Pensionskommittén fann" och slutar med "och 2382" bort ha följande lydelse:

Nuvarande beskattningsregler är från rättvisesynpunkt inte tillfredsställande. Det kan inte anses rimligt att två barn med samma inkomst av feriearbete skall behandlas olika i skattehänseende beroende på om ett av dem förlorat en eller båda föräldrarna. Enligt utskottets mening bör den i motionen påtalade orättvisan undanröjas.

Redan 1972 års skatteutredning uttalade att samma skatteregler borde gälla vare sig samhället trädde in genom bidragsförskott eller genom barnpension och att likställdhet i beskattningshänseende kunde åstadkommas genom att man undantog pensionförmåner till barn från beskattning.

Med hänsyn inte minst till den tid som förflutit från det att skatteutredningen lämnade sitt betänkande är det enligt utskottets mening anmärkningsvärt att regeringen ännu inte ansett det lämpligt att föreslå någon lösning på det i motionerna aktualiserade problemet.

Med det anförda tillstyrker utskottet att frågan om barnpensionens skattemässiga behandling blir föremål för skyndsam översyn och att förslag i ämnet så snart som möjligt föreläggs riksdagen. Vad utskottet anför bör ges regeringen till känna.

dels att utskottet under mom. 35 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:294 samt med anledning av motionerna 1984/85:1234 och 1984/85:2382 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför i fråga om beskattningen av barnpension.

Underskottsavdrag (mom. 36)

28. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 73 som börjar med "Utskottet har vid" och slutar med "och 6" bort ha följande lydelse:

Den begränsning av rätten till underskottsavdrag som beslutades i samband med 1982 års skattereform och som träder i full tillämpning fr. o. m. 1986 års taxering strider mot grundläggande principer i det svenska skattesystemet. Avdragsbegränsningen mötte också mycket stark kritik av nästan samtliga instanser vid remissbehandlingen av det ursprungliga förslaget till skatteomläggning.

Utvecklingen efter 1982 visar att avdragsbegränsningen haft negativa effekter i flera avseenden. Den har lett till prisfall på småhusmarknaden, vilket medfört att många småhusägare förlorat hela eller delar av sitt i fastigheten nedlagda kapital. Den missgynnar personer som har sin verksamhet i olika förvärvskällor mellan vilka kvittning ej kan ske och motverkar härigenom produktivt företagande. Den leder också till följd av sin konstruktion till ett ökat krångel vid deklarations- och taxeringsarbetet och motverkar således strävandena efter större enkelhet i detta arbete.

Med det anförda tillstyrker utskottet motion 2754 såvitt nu är i fråga. I likhet med motionärerna bakom denna motion anser utskottet att det finns skäl att motverka otillbörliga underskottsavdrag vid taxeringen. Utskottet biträder därför yrkandet i motionen om att det utredningsarbete som tidigare pågick inom underskottsavdragskommittén återupptas. Vad utskottet anför bör ges regeringen till känna.

Någon anledning att ytterligare begränsa underskottsavdragen finns enligt utskottets mening inte, varför utskottet avstyrker motion 2386.

dels att utskottet under mom. 36 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2754 yrkande 5 och med avslag på motion 1984/85:2386 hos regeringen begär förslag om att begränsningen av underskottsavdragens skattemässiga värde successivt avvecklas fr. o. m. inkomståret 1986.

Utredning om otillbörliga underskottsavdrag (mom. 37)

29. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser – under åberopande av motiveringen i reservation 28 – att utskottet under mom. 37 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2754 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför i fråga om utredning om otillbörliga underskottsavdrag.

Räntetillägg för ränteförmånliga lån m. m. (mom. 38 och 39)

30. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 73 med "Vid sin" och slutar på s. 74 med "motion 2367" bort ha följande lydelse:

Av en delrapport upprättad av RSV i oktober 1984 framgår att en mycket betydande del av de räntetillägg som gällt lån mot låg eller ingen ränta avsett skattskyldiga med inkomster under brytpunkten. Dessa skall inte beskattas för räntetillägg men eftersom underlag för tilläggsbelopp enligt gällande bestämmelser skall fastställas för i princip alla skattskyldiga belastar också deras räntetillägg skatteadministrationen. I övrigt utvisar RSV:s delrapport att antalet skattskyldiga, som påförts räntetillägg för lån utan eller mot låg ränta, enligt en undersökning genomförd per den 28 september 1984 uppgick till endast 149 000, att lånen i allmänhet avsett obetydliga belopp och att den uträknade skatten från räntetilläggen, då 1982 års skattereform är fullt genomförd 1985 (1986 års taxering), kan beräknas till ungefär 9,8 milj. kr. Bestämmelserna om räntetillägg för lån mot låg eller ingen ränta står således inte i någon rimlig proportion till beskattningsresultatet.

RSV, som redovisade alternativa förslag till lösningar, ansåg att man i

första hand borde avstå från att beskatta förmån av räntefria eller lågförräntade lån. Det skattebortfall som en avveckling av ränteförmånsbeskattningen kommer att medföra torde även på sikt vara mycket marginellt och detsamma gäller också de skattelättnader som en sådan avveckling i enstaka fall kan innebära. Genom en avveckling av räntetilläggen för ränteförmånliga lån kan man ytterligare förenkla deklara- och taxeringsförfarandet och man undanröjer också den orättvisa i dagens system som innebär att man kan påföras tilläggsbelopp för ränteförmånligt lån även om räntan vid marknadsmässig nivå hade kunnat kvittas mot överskott av kapital.

Även bestämmelserna om räntetillägg för jordbrukares bostäder leder enligt utskottets mening till effekter som från rättvisesynpunkt inte kan accepteras. Bestämmelserna kritiserades också mycket hårt vid remissbehandlingen av de nya reglerna, bl. a. därför att de ansågs sakligt omotiverade.

Som framhålls i motion 1236 kan med den utformning bestämmelserna har även räntekostnader som avser investeringar i jordbruksdriften bli föremål för räntetillägg. Mot bestämmelserna kan också riktas den kritiken att de behandlar jordbrukarens och villaägarens räntekostnader för den egna bostaden olika. Underskottet på en villa motsvaras inte i sin helhet av räntekostnader. I stället är det räntekostnaderna minskade med schablonintäkten som utgör underskottet. Detta är en omständighet som inte alls beaktas när det gäller räntetillägget för jordbrukets bostäder. Även räntetillägget för bostad leder till ett avsevärt merarbete för såväl skattskyldiga som taxeringsmyndigheter.

Om en personbil eller liknande tillgång, som utgör inventarium i enskild näringsverksamhet, används privat sker i allmänhet en uppdelning av kostnaderna mellan den del som avser den skattskyldiges användning av tillgången för privat bruk och den del som avser utnyttjandet i rörelsen. Oftast tar man då ingen hänsyn till räntekostnaderna, eftersom dessa är under alla förhållanden avdragsgilla antingen i inkomstslaget kapital eller i inkomstslaget rörelse eller jordbruk.

När det gäller bil skall man vid bestämmande av underlag för tilläggsbelopp göra ett schablonmässigt tillägg motsvarande en beräknad räntekostnad för förvärvet av tillgången till den del denna används för privat bruk. Att en schablon av den här arten orättvist drabbar den som inte har någon räntekostnad säger sig självt. Detta i förening med den omständigheten att tillägget måste baseras på mer eller mindre osäkra uppskattningar av privatkörningens omfattning m.m. ger med nödvändighet upphov till åtskilliga skatterättsliga tvister.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet kravet i motion 1236 att räntetilläggen för förmånliga lån slopas. Förslag härom bör så snart som möjligt föreläggas riksdagen. Reglerna om räntetillägg för bostadsbyggnad i rörelse och för bil bör ändras så att de bättre tillgodoser kravet på rättvisa och likformighet i taxeringen.

Genom utskottets ställningstagande får motion 2367 anses vara tillgodosedd i denna del.

dels att utskottet under mom. 38 och 39 bort hemställa

att riksdagen – för det fall att reservation 28 inte bifalls – med bifall till motion 1984/85:1236 yrkandena 3 och 4 och med anledning av motion 1984/85:2367

a) hos regeringen begär skyndsamt förslag om slopande av räntetilläggen för ränteförmånliga lån i enlighet med vad utskottet anfört,

b) hos regeringen begär skyndsamt förslag om ändrade regler för räntetillägg för mangårdsbyggnad i jordbruk och för bil i enlighet med vad utskottet anfört.

31. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 73 med "Vid sin" och slutar på s. 74 med "motion 2367" bort ha följande lydelse:

Med hänsyn till det merarbete som bestämmelserna om räntetillägg för lån mot låg eller ingen ränta inneburit för såväl skattskyldiga och arbetsgivare som skatteförvaltningen samt de högst försumbara skatteintäkter som detta merarbete enligt RSV:s beräkningar kan väntas leda till finns det enligt utskottets mening från administrativa utgångspunkter skäl som talar för att man bör helt avstå från att beakta ränteförmånliga lån vid beskattningen.

Med hänsyn till att frågan huruvida ränteförmån skall ingå i underlaget för arbetsgivaravgifter för närvarande är föremål för utredning och till att ett slopande av ränteförmånsbeskattningen i enskilda fall kan leda till skattelättnader som från rättvisesynpunkt kan ifrågasättas, finns det enligt utskottets mening anledning att, i avvaktan på det slutliga resultatet av skatteförenklingsskommitténs arbete, behålla beskattningen av ränteförmånliga lån. Frigränsen bör emellertid ligga väsentligt högre än för närvarande. En rimlig nivå kan enligt utskottets mening vara 10 000 kr.

I fråga om jordbrukets bostadsbyggnader är det viktigt att notera att reglerna endast påverkar jordbrukarnas taxering om vederbörande har inkomster över brytpunkten. Inkomsterna från räntetilläggen för bostadsbyggnader är också mycket blygsamma, enligt beräkningar av RSV troligen högst hälften av 1,7 milj. kr. Beskattningen bör enligt utskottets mening ifrågakomma endast när räntetilläggen överstiger 10 000 kr. I fråga om räntetilläggen för bil bör gälla samma regler.

Förslag om nya räntetilläggsregler i enlighet med vad utskottet anfört bör så snart som möjligt föreläggas riksdagen. Genom utskottets ställningstagande torde syftet med motion 1236 vara i huvudsak tillgodosett såvitt nu är i fråga.

dels att utskottet under mom. 38 och 39 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2367 och med anledning av motion 1984/85:1236 yrkandena 3 och 4 hos regeringen begär

förslag om ändrade regler i fråga om räntetillägg vid beräkning av tilläggsbelopp i enlighet med vad utskottet anför.

Underlag för räntetillägg för bil (mom. 40)

32. Stig Josefson och Karl-Anders Petersson (båda c) anser

dels att utskottet i fråga om beräkning av räntetillägg för bil bort anföra följande.

Som underlag för räntetillägg för bil skall för närvarande tas upp 80 % av anskaffningsvärdet, och den beräknade räntan skall motsvara riksbankens diskonto vid beskattningsårets ingång + 2 procentenheter. Räntetilläggets storlek är sedan beroende av i vilken omfattning tillgången använts för privat bruk.

En sådan beräkningsmetod anser utskottet orimlig. Det kan inte accepteras att räntetillägg skall utgå för en bil ända till dess den skrotas, till yttermera visso för 80 % av inköpspriset. Räntetillägget bör inte beräknas på något annat än bilens värde efter avskrivningar och den räntesats som skall utgå bör relateras till det vid beskattningsårets ingång gällande diskontot.

Med det anförda tillstyrker utskottet motionen.

dels att utskottet under mom. 40 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:1211 yrkande 2 hos regeringen begär förslag om att räntetillägg för bil eller liknande tillgång som ingår i enskild näringsverksamhet skall beräknas på bilens värde efter avskrivning.

Kvittning mellan makar m. m. (mom. 41)

33. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 73 som börjar med "Utskottet har avstyrkt" och slutar med "och 2" bort ha följande lydelse:

Vid remissbehandlingen av det förslag på vilket 1982 års skattereform bygger riktades särskild kritik mot att bestämmelserna inte gav makar möjlighet att sinsemellan kvitta underskott på annan fastighet mot överskott av kapital. Enligt utskottets mening är det ett rättvisekrav att reglerna är så utformade att de fungerar på samma sätt oavsett vilken av makarna som står för skulderna resp. tillgångarna. Eljest kan effekterna – särskilt för makar som inte har möjlighet att vidta interna transaktioner eller omfördela tillgångar – bli stötande. För undvikande av rättsförluster och/eller transaktioner mellan makarna som har till enda syfte att neutralisera skatteeffekter av angivet slag bör enligt utskottets mening makar ha rätt att kvitta underskott emellan sig.

I princip bör det föreligga rätt att kvitta underskott mot överskott i olika

förvärvskällor. I vart fall bör enligt utskottets mening kvittning medges mellan olika förvärvskällor inom och mellan inkomstlagen rörelse och jordbruk. Förslag i enlighet härmed bör så snart som möjligt föreläggas riksdagen. Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna.

dels att utskottet under mom. 41 bort hemställa

att riksdagen – för det fall att reservation 28 inte bifalls – med bifall till motionerna 1984/85:1236 yrkandena 1 och 2 och motion 1984/85:686 yrkande 5 i denna del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i fråga om kvittningsrätt.

Fackliga stipendier (mom. 47)

34. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 75 som börjar med "Samma synpunkter" och slutar med "motion 1218" bort ha följande lydelse:

Bestämmelserna om skattefrihet för stipendier tillkom uteslutande för att möjliggöra kursdeltagande för sådana anställda som inte har rätt till ledighet för studier med bibehållen lön. Stipendierna är avsedda att täcka inkomstbortfallet efter skatt.

Skattefriheten innebär att en arbetsgivare alltid skall anses ha gett ut ett stipendium som ersättning för utfört arbete eller uppdrag, medan en facklig utgivare av stipendium inte skall anses som arbetsgivare i den meningen att han drar någon nytta av den utbildning som är syftet med stipendiet. Reglerna innebär således ett väsentligt avsteg från allmänt tillämpade principer vid beskattningen. Från rättvisesynpunkt måste också en skatteregel med sådant innehåll anses mycket otillfredsställande.

Utskottet vill erinra om att RSV i samband med lagstiftningens tillkomst riktade mycket allvarlig kritik mot den och uttalade principiella betänkligheter av avsevärd tyngd mot skattefriheten för vissa stipendier. RSV:s invändningar var också av materiell och formell natur.

Utskottet anser att lagstiftningen bör upphävas fr. o. m. inkomståret 1986 och tillstyrker således motionen.

dels att utskottet under mom. 47 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:1218 antar följande

Förslag till**Lag om upphävande av lagen (1983:447) om viss skattefrihet för stipendier enligt 19 § kommunalskattelagen (1928:370)**

Härigenom förskrivs att lagen (1983:447) om viss skattefrihet för stipendier enligt 19 § kommunalskattelagen (1928:370) skall upphöra att gälla den 1 januari 1986. Den upphävda lagen gäller dock alltså i fråga om 1986 och tidigare års taxeringar.

Skattereduktion för aktieutdelning (mom. 50)

35. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 76 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "aktuella yrkandet" bort ha följande lydelse:

Lagstiftningen om skattefrihet för aktieutdelning tillkom bl. a. i det viktiga syftet att skapa gynnsamma förutsättningar särskilt för konkurrensutsatta sektorer av svensk industri. Beslutet att slopa lagstiftningen kort efter dess tillkomst måste, såvitt utskottet kan bedöma, ha rakt motsatt effekt. Skattereduktionen var också avsedd att, i avvaktan på en permanent lösning av frågan hur dubbelbeskattningen i princip kan elimineras, lindra dubbelbeskattningen av aktieutdelningar. Mot den bakgrunden och med hänsyn till att företagens villkor genom olika lagstiftningsåtgärder på skatteområdet under senare år försämrats är det anmärkningsvärt att regeringen med vpk:s hjälp ansett lagstiftningen om skattereduktion för aktieutdelning böra upphävas.

Utskottet tillstyrker med det anförda motion 2296 i denna del.

dels att utskottet under mom. 50 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2296 yrkande 4 anta följande

Förslag till**Lag om skattereduktion för aktieutdelning**

Härigenom föreskrivs följande

1 § Skattereduktion för aktieutdelning medges fysiska personer och dödsbon enligt bestämmelserna i denna lag.

2 § Med aktieutdelning avses i denna lag utdelning i pengar som utgår på

1. aktie i svenskt aktiebolag, om aktien vid den tidpunkt då utdelningen blir tillgänglig för lyftning är inregistrerad vid Stockholms fondbörs,

2. andel i svensk aktiefond, om fonden vid ingången av det år då utdelningen blir tillgänglig för lyftning till minst två tredjedelar består av vid Stockholms fondbörs inregistrerade aktier i svenska aktiebolag.

3 § Aktieutdelning medför rätt till skattereduktion endast om

1. utdelningen utgör intäkt av kapital för den skattskyldige och
2. denne är skattskyldig för utdelningen enligt 53 § kommunalskattelagen (1928:370) och 6 § lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

En delägare i ett handelsbolag eller i ett dödsbo, som i beskattningshänseende behandlas som ett handelsbolag, har inte rätt till skattereduktion för utdelning som har uppburits av bolaget eller boet.

4 § Underlag för beräkning av skattereduktion är summan av de aktieutdelningar som har blivit tillgängliga för lyftning under beskattningsåret, dock högst 7 500 kronor. I fråga om makar gäller att underlaget för den ena maken får överstiga 7 500 kronor i samma mån som den andra makens underlag understiger detta belopp.

Underlaget avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

5 § Skattereduktion för aktieutdelning uppgår till 30 procent av underlaget.

6 § I fråga om skattereduktion för aktieutdelning tillämpas 2 § 4 mom. femte och sjätte styckena uppbördslagen (1953:272). Skattereduktion för aktieutdelning skall tillgodoräknas den skattskyldige före skattereduktion enligt 2 § 4 mom. uppbördslagen.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig att erlägga sjömansskatt och har denna nedsatts enligt 12 § 4 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt på grund av bestämmelserna i denna lag, skall reduktionsbeloppet minskas med det belopp varmed nedsättning har skett.

7 § Bestämmelserna i denna lag om makar tillämpas på skattskyldiga som taxeras med tillämpning av 52 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985 och tillämpas första gången i fråga om utdelning som tas till beskattning vid 1986 års taxering.

Särskilda yttranden**Idrottslig verksamhet (mom. 4)**

1. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), förste vice talman Ingegerd Troedsson (m), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m) och Karl-Anders Petersson (c) anför:

De ersättningar idrottsutövare, domare, tränare och ledare erhåller för sitt arbete är skattepliktig inkomst. Eftersom denna inkomst i de flesta fall är sidoinkomst kommer den att träffas av de höga marginalskatterna. Det innebär att den lilla, ofta symboliska ersättning som erhålls blir mycket högt beskattad.

Den långsiktiga lösningen för att komma till rätta med detta problem är att sänka marginalskatterna för alla typer av inkomster. Detta föreslås också i motioner från alla de borgerliga partierna.

I avvaktan på ytterligare marginalskattesänkningar måste speciella regler användas. I dag kan enligt anvisningar av RSV medges ett schablonavdrag för kostnader vid idrottsutövning på högst 3 000 kr. Detta schablonavdrag avses täcka anskaffningskostnaderna för idrottsredskap och annan utrustning i samband med idrottsverksamheten. Vid sidan om avdraget ligger avdrag för resekostnader i samband med träningar och tävlingar enligt normalt gällande skatteregler.

För att underlätta det ideella arbete som bedrivs inom bl. a. idrottsrörelsen bör enligt vår mening avdrag kunna medges med ett högre belopp än enligt den av RSV anvisade schablonen. Vi förutsätter att verket snarast omprövar sina anvisningar i denna fråga.

Skattelättnader för barnfamiljer (mom. 27)

2. Kjell Johansson (fp) anför:

Tillgängliga utredningar visar att barnfamiljernas situation i dag är mycket ansträngd. Värdet av den disponibla inkomsten per konsumtionsenhet har sjunkit mer än vad summan av olika bidrag har kompenserat. Högst disponibel inkomst per konsumtionsenhet har ensamstående och sammanboende utan barn i de yrkesaktiva åldrarna. Bland barnfamiljer ligger endast familjer med ett barn över genomsnittet, medan övriga barnfamiljer ligger under genomsnittet för samtliga hushåll.

Ett skattesystem som endast i begränsad omfattning tar hänsyn till försörjningsbördan har medverkat till denna utveckling. Jag anser därför att det är angeläget att man inom ramen för skattesystemet gör sådana hänsynstaganden att det sker en utjämning över tiden i hushållens konsumtionsstandard.

Folkpartiet har därför i motion 1984/85:509 bl. a. föreslagit införande av ett vårdnadsbidrag/småbarnstillägg samtidigt med en kraftig höjning av barnbidraget och flerbarnstillägget.

De åtgärder på skattesidan som har anknytning till denna familjepolitiska reform bör genomföras samtidigt med förbättringarna för barnfamiljerna varför jag i detta sammanhang avstått från att ställa något särskilt yrkande.

Barnpension (mom. 35)

3. Knut Wachtmeister, förste vice talman Ingegerd Troedsson, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anför:

Redan 1972 års skatteutredning uttalade att samma beskattningsregler borde gälla oavsett om samhället trädde in genom bidragsförskott eller

genom barnpension.

Vi finner det i likhet med reservanterna bakom reservation 27 anmärkningsvärt att denna rättvisefråga ännu inte kunnat lösas och förutsätter att utredningen om efterlevandepensioneringen behandlar den i motionerna 294, 1234 och 2382 aktualiserade frågan med förtur.

Finansutskottets yttrande*Bilaga 1***1984/85:7 y****över proposition 1984/85:180 om förenklad självdeklaration***Till skatteutskottet*

Skatteutskottet har den 16 april 1985 beslutat bereda finansutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1984/85:180 om förenklad självdeklaration jämte de med anledning av propositionen väckta motionerna.

I propositionen föreslås att ett starkt förenklat deklara-tions- och taxeringsförfarande införs för huvuddelen av landets löntagare och pensionärer. Förenklingen uppnås bl. a. genom att schablonavdragen under inkomst av tjänst och inkomst av kapital räknas upp. De höjda avdragen medför att skatten på framför allt arbetsinkomster sänks med betydande belopp. I syfte att motverka det inkomstbortfall reformen leder till föreslås i propositionen att basenheten för år 1986 inte skall höjas.

Kostnaderna för reformen och valet av finansieringsmetod utgör ett av de främsta skälen till att den föreslagna lösningen i allt väsentligt avvisas i motionerna 3172 (c), 3174 (m) och 3175 (fp). I stället för en höjning av schablonavdraget under inkomst av tjänst förespråkas i dessa motioner att inflationsskyddet av skatteskalen behålls.

Finansutskottet får anföra följande. Det har länge framstått som angeläget att kunna förenkla deklara-tions- och taxeringsförfarandet för flertalet skattskyldiga. Det svenska skattesystemet är komplicerat och svårt att överblicka. Det skapar osäkerhet hos inkomsttagarna och förorsakar merarbete inte bara för de skattskyldiga utan också för skattemyndigheterna. De många detaljregleringarna bidrar till att stora resurser ägnas åt mindre betydelsefulla frågor. Det uppstår ofta rättstillämpningsfrågor, vilket i sin tur ger upphov till ökad arbetsbelastning i domstolar. Enligt finansutskottets mening talar bl. a. dessa skäl för att deklara-tions- och taxeringsförfarandet bör förenklas på ett mer genomgripande sätt. Det skulle leda till att granskningsresurser frigörs och kan inriktas på mer betydelsefulla uppgifter och mer komplicerade fall. Därigenom ökar också rättvisan i beskattningen.

Den i propositionen valda lösningen vilar på två grundförutsättningar, nämligen dels att en rad svårkontrollerade mindre avdrag ersätts av schablonavdrag, dels att även banker, kreditinstitut och liknande institutioner åläggs att lämna kontrolluppgift på kapitalinkomster. För de skattskyldiga kan härigenom uppgiftslämnandet begränsas. I flera fall räcker det att de bekräftar riktigheten i de lämnade kontrolluppgifterna. Myndigheterna kan å sin sida i ökad utsträckning utnyttja maskinella kontroller i granskningsar-

betet och frigör därigenom resurser för granskning av mer komplicerade deklarationer. De rationaliseringsvinster och andra fördelar som reformen kan ge upphov till är således betydande och bör enligt utskottets mening tas till vara. Den ökade användningen av maskinellt framställda och beräknade kontrolluppgifter skärper emellertid kravet på att dessa uppgifter kan kontrolleras på ett någorlunda enkelt sätt av de skattskyldiga. I annat fall försvåras inkomsttagarnas arbete med deklarationen och stora delar av de åsyftade vinsterna går förlorade. Utskottet vill därför bestämt hävda att denna fråga bör ägnas särskild uppmärksamhet i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Ändringen i beskattningsreglerna uppges i propositionen leda till ett skattebortfall på uppemot 3,8 miljarder kronor. Merparten härav, eller 3,2 miljarder kronor, är en följd av att schablonavdraget under inkomst av tjänst höjs och att avdragsbegränsningen för arbetsresor slopas. Bortfallet torde dock bli något mindre eftersom beräkningen i denna del grundar sig på förhållandena vid 1985 års taxering, medan förslagen är avsedda att träda i kraft först två år senare.

Bortfallet begränsas dessutom av ytterligare två omständigheter. För det första väntas kreditinstitutens utvidgade uppgiftsskyldighet leda till ökade skatteintäkter. Effekten av detta förslag kan inte med säkerhet fastställas, men gjorda undersökningar tyder på att inkomstförstärkningen kommer att överstiga 400 milj. kr. per år. För det andra erhålls en mycket betydande förstärkning genom att basenheten för år 1986 inte räknas upp. Den uteblivna skattelättnad som detta ger upphov till kan, enligt beräkningar som riksrevisionsverket (RRV) gjort, uppskattas till 2,8 miljarder kronor. RRV har därvid utgått från att basenheten för inkomståret 1986 skulle ha höjts från 7 800 kr. till 8 200 kr.

Finansutskottet vill i denna fråga framhålla följande. I nuvarande ekonomiska läge kan ett skattebortfall av den omfattning som den föreslagna reformen ger upphov till inte fullt ut tillåtas öka budgetunderskottet. Bortfallet måste begränsas genom budgetförstärkningar. Den i propositionen föreslagna lösningen med en temporärt utebliven inflationsjustering av skatteskalen framstår därför som välmotiverad.

Under åren 1983–1985 har inkomstskatten reformerats i betydande utsträckning. Marginalskatten sänktes då i stort sett i alla inkomstlägen och uppgår nu för det helt övervägande antalet skattskyldiga till högst 50 %. Endast var fjärde heltidsarbetande har nu en marginalskatt som överstiger denna nivå. Vid periodens början var det ca 85 % av de heltidsarbetande som hade en så hög marginalskatt.

Eftersom såväl inflationstakten som de nominella inkomstökningarna kommer att dämpas väsentligt under år 1985 kommer marginalskattereformens effekter i huvudsak att bestå under nästa år även om basenheten inte höjs.

De senaste årens marginalskattesänkningar har i första hand tillfallit

skattskyldiga med högre inkomster. Den nu föreslagna förenklingsreformen har emellertid en annan och bättre fördelningsprofil. Detta framgår av en undersökning som RRV har gjort och som finns intagen i verkets reviderade inkomstberäkning (se prop. 1984/85:150, bilaga 1.4, s. 28-31).

I undersökningen har effekterna av en utebliven höjning av basenheten med 400 kr. ställts i relation till effekterna av de ändrade rese- och schablonavdragen samt sparavdraget. Resultatet har RRV sammanfattat i en tabell som återges nedan. Av den framgår att 59 % av inkomsttagarna erhåller en större skattelättnad med de föreslagna avdragsändringarna jämfört med om basenheten skulle höjas från 7 800 kr. till 8 200 kr. Dessa personer erhåller en skattelättnad som är totalt 1 547 milj. kr. större än vid en höjning av basenheten. Återstoden eller 41 % av inkomsttagarna skulle däremot få en större skattelättnad genom en ökning av basenheten i stället för de föreslagna avdragsändringarna. Denna grups uteblivna skattelättnad uppgår till 1 164 milj. kr. Den genom förenklingsreformen framkomna skattelättnaden har sin tyngdpunkt i mellan- och låginkomstskikten. Höjningen av basenheten gynnar däremot i första hand inkomsttagare i de högre inkomstskikten.

Tabell. Jämförelse mellan föreslagna avdragsändringar och en höjning av basenheten 1986 från 7 800 kr. till 8 200 kr.

Sammanräknad inkomst Tkr.	Antal personer	Avdragen sänker skatten mer än höjningen av basenheten			Avdragen sänker skatten mindre än höjningen av basenheten		
		Antal personer	Differens		Antal personer	Differens	
			kr.	milj. kr.		kr.	milj. kr.
- 30	813 715	564 055	-304	- 172	150 787	60	9
30- 40	588 603	389 956	-369	- 144	197 912	43	9
40- 50	563 926	402 027	-417	- 168	160 995	43	7
50- 60	464 748	359 569	-469	- 168	104 339	40	4
60- 70	430 428	333 492	-514	- 172	96 936	41	4
70- 80	478 060	308 808	-450	- 139	168 836	201	34
80- 90	493 415	271 781	-414	- 113	221 634	368	82
90-100	559 825	337 437	-399	- 135	222 388	388	86
100-120	948 387	541 737	-409	- 222	406 650	386	157
120-140	513 549	239 433	-371	- 89	274 116	493	135
140-160	269 377	78 527	-265	- 21	190 850	663	126
160-180	123 562	13 212	-268	- 4	110 350	966	107
180-200	81 837	6 309	-361	- 2	75 528	1 268	96
200-500	163 664	1 788	-139	0	161 876	1 806	292
500-	6 723	2	-143	0	6 721	2 407	16
Totalt	6 499 819	3 848 133	-402	-1 547	2 549 918	456	1 164

Källa: RRV:s reviderade inkomstberäkning.

Slutligen måste man enligt finansutskottets mening också beakta att den föreslagna förenklingen av deklarations- och taxeringsförfarandet har en långsiktig och strukturell innebörd. Den ger en bestående lösning på ett gammalt och för många skattskyldiga mycket påtagligt problem. Denna varaktiga förbättring uppnås genom att man temporärt avstår från att justera skatteskalen för inflationen under år 1986. Det är dock angeläget att de uppnådda fördelarna med marginalskattereformen blir bestående. Såsom sägs i propositionen kan detta bl. a. åstadkommas genom att basenheten efter inkomståret 1986 åter anpassas till löne- och prisutvecklingen.

Det finns också som utskottet ser det andra fördelar i förslagets olika delar nämligen att sparavdraget individualiseras och därigenom fördubblas samt att avdraget för realisationsvinster på aktier införs. Dessa åtgärder bör underlätta och stimulera det enskilda sparandet. Det är som utskottet uttryckt i andra sammanhang en viktig uppgift för skattesystemet att stimulera det enskilda sparandet. Ett ökat hushållssparande är väsentligt för en positiv utveckling av samhällsekonomin.

En sammanfattande slutsats av vad som här anförts är att finansutskottet från sina utgångspunkter tillstyrker bifall till proposition 180 och avstyrker motionerna 3172 (c), 3174 (m) och 3175 (fp).

Stockholm den 9 maj 1985

På finansutskottets vägnar
ARNE GADD

Närvarande: Arne Gadd (s), Björn Molin (fp), Per-Axel Nilsson (s), Rune Rydén (m), Roland Sundgren (s), Christer Nilsson (s), Rolf Rämgård (c), Torsten Karlsson (s), Hugo Hegeland (m), Gunnar Nilsson i Eslöv (s), Margit Gennser (m), Gerd Engman (s), Britta Hammarbacken (c) och Ingrid Bolin (m).

Avvikande mening

Björn Molin (fp), Rune Rydén (m), Rolf Rämgård (c), Hugo Hegeland (m), Margit Gennser (m), Britta Hammarbacken (c) och Ingrid Bolin (m) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 1 börjar med "Finansutskottet får" och på s. 4 slutar med "3175 (fp)" bort ha följande lydelse:

Finansutskottet får anföra följande. Det svenska skattesystemet är utomordentligt komplicerat och därför mycket svårt att överblicka. Detta sammanhänger med att många olika regler har lagts ovanpå varandra vid olika tidpunkter. Detta är en konsekvens av att skattetrycket totalt sett är mycket högt i Sverige. Det är därför en angelägen uppgift att förenkla deklarations- och taxeringsförfarandet.

Förenklingen av deklarations- och taxeringsförfarandet har i propositionen kopplats ihop med ett förslag om att det automatiska inflationsskyddet av skatteskalen skall avskaffas. Det finns som utskottet ser det inte någon anledning att göra en sådan bindning. Inflationen får inte tillåtas höja skatterna. Om inflationsskyddet avvecklas leder det till att varje procentenhets ökning av inflationen kommer att höja inkomstskatten med ca 100 kr. per inkomsttagare. Detta motverkar en lugn avtalsrörelse, eftersom löntagarna i ett sådant läge tvingas begära större bruttolöneökningar för att kompensera sig för prisökningarna än vad som skulle krävas om skattesystemet hade ett inbyggt inflationsskydd. Dessa löneökningar nödvändiggör i sin tur nya prisökningar och driver då ånyo upp inflationen, vilket åtföljs av nya kompensationskrav. Om detta onda mönster skall kunna brytas måste således det fulla inflationsskyddet av skatteskalen återinföras. Detta är en grundläggande förutsättning för att man skall kunna nå framgång med stabiliseringspolitiken, och detta synsätt bör bilda utgångspunkt för en prövning av det nu aktuella förslaget.

Det är av flera skäl önskvärt att skattesystemet förenklas, men det bör inte ske till priset av ökad orättvisa. Kan dessutom förenklingen genomföras endast till priset av ett uteblivet inflationsskydd bör den enligt utskottets mening avvisas. I propositionen redovisas inte någon alternativ finansieringsform. Förslaget att höja schablonavdraget under inkomst av tjänst till 3 000 kr. innebär dessutom totalt sett en alltför stor finansiell belastning.

Vad beträffar den föreslagna höjningen av sparavdraget till 1 600 kr. kan utskottet ansluta sig till en sådan lösning. Ett ökat hushållssparande är väsentligt för en positiv utveckling av samhällsekonomin. Denna åtgärd bör kunna underlätta och stimulera det enskilda sparandet.

Av samma anledning kan utskottet biträda förslaget om ett nytt avdrag på 1 000 kr. för realisationsvinster gjorda vid försäljning av aktier som innehafts kortare tid än två år. Motsvarande avdrag vid försäljning av mer långvariga aktieinnehav bör dock inte sänkas men däremot i likhet med vad som föreslås i propositionen individualiseras.

Sammanfattningsvis vill finansutskottet med hänvisning till det anförda föreslå skatteutskottet att tillstyrka bifall till motionerna 3172 (c), 3174 (m) och 3175 (fp) och avstyrka proposition 180 i här återgivna delar.

*Till Skatteutskottet**Synpunkter på propositionen Förenklad självdeklaration 1984/85:180*

I propositionen om förenklad självdeklaration föreslås bl. a. att riksgäldskontoret skall ha uppgiftsskyldighet för gottskrivna räntor och fordringar på riksgäldskontoret. För de allra flesta av riksgäldskontorets upplåningsinstrument finns det förutsättningar för detta. För vissa upplåningsformer som omnämns i kommentarerna till 37 § 8 mom. taxeringslagen saknar dock riksgäldskontoret möjlighet att lämna de önskade uppgifterna.

Statsskuldväxlar och skattkammarväxlar är innehavarepapper med en minsta valör om 1 milj. kr. Vid köpet betalar man ett lägre belopp än det nominella. Vid inlösen erhåller innehavarna det nominella beloppet. Statsskuldväxlarna säljs genom ett anbudsförfarande där resp. återförsäljare lämnar anbud för egen och för kunders räkning. Efter emissionen sker en omfattande handel i dessa växlar. Inlösen på förfallodagen sker enbart genom återförsäljarnas försorg. För att den bank eller fondkommissionsbolag som förmedlar inlösen skall kunna lämna uppgift krävs att de vet till vilken ränta (kurs) som växeln köptes. Detta vet enbart innehavaren. Vi föreslår därför att både skattkammarväxlar och statsskuldväxlar undantas från uppgiftsskyldigheten. Växlarna innehas till allra största delen av banker, företag, stiftelser m. fl. som ändå inte omfattas av uppgiftsskyldigheten.

Sparobligationer finns av två slag. De lån som emitteras fr. o. m. 1979 består av s. k. enhetsobligationer och registren är datoriserade. Lånen emitterade före 1979 består av olika littera. Varje innehavare kan ha flera obligationer i varje lån. Register förs helt manuellt. De icke datoriserade är 6 st och det utelöpande värdet är i dag 5,6 miljarder av totalt hela stocken på 30 miljarder. För att vi skall kunna lämna uppgifter om innehavarna av dessa sex lån krävs att vi registrerar upp emot 13 år gamla uppgifter. Vi måste dels registrera de emitterade obligationerna och dels de under 13 år inlösta sparobligationerna för att kunna säga vilka som fortfarande är utelöpande. Därtill måste man registrera vem som innehar resp. obligation. Detta kan inte vara rimligt då dessa lån successivt kommer att inlösas.

Vi har liksom andra värdepappersemittenter viss eftersläpning i registrering av äganderättsförändringar. Redovisning av inlösta sparobligationer från olika banker sker oftast med flera månaders eftersläpning. Detta medför att kontrolluppgiften som kommer att lämnas av riksgäldskontoret om innehavet kan vara felaktig. I detta fall kommer enligt propositionen kontrolluppgifter dels från riksgäldskontoret och dels från den inlösande banken. Detta innebär att skattemyndigheterna måste vara observanta och inse att ränteuppgifterna avser samma värdepapper. I annat fall riskerar sparobligationsägarna att bli felaktigt taxerade.

Vi förutsätter att riksgäldskontoret kommer att få särskilt anslag till utökad datakapacitet och nödvändig programmering. Kostnaden beräknas till 3,5–5 milj. kr. för att riksgäldskontoret skall kunna lämna de begärda uppgifterna.

RIKSGÄLDSKONTORET
Upplåningsenheten

Gösta Almgren

Innehåll

Sammanfattning	1
Propositionen	1
Lagförslagen	3
Motionerna	45
Yttrande från annat utskott	54
Skrivelse	54
Utskottet	
Allmänt	54
Inkomst av tjänst	58
Inkomst av kapital	60
Tillfällig förvärvsverksamhet	61
Pensionsgrundande inkomst	62
Uppgiftsskyldighet m. m.	63
Straffsanktioner m. m.	66
Samtaxering	67
Familjebeskattningen i övrigt	69
Vårdbidrag	71
Barnpension	72
Tilläggsbelopp	72
Pensionsförsäkringspremier	74
Skattepliktsfrågor	74
Övriga motionsyrkanden	76
Hemställan	78
Reservationer	
Deklarationsförfarandet m. m.	82
Inflationsskyddet och skatteskalan	83
Schablonavdraget i tjänst m. m.	87
Avgiftsfritt bottenbelopp för egenföretagare	88
Sparavdraget	88
Överflyttning av ränteavdraget i inkomstslaget tjänst till inkomstslaget kapital	89
Schablonavdrag för äldre aktier	89
Pensionsgrundande inkomst	90
Uppgiftsskyldighet för kreditinstitut m. fl.	91
Uppgifter om socialförsäkringsavgifter	93
Straffskalan i 120 § TL	93
Samtaxering m. m.	94
Fosterbarns förmögenhet	95
Inkomstuppdelning mellan makar i näringsverksamhet	95
Inkomst av fastighetsförvaltning	96
Skattelättnader för barnfamiljer (grundavdrag eller skattereduktion)	96
Kostnader för barntillsyn	97

Kostnadsersättning för dagmamma	98
Vårdbidrag	98
Familjevårdsersättning	99
Barnpension	99
Underskottsavdrag	100
Utredning om otillbörliga underskottsavdrag	101
Räntetillägg för ränteförmånliga lån m. m.	101
Underlag för räntetillägg för bil	104
Kvittning mellan makar m. m.	104
Fackliga stipendier	105
Skattereduktion för aktieutdelning	106
Särskilda yttranden	
Idrottslig verksamhet	107
Skattelättnader för barnfamiljer	108
Barnpension	108
Bilagor	
Yttrande från finansutskottet	110
Skrivelse från riksgäldskontoret	115